

שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

דוחות כספיים

לשנה שנסתיימה ביום

31 בדצמבר 2018

עמוד	
2	דברי יושב ראש הדירקטוריון
3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
	פרק א - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
4	א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה
6	ב. מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות של החברה
6	ב.1. דוח רווח והפסד ומאזן - מידע רב תקופתי
7	ג. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם
7	ג.1. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה
7	ג.2. סיכונים תפעוליים
7	ג.3. סיכונים פיננסיים
7	ג.4. סיכונים אחרים
8	ד. יעדים ואסטרטגיה עסקית
	פרק ב - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
10	א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
10	א.1. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות
15	א.2. שינויים במדיניות חשבונאית קריטית/אומדנים חשבונאיים קריטיים/הערכות שווי מהותיות בעלי השפעה מהותית על החברה
15	ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
19	ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון
24	ד. מגזרי פעילות
	פרק ג - סקירת הסיכונים
28	א. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה
29	ב. ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה
	פרק ד - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
35	א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
35	ב. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם
39	ג. בקרות ונהלים
39	ג.1. בקרות ונהלים לגבי הגילוי
40	ג.2. בקרה פנימית על דיווח כספי
41	הצהרת המנהל הכללי
42	הצהרת החשבונאי הראשי
44	דוחות כספיים
105	דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד

דברי יו"ר הדירקטוריון

בשם הדירקטוריון והנהלה אני שמח להגיש את הדוח הכספי השנתי של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("החברה") לשנת 2018.

החברה מסכמת את שנת 2018 עם גידול בהכנסות מפעילות בשיעור של 9.3% בהשוואה לשנת 2017. החברה פועלת היום במגזר הסליקה ואחראית על מגוון פעילויות כמוצג להלן:

1. חיבור מסופים, בבתי עסק ומאגדים, למתג כרטיסי החיוב.
2. שירותי אישור, איסוף וממשק סילוקין של עסקאות בכרטיסי חיוב.
3. הסמכת מסופים לאשראית EMV.
4. פיתוח והפצת תוכנות "אשראית PC" ו "אשראית EMV PC".
5. פרוטוקול תקשורת המקשר בין הגורמים בביצוע עסקה בכרטיס החיוב.
6. שירותי מתג מכשירי בנק אוטומטיים - ATM.

תחום פעילותה של החברה אופיין בשנה שחלפה בהעצמת התחרות בשל ההתפתחויות הטכנולוגיות והשינויים הרגולטורים, לדוגמה החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בארץ ("חוק שטרומ"), המשליכים באופן מהותי על החברה ועל לקוחותיה העיקריים – חברות כרטיסי האשראי. השינויים הרגולטורים והטכנולוגיה המתפתחת מהווים זרז ליצירת מציאות חדשה בשוק התשלומים כדוגמת אמצעי תשלום חליפים לכרטיסי החיוב והכנסת שחקנים חדשים ל"שרשרת האספקה" בשוק התשלומים. השינויים וההתפתחויות הטכנולוגיות מציבים בפני החברה הזדמנויות ואתגרים חדשים.

בחוק שטרומ נקבעו, בין היתר, מגבלות על החזקות בעלי המניות בחברה ולכן החברה נערכת להנפקה בשוק ההון ולמעבר לחברה ציבורית. בימים אלה החברה פועלת לקבלת היתר לפרסום תשקיף. כמו כן, בנובמבר 2018 מכר בנק לאומי כ- 10% ממניות החברה שהיו בהחזקתו לתאגיד מקבוצת ויזה העולמית - Visa International Service Association. החברה חרטה על דגלה את השמירה על זמינות ויציבות מערך השירותים העיקריים אותם היא מעניקה בזמן אמת ללקוחותיה, בהיותם שירותים מרכזיים במערך התשלומים בארץ, וזאת תוך מתן מענה לדרישות וצרכים חדשים. החברה משקיעה משאבים כספיים, זמן וחשיבה כדי לעמוד ביעד באופן מלא.

במקביל לפעילות השוטפת החברה נערכת לעתיד ולשינויים בעולם התשלומים ובמהלך 2018 ביצעה עבודה אסטרטגית מקיפה עם חברת יעוץ בינלאומית כדי להתוות אסטרטגיה ארוכת טווח וזיהוי מנועי צמיחה חדשים בסביבה המשתנה, טכנולוגית עסקית ורגולטורית, תוך חשיבה על בסיס הלקוחות והמוצרים. החברה החלה בישום התוכנית. במהלך השנה חתמה החברה על הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה ובין חברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ ("מס"ב") לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ומס"ב. ההסכם לתקופה של חמש שנים ובמסגרתו הוענקו לעובדים, בין היתר, הטבות שונות.

אני מבקש להודות לחברי הדירקטוריון להנהלת החברה ולעובדיה, הנכס החשוב ביותר שלה, על התרומה והמחויבות המאפשרים לחברה להמשיך להעניק ערך מוסף ושירות איכותי יציב וזמין ללקוחותינו ובמקביל לפתח שירותים חדשים התואמים את רוח התקופה.

שלום ביסטרי
יו"ר הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2018

דו"ח הדירקטוריון והנהלה

דירקטוריון שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה" או "שב"א") מתכבד להגיש את סקירת הדירקטוריון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (להלן: "תקופת הדוח").
בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 24 במרץ 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוח השנתי של החברה.

פרק א' - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה

החברה התאגדה בישראל בשנת 1978, והינה חברה פרטית לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"). החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת", בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)") בשל העובדה שיותר מחמישים אחוזים מאמצעי השליטה בה מוחזקים על ידי תאגידי בנקאיים, ולפיכך היא מפוקחת על ידי הפיקוח על הבנקים וכפופה להוראותיו. החברה פועלת מכוח רישיון חברת שירותים משותפת שהוענק לה בשנת 1981 על ידי בנק ישראל ובהתאם ובכפוף להחלטות פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתנו לחברה ולבעלי המניות בה, מעת לעת, על ידי הממונה על התחרות (להלן: "הממונה"). כמו כן, פועלת החברה בהתאם לכללים ולהסכמים שנחתמו בין החברה, הבנקים (כהגדרתם להלן) ו/או חברות כרטיסי האשראי (לפי העניין) והסכמים נוספים. בנוסף, בחודש יולי 2013, הוכרזו מערכות שונות בחברה (המערכת המספקת את שירותי האיסוף והאישור והמערכת המספקת את שירותי ממשק הסילוקין (כהגדרתם להלן) וכן המערכת המספקת את שירותי מתג ה-ATM) כמערכות מבוקרות כהגדרתן בחוק מערכות תשלומים. לפיכך, פעילות החברה מפוקחת גם על ידי מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל (להלן: "חות"ם).

פעילות החברה

החברה פועלת היום במגזר פעילות אחד (להלן: "מגזר הסליקה") הכולל מספר שירותים, כדלהלן:

- (1) תפעול מערכת תקשורת דו כיוונית בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב לבין בתי עסק לאישור ולאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב בבתי עסק: (להלן בהתאמה: "ממשק האישורים והאיסוף" ו-"שירותי אישור ואיסוף"), כמפורט בפרק ב' בסעיף ד.1. (2) להלן.
- (2) ניהול ותפעול ממשק סילוקין כמפורט בפרק ב' בסעיף ד.1. (2) להלן.
- (3) ניהול ותפעול מערכת מיתוג המקשרת בין רשתות ATM, ובכלל זה רשתות ATM של בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן יחדיו "הבנקים") וכן בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ודרכם גם לבנקים נוספים, באופן המאפשר העברת אישורי פעולות בגין משיכות וקבלת מידע במכשירי ה-ATM השונים של בנקים אלו ובאמצעותם לבנקים אחרים, ללא תלות בבנק שבו מתנהל חשבונו של הלקוח או הגורם בבעלותו מצוי מכשיר ה-ATM (להלן: "מתג ה-ATM" ו-"שירותי מתג ATM") כאמור וכמפורט בפרק ב' בסעיף ד.1. (3) להלן.
- (4) פיתוח והפצה של תוכנות "אשראית PC" ו-"אשראית EMV PC" – החברה פיתחה תוכנה שהינה תוכנת תשתית לנקודות קצה שמאפשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב בבתי העסק כאמור וכמפורט בפרק ב' בסעיף ד.1. (4) להלן.
- (5) הסמכת מסופים לאשראית EMV – כשירות משלים לסולקים, אשר נועד לקדם פריסה של מסופים תומכי EMV, ובהתאם להחלטת הממונה מיום 24 בספטמבר 2017, מציעה החברה שירות של הסמכות קצה לקצה למסופים לצורך עמידה בתקן EMV (שהינו אוסף של מפרטים שפותחו על ידי הארגונים הבינלאומיים לכרטיסי חיוב במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לעסקאות תשלום בכרטיסי חיוב) כאמור בפרק ב' בסעיף ד.1. (1) להלן.
- (6) פרוטוקול התקשורת – כאמור וכמפורט בפרק ב' בסעיף ד.1. (5) להלן.

פעילות מופסקת

- (1) הפעלת מכשירי בנק אוטומטיים (מגזר ה-ATM) – כמפורט בפרק ב' בסעיף ד.2. להלן.
- (2) תפעול מכשירי ATM – כמפורט בפרק ב' בסעיף ד.2. להלן.

מבנה בעלות החברה

בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") מחזיק בכ-32.2% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה¹; בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים") מחזיק בכ-34.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") מחזיק בכ-20% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") מחזיק בכ-3.3% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה, (לעיל ולהלן יחדיו: "הבנקים") ו-Visa International Service Association, תאגיד מקבוצת ויזה העולמית ("ויזה"), מחזיק בכ-10% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה. יחד עם זאת, ובהתאם להוראות החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות, נדרשים הבנקים המחזיקים למעלה מ-10% ממניות החברה, כמפורט לעיל (קרי – בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק דיסקונט), למכור את החזקותיהם בחברה, באופן ששיעור החזקה של כל אחד מהם לא יעלה על-10% מהון המניות המונפק של החברה, וזאת עד ליום 30 בינואר, 2021; בנוסף, מיום 1 ביוני, 2017, הורדמו הזכויות הניהוליות הצמודות להחזקות הבנקים הנ"ל העולות על 10% מהון המניות המונפק של החברה, קרי, הבנקים הנ"ל רשאים לעשות שימוש ב-10% מהזכויות הניהוליות שלהם בחברה כאמור. לפרטים נוספים ר' בפרק ב' סעיף א.1 להלן.

¹ לפרטים אודות הודעת בנק לאומי על מכירת חלק מאחזקותיו ל-Visa International Service Association, תאגיד מקבוצת ויזה העולמית, ר' בסעיף 6 בממשל תאגידי להלן.

ב. מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות של החברה

נתונים עיקריים מתוך רווח והפסד לשנת הדיווח

2014	2015	2016	2017	2018	
אלפי ש"ח					
47,157	16,719	13,944	18,171	14,492	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
43,952	47,878	51,613	55,716	62,154	הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי האשראי
5,255	5,383	5,280	7,606	7,067	הכנסות ממתן שירותים לאחרים
49,207	53,261	56,893	63,322	69,221	סך כל ההכנסות התפעוליות
6,048	1,579	1,530	8,362	(1,755)	הכנסות (הוצאות) מימון נטו
17,815	21,465	25,674	29,113	30,305	משכורות והוצאות נלוות
11,034	10,354	14,070	18,831	18,552	הוצאות אחרות, נטו
3,960	3,960	3,468	4,543	3,623	רווח נקי למניה מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי המניות- בש"ח

נתונים עיקריים מתוך המאזן

2014	2015	2016	2017	2018	
אלפי ש"ח					
270,086	273,028	290,131	307,290	148,346	סך כל הנכסים, מזה:
28,132	61,651	32,324	16,213	21,222	מזומנים ופקדונות בבנקים
175,659	178,663	218,290	240,436	77,617	ניירות ערך למסחר
14,209	9,533	12,832	15,601	16,483	סך כל ההתחייבויות
270,086	273,028	290,131	307,290	148,346	סך כל ההתחייבויות וההון

ג. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם

ג.1. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

ג.2. סיכונים תפעוליים

ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים² ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה, לרבות:

- סיכונים הנובעים מהתנהגות לא נאותה, מכשל של הגורם האנושי, מהנעה כושלת של עובדים ומנהלים או מפגיעה באיכות ובזמינות השירותים המסופקים על ידי החברה.
- סיכונים הנובעים מכשל של גורמים טכנולוגיים לרבות סייבר, כדוגמת: שיבושים במערכות, גיבוי לא מספק של מערכות המידע, ליקויים במערך אבטחת המידע או ליקויים בתפעול השוטף של המערכות.
- סיכונים הנובעים משימוש והפעלה בלתי נאותים של נכסים פיזיים, כדוגמת ליקויים במערכות התשתית של משרדי החברה.

ג.3. סיכונים פיננסיים

כיום החברה אינה נותנת אשראי ואינה צורכת אשראי. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל תחת מדיניות שמרנית, ומרבית ההכנסות וההוצאות של החברה נקובות בשקל חדש. לפיכך, לחברה אין חשיפה מהותית לסיכונים פיננסיים, כמפורט להלן:

- סיכוני אשראי - סיכון אשראי מוגדר כסיכון שלקוחות החברה, לווה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כפי שסוכמו. בעניין זה יצוין כי הלקוחות העיקריים של החברה, כאמור לעיל, הם חברות כרטיסי האשראי ובנקים, וכן כי מדובר באשראי לקוחות בלבד. חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה.
- סיכוני שוק - לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון: סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל ומבוקר על ידי בתי השקעות ויועצים חיצוניים מומחים בתחום. זאת, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעת על ידי דירקטוריון החברה, לפחות אחת לשנה ונבחנת על ידי הדירקטוריון בצורה עיתית.
- סיכון נזילות - סיכון נזילות מוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות. חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות נזילות והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

ג.4. סיכונים אחרים

החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, רגולציה מוניטין, אבטחת מידע וסייבר, ציות, סיכונים עסקיים ומשפטיים.

² סיכונים תפעוליים כוללים סיכונים משפטיים, אך אינם כוללים סיכונים אסטרטגיים וסיכון מוניטין.

ד. יעדים ואסטרטגיה עסקית

1. ד. פירוט יעדים ואסטרטגיה עסקית, לרבות מגמות והתפתחויות בעסקים השונים ובמגזרי הפעילות השונים

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם כמפורט להלן: שמירה וחיזוק יציבות מערכות החברה ושמירה על זמינותם של השירותים העיקריים אותם מעניקה החברה ללקוחותיה בזמן אמת, בהיותם שירותים המהווים מערכות מרכזיות במערך התשלומים בישראל: שימור רמה טכנולוגית גבוהה, חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים ושירותים עבור לקוחות החברה, ובכלל זה התרחבות לתחומי פעילות חדשים, בכפוף לאישור גופי הפיקוח.

2. ד. פירוט הזדמנויות ואיומים, לרבות התייחסות לשינויים בתשואות מול סיכונים

לאור התרחשויות בעת האחרונה בתחום הרגולציה החלה על החברה והשוק בו היא פועלת, מתרחשים שינויים וקיימת אפשרות לשינויים משמעותיים נוספים בסביבת הפעילות של החברה. לחברה אין אפשרות להעריך בשלב זה את העיתוי, את האופי ואת ההיקף ההשפעה של השינויים כאמור על פעילותה והצעדים אשר תידרש לנקוט בתגובה להם. להרחבה בנושא ראה להלן - פרק ב', סעיף א.1.: מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות.

3. ד. מיזוגים ושיתופי פעולה אסטרטגיים

מיזוג - ביום 16 ביולי, 2017, אישרו דירקטוריון החברה ודירקטוריון חברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "מס"ב"), הסכם מיזוג בין החברה ומס"ב, בכפוף לאישור האספות הכלליות של החברה ושל מס"ב ולאישור הרגולטורים. הליך המיזוג הופסק ולא הובא לאישור האספות הכלליות של החברות, למיטב ידיעת החברה בשל העובדה שבמס"ב לא ניתן היה לכנס אסיפה בשל התנגדות חלק מבעלי המניות. לאור האמור, אם וככל שנושא המיזוג בין החברה למס"ב יעלה לדיון מחדש בעתיד, יראו כל החלטה בדבר מיזוג כאמור כהחלטה חדשה אשר תהיה כפופה לקבלת האישורים של כל האורגנים הרלבנטיים בחברה כנדרש על פי דין.

שיתוף פעולה - החברה ומס"ב משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפות בתחום התקשורת, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים, ניהול סיכונים ושירותי בטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד. לצורך הסדרת השירותים הניתנים בין החברה לבין מס"ב, התקשרו החברות בהסכם מסגרת המסדיר את אופן ההתחשבות הכספית בגין השירותים שחברה אחת מעניקה לרעותה, בגין שירותים משותפים לשתי החברות הניתנים על ידי אחת החברות לשתיהן ובגין שירותים הניתנים על ידי אחריהן לשתי החברות. השירותים הנ"ל מוסדרים, בין היתר, גם על ידי החלטות שהתקבלו בדירקטוריונים של כל אחת מהחברות, ואשר קובעות ומאשרות כי שירותים אלו ניתנים במהלך העסקים הרגיל והשוטף ובעלות המשקפת תנאי שוק (להלן: "הסכם החיובים"). לפרטים נוספים ראה ביאור 17 לדוחות הכספיים.

4. ד. פרויקטים עיקריים בביצוע החברה

- מערכת "אשראית EMV" הינה ממשק טכנולוגי מתקדם למתן שירותי אישור ואיסוף ושירותי ממשק סילוקין אשר עומד בתקן EMV (שהינו אוסף של ספציפיקציות שפותחו על ידי הארגונים הבינלאומיים לכרטיסי אשראי במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לעסקאות תשלום בכרטיסי חיוב). מערכת אשראית EMV מאפשרת התחברות מהירה ובעלות נמוכה יחסית של גופים נוספים (בכפוף לעמידה בהוראות הרגולציה הרלבנטיות), למערכות החברה. החברה פיתחה ושדרגה, בעיקר בשנים קודמות, את מערכת אשראית EMV וממשיכה ופועלת להטמעתה, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו לעניין זה על ידי הממונה ובנק ישראל. בנוסף, החברה פועלת לביצוע תהליך הסמכת המסופים מול הארגונים הבינלאומיים,

- בשם הסולקים, באישור הממונה. תהליך זה מצטרף לתהליכים נוספים אשר ידרשו ניהול שוטף רחב פעילות במסגרת עולם ה-EMV.
- החברה פועלת כיום לצורך פיתוח ממשק אישורים שיעבור ישירות מבית העסק לחברה, וזאת לצורך סליקת כרטיסי (Close Loop Card) CLC, שהינם כרטיסים ב"מעגל סגור", שכיום, אינם עושים שימוש במערכות החברה, אלא פועלים באופן בו בית העסק מתקשר ישירות למנפיק הכרטיס על מנת לבצע את הפעולה. החברה מחוברת טכנולוגית למרבית בתי העסק בישראל, ועל כן יכולה להציע ללקוחות שונים להתחבר באמצעות CLC למרבית בתי העסק, זאת בין היתר, כתוצאה מכך שהחוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות מאפשר לחברה לתת שירותים לכל גורם ולא רק לתאגידים בנקאיים וללקוחותיהם.
 - ממשק להעברת נתוני החלפת קוד סודי במתג ה-ATM (Self Selected Pin -SSP) - בהמשך ההנחיות המפקחת על הבנקים למנפיקים במסגרת ההנחיות להיערכות ל-EMV, לאפשר ללקוחות להחליף קוד סודי, החברה מפתחת ממשק שיחבר בין מפעילי ה-ATM (הבנקים) לבין חברות כרטיסי האשראי, ויעדכן בזמן אמת את המידע הנוגע להחלפת קוד סודי על ידי הלקוח. לאור עדכון ההנחיה המחייבת לאפשר שינוי הקוד של כל לקוח במכשירים של כל הבנקים לרבות בנקים בהם הלקוח אינו מנהל חשבון (להלן: "הפתרון המשותף"), נדחה מועד כניסתה לתוקף של ההנחיה ביחס ל"פתרון המשותף" ליום 30.6.2019. הפיתוח על פי התכנון המקורי ביחס להחלפת קוד סודי בבנק בו מנהל הלקוח את החשבון (טרם עדכון ההנחיה) מצוי בשלבי האחרונים והמערכת מתוכננת להעלות לייצור בחציון הראשון של שנת 2019. החברה בוחנת את האפשרות לתת מענה לפתוח נוסף ביחס לפתרון המשותף. תעריפון החברה כולל עלות חודשית לכל אחד מהמשתתפים (הבנקים וחברות כרטיסי האשראי) וכן עלות לפעולה.
 - Dynamic Currency Conversion – DCC - שרות המרת החיוב משקלים למטבע המקומי של המשלם. החברה מפתחת עבור חברות כרטיסי האשראי מנגנון שיאפשר המרת מטבע והצעה לתיירים בישראל לשלם עבור עסקאות בישראל במטבע המקומי שלהם. הפיתוח מצוי בשלבי האחרונים והמערכת מתוכננת להעלות לייצור בחציון הראשון של שנת 2019. תעריפון החברה כולל עלות מינימלית חודשית לחברות כרטיסי האשראי שישתתפו במערכת וכן עלות לפעולה.
 - החברה נערכת לתמיכה במנגנון שיאפשר פעילות בכרטיס אשראי דואלי. עסקות שיבוצעו בכרטיס זה בישראל ישויכו למותג אחד ואילו עסקות שיבוצעו בו מחוץ לישראל ישויכו למותג אחר. העלויות העיקריות המושקעות בפרויקטים בהקמה (CLC, SSP, DCC) הינן עלויות כח אדם פנימי של החברה, העוסקים גם בפעילות התחזוקה השוטפת.

5. ד. שינויים במבנה ההון

- איחוד הון
 - ביום 27 באפריל 2017 אישר דירקטוריון החברה את ההחלטות הבאות:
 - איחוד הון המניות הרשום והמונפק של החברה, באופן שכל 10,000 מניות החברה בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כל אחת, תאוחדנה למניה אחת של החברה בת 1 ש"ח ע.ג.
 - הגדלת הון המניות הרשום של החברה מ- 5,000 מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. למניה ל- 100,000,000 מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. למניה.
 - שינוי תזכיר התאגדות החברה בהתאם להחלטות אלו.
 - ההחלטות אושרו על ידי האסיפה הכללית ביום 29 במאי 2017.

פרק ב' - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

א.1. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות

- **המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית**

לראשונה מזה 3.5 שנים העלה בנק ישראל בחודש דצמבר 2018 את הריבית מרמה של 0.1% לרמה של 0.25%. החלטת הבנק המרכזי על העלאת הריבית נובעת בין היתר מעליית סביבת האינפלציה לקרבת הגבול התחתון של היעד ומכך שבנקים מרכזיים נוספים בעולם העלו ריביות בשנה החולפת. אומדן הגירעון התקציבי לשנת 2018 הסתכם בכ- 38.9 מיליארד שקל, המהווים כ- 2.9% מהתמ"ג. משרד האוצר צופה שהגירעון התקציבי בשנת 2019 יעלה לרמה של 3.6% מהתמ"ג.
- **אינפלציה ושער חליפין**

מדד המחירים לצרכן "ידוע" עלה בשנת 2018 בשיעור של 1.2%. האינפלציה עלתה השנה מעט ביחס לשנים האחרונות אך עדיין קרובה לגבול התחתון של היעד. השקל פחת בשנת 2018 בשיעור של 8.1% אל מול הדולר האמריקאי, ומול האירו בשיעור של 3.3%. מול סל המטבעות האפקטיבי חל ייסוף של 2.7%. בנק ישראל רכש במהלך שנת 2018 מט"ח בהיקף של 3.3 מיליארד דולר, מתוכם 1.5 מיליארד דולר כחלק מתכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.
- **התפתחויות בכלכלה העולמית**

הכלכלה העולמית צמחה בשנת 2018, על פי אומדני קרן המטבע הבינלאומית, בשיעור של 3.7%, בדומה לשנת 2017. עם זאת, מסתמנת האטה בצמיחה במחצית השנייה של השנה, והתפתחויות בשווקים הפיננסיים משקפות חשש מהאטה משמעותית בשנים הקרובות. בארה"ב הייתה צמיחה גבוהה במהלך השנה שהחלה להיחלש בסופה. האטה בצמיחה בלטה בגוש האירו ובסין. לקראת סוף השנה, התנודתיות בשוקי המניות בעולם עלתה, תוך כדי ירידות שערים. החוב הפדראלי בארה"ב הוסיף לעלות נוכח הגירעון הגבוה בתקציב ובסין החששות מתמקדות בחוב של החברות. שיעורי האבטלה בארה"ב ובאירופה ירדו. מצבו הטוב של שוק העבודה והמדיניות המוניטרית המרחיבה לא העלו את האינפלציה באופן משמעותי.
- **ענף סליקת כרטיסי החיוב**

קיימים שלושה (3) סוגים עיקריים של כרטיסי חיוב:

"כרטיס אשראי", הינו כרטיס המאפשר רכישת מוצרים או שירותים מאת ספק ללא תשלום מיידי של התמורה.

מקובל להבחין בין שני (2) סוגים של כרטיס אשראי: כרטיס בו יתרת החוב משולמת במלואה במועד קבוע מדי תקופה ו-"כרטיס מתגלגל" בו קיימת אפשרות לדחיית תשלום חלק מיתרת החוב לתקופות הבאות, תוך תשלום ריבית בגינה.

"כרטיס חיוב מיידי", הינו כרטיס בו מחזיק הכרטיס מחויב בחשבון הבנק בסמוך לאחר ביצוע העסקה ובכפוף ליתרה מספקת בחשבון הבנק;

"כרטיס נטען" (prepaid card), הינו סוג של כרטיס חיוב מיידי בו ניתן לצבור ערך כספי גם בדרך של טעינה חוזרת וביצוע עסקה באמצעותו הינו בכפוף לכך שקיימת בו יתרה צבורה מספקת.

מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל מורכבת, על פי רוב, ממנפיק, סולק, בעל מותג/ארגון בינלאומי (שהינו בעל מותג הכרטיס הרלוונטי), בית עסק וצרכן (מחזיק הכרטיס), כאשר הפעולות הנלוות להנפקת הכרטיס עשויות להתבצע על ידי מתפעל הנפקה שלעיתים משמש גם כמנפיק.

כרטיסי החיוב מחולקים לשני סיווגים עיקריים – כרטיסי חיוב בנקאיים הינם כרטיסי חיוב המונפקים מכוח הסדר בו קשורות חברות כרטיסי האשראי עם בנקים שונים להפצה ולתפעול ואשר, ככלל, ובהתאם

למידע שנמסר לחברה על ידי המציעים, החיובים בקשר עימם הינם באחריות הבנק הרלבנטי. כרטיסי חיוב חוץ בנקאיים שלא מכוח הסדר בין חברות כרטיסי האשראי לבנקים, מונפקים בעיקר מכוח התקשרות חברות כרטיסי האשראי עם גופים וארגונים שונים.

נכון למועד הדוח, פועלות בישראל בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי (בנוסף לבנקים המשמשים כמנפיקים בנוגע לכרטיסי החיוב הבנקאיים): (1) ישראלכרט בע"מ אשר למיטב ידיעת החברה מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מהמותג "ישראלכרט" במשותף עם יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מהמותג "מסטרקארד" וכן מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מהמותג "ויזה" (להלן: "ישראלכרט"); (2) פועלים אקספרס בע"מ, חברה אחות של ישראלכרט, אשר, למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי מהמותג "אמריקן אקספרס"; (3) MAX (לשעבר: "לאומי קארד") אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי חיוב מהמותגים "ויזה" ו"מסטרקארד" וסולקת כרטיסי חיוב מהמותג "ישראלכרט"; בהתאם לפרסומים פומביים, בנק לאומי לישראל בע"מ, מכר את אחזקותיו ב MAX. (4) כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי חיוב מהמותגים "ויזה" ו"מסטרקארד" וסולקת כרטיסי חיוב מהמותג "ישראלכרט"; (5) דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), אשר למיטב ידיעת החברה, הינה חברה בת של כאל, המנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי חיוב ממותג "דיינרס".

חברות כרטיסי האשראי המתוארות לעיל, מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב. הפעילות בתחום זה התרחבה בשנים האחרונות, בין היתר, למיטב ידיעת החברה, בהשפעת שני גורמים עיקריים: הרחבת מגוון השירותים שמספקות חברות כרטיסי האשראי וגידול מתמשך בשימוש בכרטיסי חיוב. סיבה נוספת להתרחבות הפעילות בתחום זה היא גיבוש צעדים שמטרתם הקטנת השימוש במזומן והנפקת כרטיסי דביט.

התאמת השוק הישראלי לכרטיסי חיוב חכמים המשתמשים בתקן EMV הינה בתהליך. החל מחודש אוקטובר 2015 קיים איסור על מנפיק להנפיק כרטיס שאינו "חכם", כלומר, מכיל שבב המיועד להגנה על פרטי כרטיסי החיוב. על בסיס הניסיון הבינלאומי, המעבר לתקן זה הדורש מהצרכן זיהוי באמצעות קוד בכל עסקה במסוף, עשוי להעלות את רמת האבטחה בענף ולהוריד את כמות הזיופים וההונאות בפעילות בכרטיסי חיוב במסמך מלא (קרי, עסקה במסגרתה קיים שימוש פיסי בכרטיס). המעבר לשימוש בכרטיס חכם כאמור, צפוי להעניק יתרונות שונים כגון צמצום פוטנציאל ההונאות בכרטיסי חיוב, כמו גם הרחבת האפשרות וצמצום החסמים לתשלום בחו"ל באמצעות כרטיסי חיוב ישראליים. יצוין, כי במסגרת פיתוח תוכנת אשראית EMV, פיתחה החברה תוכנה אשר נועדה לאפשר השתתפות של סולקים ו/או מנפיקים חדשים במערך השירותים של החברה, ולא רק לחברות כרטיסי האשראי הפועלות כיום, כמתואר לעיל.

תקן EMV מאפשר שימושים חדשים רבים ובהם אפשרות לחבר גופים נוספים למערכת בשיטת CLC, (כמפורט בסעיף ד.4. לדוח זה לעיל). כמו כן, תקן זה עשוי לגרום לעלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב כתוצאה משימוש במסופי ContactLess (ללא הכנסת כרטיס חיוב – Proximity payments) וכן לפיתוחים חדשים כגון DCC, כמפורט בסעיף ד.4. לדוח זה לעיל. כן צפויה הטכנולוגיה להגדיל את מספר רכיבי ה-Pin Pad (באמצעותם מוקש הקוד הסודי). למועד הדוח, אין באפשרות החברה לצפות מה יהיה היקף ההשפעה של טכנולוגיות חדשות אלו על תוצאותיה של החברה, היות ולא ניתן להעריך את קצב הכניסה שלהן לשוק.

החברה השלימה את היערכותה להטמעת תקן ה-EMV, בהתאם להנחיות הרגולטוריות, בסוף שנת 2015. מאז ממשיכה החברה לבדוק ציוד קצה ולתמוך בתהליך הפריסה של ציוד קצה התומך בתקן כאמור אשר תלוי גם בהשלמת תהליך התאמת השוק באופן שיאפשר לכל כרטיסי החיוב בישראל, וכן לתשתיות הנלוות, לעבור לשימוש בכרטיסים חכמים.

ביום 1 במאי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא סולקים וסליקת עסקאות בכרטיס אשראי, וביום 26 ביולי 2017 פורסם עדכון ביחס לתחילת יישום ההוראה כאמור. במסגרת העדכון, נקבע כי חיוב

בתי עסק, אשר מחברים מסוף חדש, לתמיכה בתוכנת תקן EMV, יחל ביום 1 באוגוסט, 2018, וזאת בכפוף לחריגים מסוימים. בהתאם להוראה, אחד החריגים מתייחס לבתי עסק קטנים, אשר היקף העסקאות שלהם לא עולה על 60,000 ש"ח, אשר יהיו מחויבים להתחבר למערכת החדשה החל מיום 1 בינואר 2019. ההוראה קובעת מנגנון הסטת אחריות (Liability shift) לפיו, במקרה בו חויב כרטיס חכם בשל עסקאות או פעולות שבוצעו אגב שימוש לרעה, שלא בתקן EMV - הסולק יהיה אחראי להשבת סכום החיוב למנפיק. תחולת הסעיף בעניין מנגנון הסטת האחריות נדחתה ליום 1 בינואר, 2020 בקשר לבתי עסק קטנים (בעלי מחזור פעילות של עד 5,000,000 ש"ח מול סולקים), כאשר לגבי יתר בתי העסק, הסעיף חל מיום 1 בינואר, 2019.

• כניסת סולקים ומנפיקים חדשים לשוק הסליקה בישראל

- ביום 4 באפריל, 2017, הודיע הפיקוח על הבנקים על מתן רישיון סולק לחברת טרנזילה בע"מ (להלן: "טרנזילה"). בנוסף, נמסר בהודעה כי צפוי שבמשך הזמן תפתח טרנזילה פעילות בהנפקת כרטיסי חיוב ובמתן אשראי לציבור בישראל. בהודעת הפיקוח על הבנקים נמסר כי בשלב זה קיבלה טרנזילה רישיון מצומצם ולאחר שתשלים את ההיערכות ותעמוד בכל הדרישות היא תקבל רישיון מלא. החברה עומדת בקשר עם טרנזילה לצורך חיבורה למערכות החברה בהתאם להתקדמות הפיתוחים הטכניים של טרנזילה.
- למיטב ידיעת החברה, בחודש ספטמבר 2017 הודיע בנק ירושלים כי התקשר עם מאסטרקארד העולמית להנפקת כרטיסי חיוב של מאסטרקארד וכן כי התקשר בהסכם לקבלת שירותים מחברת תפעול באירופה שתעניק לו את הפתרונות הטכנולוגיים והתפעוליים בתחום כרטיסי האשראי.
- ביום 20 במרץ, 2018, הודיע הפיקוח על הבנקים על מתן רישיון סולק לחברת קארדקום סליקה בע"מ (להלן: "קארדקום"). בהודעת הפיקוח על הבנקים נמסר כי קארדקום נדרשת להיערכות ניהולית ותפעולית, שצפויה להיארך כ- 18 חודשים. כן נמסר כי הרישיון שניתן הוא מצומצם, לאור העובדה שההקלות בתהליך מתן הרישיון לא מחייבות את קארדקום לסיים את כל ההיערכות הטכנית לקבלת הרישיון. אי לכך, ישנן מגבלות מסוימות על היקפי הפעילות של קארדקום. לאחר שתשלים קארדקום את ההיערכות ותעמוד בכלל הדרישות, יומר הרישיון המצומצם ברישיון מלא. החברה עומדת בקשר עם קארדקום לצורך חיבורה למערכות החברה בהתאם להתקדמות הפיתוחים הטכניים של קארדקום.

• שינויים רגולטוריים מהותיים בשוק כרטיסי החיוב בישראל

בשנים האחרונות ניכרת עלייה משמעותית בחקיקה, בהוראות רגולטוריות וברפורמות בענף הבנקאות בכלל ובענף כרטיסי האשראי, שירותי התשלום והמימון לאנשים פרטיים בפרט, בין היתר, כאשר כוונת הרגולטור היא לקדם את התחרות בענפים אלו. לפרטים נוספים אודות המגמות וההליכים הרגולטוריים בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת החברה ואודות ההשלכות (לרבות עתידיות) של שינויים ורפורמות כאמור על החברה ועל הסביבה התחרותית בה היא פועלת, וביניהם החוק להגברת התחרותיות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017 (חוק שטרומ) ראה ביאור 17.ג. בדוחות הכספיים ופרק ב' סעיף 10 בדוח ממשל תאגידי להלן. החברה פועלת במספר מישורים על מנת להיערך להשלכות של השינויים האמורים בשוק, וזאת, בין היתר, כמפורט בפרק ג' סעיף ד' לעניין "יעדים ואסטרטגיה עסקית" להלן. היערכות החברה כאמור מצריכה ועשויה להצריך בעתיד, השקעת משאבים כספיים ותשומות אחרות.

• שינויים טכנולוגיים

ככלל, מערך התשלומים בישראל ובעולם הולך וצובר תאוצה בשנים האחרונות, והתשלומים האלקטרוניים (בין היתר, עסקאות בכרטיסי חיוב) תופסים את מקומן של עסקאות באמצעים מבוססי נייר כגון: מזומן ושיקים. ההתפתחות הטכנולוגית הביאה ליצירת אמצעי תשלום שמאפשרים לצרכנים לשלם מרחוק

בדרכים חדשות כגון באמצעות טלפונים במקום או בנוסף לכרטיסי חיוב פיזיים. לפרטים נוספים ראה סעיף 10 בדוח ממשל תאגידי.

להלן פרטים אודות השינויים הטכנולוגיים העיקריים בתחום אמצעי התשלום המתקדמים וכרטיסי החיוב בשנים האחרונות:

- מעבר לתקן כרטיס חיוב חכם (EMV) – כמפורט לעיל.
- ביצוע עסקאות ללא-מגע (Contactless) - פעולה ללא מגע היא פתרון טכנולוגי המאפשר העברת נתונים בצורה אלחוטית לרבות ביצוע תשלומים, כאשר הטכניקה הנפוצה ביותר הינה שימוש בתקן "NFC". עסקאות ללא מגע מאפשרות תשלום מבוסס כרטיסי חיוב גם בתחומים נוספים שאינם מסורתיים, כגון תחבורה ציבורית, עסקאות micro-payments ועוד. עסקאות בכרטיסי חיוב הפועלות בטכנולוגיית Contactless יכולות להתבצע באמצעות התקן על גבי כרטיס החיוב, התקן כמדבקה, התקן הצרוב בטלפון הסלולרי או התקן הצרוב בכרטיס SIM ייעודי בטלפון הסלולרי. ביצוע תשלום ללא מגע יתאפשר בבית העסק רק עם קורא ייעודי המוטמע במסופי התשלום או מחובר אליו כהתקן חיצוני. בחודש מאי 2016 פרסם המפקח על הבנקים הוראה לפיה, במסגרת המעבר ל-EMV, לא יחוברו מסופים חדשים שאינם כוללים תמיכה בעסקאות ללא מגע. למיטב ידיעת החברה, במדינות אחרות שבהן הוכנסה האפשרות לשלם בטכנולוגיית Contactless עלה היקף השימוש בכרטיסי חיוב.
- סליקה אלקטרונית של המחאות והמחאות דיגיטליות - פיתוח חדשני המאפשר לייעל את תהליך סליקת המחאה והפיכתה למהיר יותר. התהליך החדשני מאפשר לצרכנים, בין היתר, שירותי הפקדה באמצעות מכשירים ניידים חכמים בעלויות זולות יותר (הצרכן אינו נדרש להגיע לסניף בנק כדי להפקיד את המחאה לפירעון, וכתוצאה מכך גם עלויות ההפקדה הופחתו בכ-75%). שירות זה מתאפשר על-ידי מרבית הבנקים. מוצר זה עלול להוות מוצר תחליפי לחלק מהעסקאות בכרטיסי חיוב ובכך להשפיע לרעה על היקפי הפעילות בכרטיסי חיוב ועל הכנסות החברה.
- שימוש בטכנולוגיית "בלוקצ'יין" - טכנולוגיה חדשנית המאפשרת, בין היתר, ניהול עסקאות כספיות מאובטחת באינטרנט בזמן אמת ללא גורם מרכזי מנהל, כאשר את הגורם המנהל מחליפים "בלוקים" מוצפנים של מידע. לטכנולוגיה פוטנציאל למגוון רחב של יישומים העלולים להוביל לשינוי דרמטי בעולם התשלומים, כגון החלפת ממשקי תשלום קיימים במערכת הבנקאית והתשלומים ושימוש במטבעות וירטואליים, החברה איננה יכולה בשלב זה להעריך את מידת ההשפעה של טכנולוגיה זו על פעילותה.
- טוקניזציה – טכנולוגיה שמאפשרת שימוש בטלפונים ניידים ואמצעים דומים לתשלום בכרטיס חיוב ללא חשיפת מספר הכרטיס בעת התשלום. הטכנולוגיה מחייבת תשתית לתרגום מספר הכרטיס למספר אחר שיוצג בעת התשלום, ביצוע המרה זאת נקראת "טוקניזציה". החברה פיתחה תשתיות שניתן לפתח עליהן פתרונות להמרה כאמור. פתרונות כאלו עשויים לסייע לחברות כרטיסי האשראי או לגופים אחרים שירצו לפתח אפליקציות תשלום מבוססות כרטיסי חיוב מבלי לחשוף את המספר עצמו במכשיר הנייד, נכון למועד הדוח החברה איננה מספקת בפועל שירות זה.
- תחבורה ציבורית – למיטב ידיעת החברה, משרד התחבורה וגופים נוספים מקדמים פתרונות שיאפשרו תשלום בכרטיסי חיוב בתחבורה הציבורית, או חיבור אמצעי התשלום הקיימים כיום בתחבורה הציבורית לכרטיסי חיוב. פתרונות אלו ככל שיתממשו עשויים להביא לעלייה בשימוש בכרטיסי חיוב וכתוצאה מכך עשויים לגרום לגידול בהכנסות החברה.
- ביצוע תשלומים במכשיר נייד - התקדמות טכנולוגית בפיתוח ושימוש באפליקציות לטלפונים חכמים (כגון BIT, Pepper Pay ו-Pay Box), מאפשרת ביצוע עסקאות, צפייה במידע וביצוע פעולות נוספות באמצעות הטלפון החכם (ומכשירים ניידים חכמים נוספים). בשנים האחרונות החל גם שימוש ב-"ארנקים דיגיטליים" שפותחו על-ידי חברות טכנולוגיה או רשתות קמעונאיות, המאפשרים תשלום

בבתי עסק באמצעות, בין היתר, מכשיר הטלפון הנייד. נכון למועד הדוח טכנולוגיות אלו עושות שימוש בכרטיסי חיוב, ועל כן עושים שימוש במוצרי החברה. ככל שתפותחנה טכנולוגיות שאינן עושות שימוש בכרטיסי חיוב וכתוצאה מכך במוצרי החברה, הן עשויות להשפיע לרעה על הכנסות החברה.

שינויים צרכניים

התפתחויות הטכנולוגיות המתרחשות בשנים האחרונות כמתואר לעיל, ישנה השפעה גם על העדפות הצרכנים, ואופי השימוש באמצעי תשלום משתנה בהתאמה. כך למשל, כאשר לשוק חודרים אמצעים מתקדמים יותר לביצוע העברות כספיות, רכישות ותשלומים באמצעים אלקטרוניים, הם תופסים נתח שוק על חשבון האמצעים המסורתיים אשר רווחו עד כה בשוק (כגון תשלום במזומן או בשיקים). תחום הסחר האלקטרוני בישראל (e-Commerce) נמצא בצמיחה משמעותית בשנים האחרונות. עם זאת יצוין, כי למיטב ידיעת החברה, למועד הדוח סחר אלקטרוני מהווה כ-6% בלבד מסך שוק המסחר בישראל בעוד במדינות אירופה וארה"ב ובמדינות מובילות אחרות מהווה כ-12% מסך הסחר הקמעונאי. כחלק מהצמיחה בתחום זה צומח גם תחום התשלומים ב-"מוביל" ותופס נתח משמעותי מתוך סך הרכישות און-ליין. בנוסף, השימוש ב-"ארנקים דיגיטליים" בקרב צרכנים ובתי עסק הולך וגובר, (עבור עסקאות עסק לעסק, עסק ללקוח, לקוח לעסק ולקוח ללקוח - B2B, B2P, P2B, P2P, בהתאמה), כאשר אלו משמשים הן לצורך העברת כספים והן לצורך ביצוע רכישות. ארנקים אלו חלקם מבוססים על תשלום בסכמת כרטיסי חיוב (ועשויים בהקשר זה לתרום לגידול במחזורי הסליקה), וחלקם מבוססים על חיוב וזיכוי ישירות של חשבונות הבנק מחוץ לסכמת כרטיסי חיוב.

ציפיותיהם של הצרכנים הינן לקבלת פתרונות פשוטים, מיידיים ומהירים בעלי חוויית משתמש פרסונלית-ייחודית, יעילה ומותאמת אישית - לעיתים גם במחיר של תשלום פרמיה. יחד עם זאת, התגברות המודעות הצרכנית גורמת גם לעליה ברגישות למחיר, לטיב השירות במגוון ערוצי השירות השונים, ולמכלול התנאים הנלווים. הצרכנים הופכים למודעים ובררניים יותר. במקביל לכך, קיימת ירידה בנאמנות למוותגים ותיקים, בעיקר בקרב הצרכנים הצעירים יותר, ונכונות לצרוך מוצרים פיננסיים מחברות חדשות מוטות טכנולוגיה. על אף השינויים הטכנולוגיים והרגולטוריים והשינויים בהעדפות וציפיות הצרכן, כאמור, למיטב ידיעת החברה, שיעור הגידול השנתי בהיקף המזומן בישראל נותר גבוה באופן יחסי למדינות OECD, ומוערך נכון לשנים 2013 עד 2016 בכ-10%. שיעור זה גבוה משיעור העלייה השנתי בתשלומים אלקטרוניים אשר מוערך נכון לשנת 2017 בכ-7%.

ככלל, מגמה זו תומכת בצמיחת פעילות החברה, יחד עם זאת, עסקאות בתחום הסחר האלקטרוני שאינן נסלקות בישראל, אינן עושות שימוש במערכות החברה. גידול בעסקאות אלו על חשבון רכישות באתרים ישראלים או חנויות "פיזיות" בארץ עשוי להשפיע לרעה על הכנסות החברה.

אירועים לאחר תאריך המאזן

לא היו אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן.

סעיף זה לעיל, על כל תתי סעיפיו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

ב.1. רווח ורווחיות

רווח (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
23,740	18,609	רווח לפני מיסים על ההכנסה
5,569	4,117	הפרשה למיסים על הרווח
18,171	14,492	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

הרווח לפני מיסים על הכנסה הסתכם בשנת 2018 בסך של 18,609 אלפי ש"ח לעומת סך של 23,740 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מיסים על הכנסה בנטרול הכנסות (הוצאות) מימון נטו, הנובעים מתיק ניירות הערך של החברה, הסתכם בשנת 2018 בסך של 20,364 אלפי ש"ח לעומת סך של 15,378 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים על הרווח בגין הפעילות הנמשכת הסתכמה בשנת 2018 בסך של 4,117 אלפי ש"ח לעומת סך של 5,569 אלפי ש"ח בשנת 2017.

EBITDA של החברה הסתכם בשנת 2018 בסך של כ- 25.3 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 19.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח למניה (בש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
4,543	3,623	רווח נקי למניה

הרווח הנקי למניה הסתכם בשנת 2018 בסך של 3,623 ש"ח לעומת סך של 4,543 ש"ח בשנת 2017. הקיטון ברווח למניה נובע מהשינוי ברווחיות החברה כמוסבר לעיל.

2.ב. הכנסות והוצאות

הכנסות תפעוליות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
55,716	62,154	הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי האשראי
7,606	7,067	הכנסות ממתן שירותים לאחרים
63,322	69,221	סך כל ההכנסות

הכנסות החברה לפני הכנסות מימון נטו הסתכמו בשנת 2018 בסך של 69,221 אלפי ש"ח לעומת סך של 63,322 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 9.3% המוסבר כדלקמן:

הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי אשראי הסתכמו בשנת 2018 בסך של 62,154 אלפי ש"ח לעומת סך של 55,716 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 11.6%, הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות (ללא שינוי מהותי בתעריפים) ומחויב חברות כרטיסי האשראי, החל מהרבעון האחרון של שנת 2018, בגין מסופים מחוברים שאינם מעבירים עסקאות.

הכנסות ממתן שירותים לאחרים הסתכמו בשנת 2018 בסך של 7,067 אלפי ש"ח לעומת סך של 7,606 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 7.1% הנובע בעיקר מהפסקת מתן שירותי מיתוג וסליקה עבור מכשירי ה-ATM לקרן התמר מתחילת שנת 2018 (למידע נוסף ראה ביאור 7 לדוח הכספי השנתי של החברה) אשר קוזה ברובה מעלייה בפעילות של חברות הניכיון וכן מהפצה ושירות לתוכנת "אשראית PC" ו"אשראית EMV PC".

הוצאות תפעוליות ואחרות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
(*) 29,113	30,305	משכורות והוצאות נלוות
(*) 18,831	18,552	הוצאות אחרות נטו
47,944	48,857	סך כל ההוצאות

(*) סווג מחדש

הוצאות החברה הסתכמו בשנת 2018 בסך של 48,857 אלפי ש"ח לעומת סך של 47,944 אלפי ש"ח שנת 2017. גידול בשיעור של 1.9% המוסבר כדלקמן:

- הוצאות משכורות והוצאות הנלוות הסתכמו בשנת 2018 בסך של 30,305 אלפי ש"ח לעומת סך של 29,113 אלפי ש"ח בשנת 2017. הגידול בשיעור של 4.1% הושפע מהוצאות חד פעמיות בשנת 2018 בגין מענק מכירה בסך 2,100 אלפי ש"ח ובשנת 2017 בגין מענק מעבר משרדים בסך 1,200 אלפי ש"ח וזאת בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה בהתייחס להסכם הקיבוצי שנחתם עם העובדים בחודש נובמבר 2018.
- ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2018 בסך של 18,552 אלפי ש"ח לעומת סך של 18,831 אלפי ש"ח בשנת 2017. הקיטון בשיעור של 1.5% נובע בעיקר מהפחתה בעלויות שכירות ואחזקת משרדים ומהפחתה בעלויות תקשורת. בנוסף נכללו הוצאות בהן נשאה החברה בגין תשקיף ההנפקה הצפוי להתפרסם בשנת 2019.

הכנסות (הוצאות) מימון (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
8,362	(1,755)	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו

בשנת 2018 היו לחברה הוצאות מימון נטו, בסך של 1,755 אלפי ש"ח לעומת הכנסות מימון נטו בסך של 8,362 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מהשפעת התנודתיות והירידה בשוק ההון בשנת 2018 על תיק ניירות הערך של החברה וכן מהקטנת תיק ניירות הערך בסך של 175,000 אלפי ש"ח בחודש מרס 2018 לשם חלוקת דיבידנד.

3.ב. הרחבה נוספת לגבי הכנסות והוצאות

נתוני פעילות

עסקאות כרטיסי חיוב

הגדרות

תנועות חובה - כמות עסקאות חיוב שבוצעו בשנה מול כל חברות כרטיסי האשראי.

תנועות זכות - כמות עסקאות זיכוי שבוצעו בשנה מול כל חברות כרטיסי האשראי.

כמות תנועות חובה וזכות לשנת 2018 במערכת אשראית (מיליוני תנועות)

תנועות חובה	תנועות זכות
1,500	16
כמות תנועות חובה וזכות לשנת 2017 במערכת אשראית (מיליוני תנועות)	
תנועות חובה	תנועות זכות
1,389	15

כמות ממוצעת של מסופים מחוברים המבצעים עסקאות (באלפים)

2017	2018
154	161

שירותי מתג ATM

הגדרות

כמות בירווי יתרה - כמות הפעמים שמחזיק כרטיס חיוב של בנק מנפיק ביקש לברר יתרה במכשיר ATM של בנק המתפעל מכשירי ATM (להלן: "הבנק הסולק").

כמות משיכות - כמות בקשות משיכת מזומן שהבנק הסולק העביר דרך החברה לבנק המנפיק.

סכום - סיכום מצטבר של סכומי בקשות המשיכה שהבנק הסולק העביר דרך החברה לבנק המנפיק.

כמות בירווי יתרה, משיכות וסכומים לשנת 2018

כמות בירווי יתרה ומשיכות (אלפי תנועות)	סכומי בקשת משיכות (מיליוני ש"ח)
73,174	45,479

כמות בירווי יתרה, משיכות וסכומים לשנת 2017

כמות בירווי יתרה ומשיכות (אלפי תנועות)	סכומי בקשת משיכות (מיליוני ש"ח)
77,314	44,093

4.ב. התפתחויות ברווח כולל (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018
17,315	15,174

רווח כולל המיוחס לבעלי המניות

הרווח הכולל הושפע מהשינוי ברווח הנקי כמוסבר לעיל, ומרווח או הפסד כולל אחר הנובע משינויים אקטואריים בגין הטבות עובדים, שהסתכמו בשנת 2018 ברווח נטו לאחר מיסים בסך של 682 אלפי ש"ח לעומת הפסד נטו לאחר מיסים 856 אלפי ש"ח בשנה קודמת.

ג. המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון

1. המבנה והתפתחויות המהותיות בתקופה המדווחת של הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2018 הסתכם בסך של 148,346 אלפי ש"ח לעומת סך של 307,290 אלפי ש"ח בשנת 2017, קיטון בשיעור של 51.7%. הירידה בסך כל המאזן בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקר מחלוקת הדיבידנד בחודש מרס 2018 כאמור להלן. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן:

השינוי לעומת תקופה מקבילה	ליום 31 בדצמבר		
	2017	2018	
%	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
			סך מאזן
(52%)	(158,944)	307,290	148,346
31%	5,009	16,213	21,222
(68%)	(162,819)	240,436	77,617
8%	1,314	17,333	18,647
(7%)	(1,536)	21,866	20,330
(8%)	(912)	11,442	10,530
6%	882	15,601	16,483
(55%)	(159,826)	291,689	131,863

• **מזומנים ופיקדונות בבנקים**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 לסך של 21,222 אלפי ש"ח לעומת סך של 16,213 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017.

• **ניירות ערך למסחר**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 לסך של 77,617 אלפי ש"ח לעומת סך של 240,436 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בתקופת הדוח נובע מחלוקת דיבידנד בהתאם לתנאי הפטור ולאישור המפקחת על הבנקים.

• **לקוחות והכנסות לקבל**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 לסך של 18,647 אלפי ש"ח לעומת סך של 17,333 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול בתקופת הדוח נובע מעלייה ביתרות חברות כרטיסי האשראי, עקב הרחבת הפעילות.

• **רכוש קבוע נטו**

הסתכם ביום 31 בדצמבר 2018 בסך של 20,330 אלפי ש"ח לעומת סך של 21,866 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון נובע מרכישות והשקעות שבוצעו במהלך השנה בניכוי הפחת השנתית.

• **נכסים אחרים**

הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2018 לסך של 10,530 אלפי ש"ח לעומת סך של 11,442 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון נובע בעיקר מקיטון ביתרת הוצאות מראש ומוסדות אשר קוזזו בחלקו מול העלייה ביתרת חברה קשורה בגין החזר הוצאות והשקעות משותפות ומעלייה ביתרת יעודה לפיצויים נטו.

התחייבויות אחרות

הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2018 לסך של 16,483 אלפי ש"ח לעומת סך של 15,601 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול בתקופת הדוח נבע בעיקר מעלייה בהוצאות לשלם בגין שכר ונלוות ומיתרת חוב למוסדות ממשלתיים אשר קוזזה בחלקה בירידה בחובות לספקים.

ג.2. הון

הון עצמי

הסתכם ליום 31 בדצמבר 2018 לסך של 131,863 אלפי ש"ח לעומת סך של 291,689 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בהון בתקופת הדוח נובע בעיקר מרווח החברה בסך של 14,492 אלפי ש"ח, ובניכוי דיבידנד שחולק בסך 175,000 אלפי ש"ח.

השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

- במהלך השנתיים שקדמו למועד הדוח לא בוצעו השקעות בהון מניות החברה, וכן לא בוצעה כל עסקה במניות החברה, למעט כמפורט להלן. לפרטים אודות הוראות החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות - הדרישה למכור החזקות והרדמת "הזכויות הניהוליות" של הבנקים שאחזקותיהם בהון המניות של החברה נכון למועד הדוח הינן למעלה מ-10%, ר' בסעיפים א' בפרק ' בדוח דירקטוריון.
- בשנת 1980 העביר בנק מזרחי טפחות את כל מניות החברה שהיו בבעלותו, בשיעור של 3.2% לבעלי המניות האחרים של החברה.
- במהלך השנים קיבל בנק מזרחי טפחות סכום השווה לשיעור של 3.2% מהדיבידנד שחולק לבעלי המניות בחברה.
- לאורך השנים ועד לשנת 2012 היתה לבנק מזרחי טפחות נציגות של משקיף בדירקטוריון החברה (שאינו דירקטור ואינו בעל זכות הצבעה בישיבות). מינוי המשקיף בוטל על ידי בנק מזרחי טפחות בשנת 2012.
- ביום 20 בנובמבר, 2017, פנה בנק מזרחי טפחות לחברה בדרישה לקבל מניות בשיעור של 3.2% מהון המניות של החברה. דרישה זו הועברה לטיפולם של בעלי המניות בחברה, ולמיטב ידיעת החברה מתנהלים מגעים בין הצדדים, אשר החברה איננה צד להם, לפתרון הסוגיה. בהתאם למידע שנמסר לחברה על ידי המציעים, בנק מזרחי טפחות פנה לבנקים בדרישה לקבל מהם את המניות שהעביר להם בשנת 1980, לטענתו באופן טכני בלבד, אשר היוו 3.2% ממניות החברה, כנגד תשלום ערכן הנקוב. הבנקים חולקים על דרישתו.
- ביום 21 בנובמבר 2018 הודיע בנק לאומי לחברה כי התקשר בהסכם עם Visa International Service Association, תאגיד מקבוצת ויזה העולמית, למכירת 400 מניות בנות 1 ש"ח המהוות 10% ממניות החברה בתמורה לסך של 37 מיליון ש"ח המשקף מחיר של 92,500 ש"ח למניה רגילה בת 1 ש"ח ערך נקוב. ביום 16 בדצמבר 2018 פרסם בנק לאומי דיווח מיידי בו הודיע כי כלל התנאים המתלים התקיימו וכי ביום 13 בדצמבר 2018 הושלמה העסקה.
- לפרטים נוספים ר' ביאור 16 לדוחות הכספיים.

חלוקת דיבידנדים

- חלוקת דיבידנדים לבעלי מניות בחברה כפופה להוראות הדין ולהוראות תקנון החברה, ובכלל זה ההוראות והתנאים הקבועים בחוק החברות לחלוקת דיבידנד ולעמידה בהוראות הממונה, כמפורט להלן, או בהוראות הממונה כפי שיקבעו בעתיד, ככל שיקבעו. כמו כן, כל עוד החברה הינה תאגיד בנקאי בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), חלוקת דיבידנדים בחברה כפופה גם לאישור המפקח.

- להחלטת מ"מ הממונה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית תשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מהחובה לקבל אישור בית הדין להסדר כובל שעניינו בעלות משותפת בחברה (להלן: "הפטור" או "החלטת הפטור") ואיסור חלוקת רווחים ר' ביאור 15.ב. לדוחות הכספיים.
- על-פי תנאי החלטת הפטור נקבע, בין היתר, כי החברה לא תחלק דיבידנדים עד ליום 31 בדצמבר, 2019, או עד למועד בו תחדל החברה לספק שירותים כלשהם לעמותה אליה יועברו הזכויות בפרוטוקול אשראית EMV, (אשר בהתאם לפטור החברה תספק לעמותה שירותים עד לא יאוחר מיום 30 ביוני, 2018 או מועד מאוחר יותר שיאושר על ידי הממונה), לפי המוקדם ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים:
 - החברה הגישה לרשם העמותות בקשה לרישום עמותה והעבירה אליה את זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV.
 - לא קיים במועד חלוקת הדיבידנד בעל מניות בחברה המחזיק יותר מ-10% באמצעי השליטה בה.
 - נכון למועד הדוח החברה איננה רשאית לחלק דיבידנד.
 - התנאים האמורים לחלוקת דיבידנד אינם מתקיימים למועד הדוח.
 - החברה פועלת על מנת לעמוד בתנאי הפטור עם זאת, יודגש כי עמידה בלוחות הזמנים שנקבעו בפטור איננה בשליטתה הבלעדית של החברה אלא גם בהחלטות הרשות להגבלים עסקיים ובבנק ישראל. למועד זה העמותה טרם הוקמה מסיבות שאינן תלויות בחברה. לפרטים נוספים אודות החלטת הפטור, ר' בסעיף 17.ג. בדוחות הכספיים.
 - בהתאם להנחיות חות"ם החברה מעריכה את הנכסים הנזילים הנדרשים לה על מנת להבטיח את המשך פעילותן של מערכות התשלומים, ובכלל זה מינימום של ששה חודשים של הוצאות תפעול שוטפות ונכסים נזילים הנדרשים למימון וכיסוי סיכונים שונים, וזאת בהתאם לפרופיל הפעילות והסיכונים של המערכת. לדיון בגורמי סיכון ר' בסעיף ג' בדוח זה.
 - לפרטים אודות דיבידנד חד פעמי שהחברה חילקה במרס 2018 בסך 175,000 אלפי ש"ח, מיתרת העודפים שלה במועד החלטת הפטור, ר' ביאור 15.ג בדוחות הכספיים. בעת חלוקת דיבידנד זו, לא חולק כל ה"רווח הראוי לחלוקה" בהתאם ל"מבחן הרווח" על פי חוק החברות, ובין היתר לא חולקו סכומים הכלולים בהערכת הנכסים הנזילים הנדרשים לחברה, כמפורט להלן, הוצאות תפעוליות נוספות וכן סכומים הנדרשים לצורך הוצאות של החברה לפי הנחיית בנק ישראל, כרית לסיכון תפעולי וסכומים להשקעות, כך שהוחלט שלא לחלק שווי מזומנים של 70 מיליוני ש"ח יחד עם הרווחים הצבורים עד סוף אותה השנה. בהתאם לאישור סגן המפקח ואישור רשות ההגבלים העסקיים, שלא לנקוט בצעדי אכיפה בשל חלוקת התמורה שתתקבל כתוצאה מעסקת המכירה של מכשירי ה-ATM שהיו בבעלות החברה (להלן: "פעילות ה-ATM"), חולקה בשנים 2014, 2015 ו-2017 מלוא תמורת עסקת המכירה האמורה ובסך הכל סך של 46,800 אלפי ש"ח.
 - יתרת הרווחים הראויים לחלוקה, בהתאם ל"מבחן הרווח" על פי חוק החברות, נכון ליום 31 בדצמבר 2018 הינה כ-127 מיליוני ש"ח.

מדיניות חלוקת דיבידנד

- ביום 11 בנובמבר 2018 אימץ דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת רווחים, ובכפוף להפיכתה של החברה לחברה ציבורית, על פיה תחלק החברה לבעלי מניותיה דיבידנד שנתי בשיעור של עד 50% מהרווח השנתי הנקי בשנה שחלפה כפי שישתקף בדוחות הכספיים, המבוקרים השנתיים של החברה, בנטרול רווחים חד פעמיים שאינם מפעילות שוטפת, וזאת בכפוף לקיומם של רווחים המותרים לחלוקה בהתאם להוראות חוק החברות ובכפוף להוראות כל דין, ובכלל זה הוראות הממונה, כמפורט בסעיף זה לעיל, ולהוראות תקנון החברה. כמו כן, כל עוד החברה הינה תאגיד בנקאי בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), חלוקת דיבידנדים בחברה כפופה גם לאישור המפקח.
- חלוקת דיבידנד בכפוף למגבלות לעיל תיעשה ובלבד שלא תגרם פגיעה משמעותית (א) בתזרים המזומנים של החברה ו/או (ב) בתוכניות העסקיות ובתוכניות ההשקעה של החברה, כפי שיאושרו ויוגדרו על ידי הדירקטוריון שלה מעת לעת. בהתאם למדיניות שאומצה, יהיה דירקטוריון החברה מוסמך להחליט על מועדי וסכומי החלוקה, בהתחשב בהתחייבויותיה, בנזילותה ובתוכניותיה העסקיות של החברה.
- יובהר, כי אין במדיניות חלוקת דיבידנד כמפורט לעיל כדי לגרוע מסמכותו של דירקטוריון החברה לשנות את מדיניות החברה בחלוקת דיבידנד, כפי שימצא לנכון מעת לעת, ואין כל התחייבות כלפי בעלי המניות של החברה ו/או צד שלישי כלשהו, ובכפוף לכל דין, לרבות לעניין מועדי תשלום הדיבידנד או לעניין שיעור חלוקת הדיבידנד בעתיד.

איחוד הון

- לפרטים בדבר שינויים במבנה ההון של החברה ראה פרק א' סעיף ד.5.

זכויות הצבעה

- ביום 23 בינואר 2017 אושר החוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017. לפיו, מבנה הבעלות על שבי"א ישתנה כך שכל מוסד פיננסי רלבנטי יוכל להיות בעל מניות בשבי"א ובתנאי ששיעור האחזקה של אף גורם לא יעלה על 10% תוך 4 שנים כאשר זכויות הצבעה בגין ההחזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.

ג.3. נזילות ומקורות מימון

תזרימי מזומנים

להלן ההתפתחות בסעיפי דוח על תזרימי המזומנים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
18,588	26,297	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(31,774)	153,712	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
(2,925)	(175,000)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון

תזרימי המזומנים נטו מפעילות שוטפת הסתכמו בשנת 2018 בסך של 26,297 אלפי ש"ח לעומת סך של 18,588 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מהעלייה ברווחיות התפעולית של חברה. תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה הסתכמו בשנת 2018 בסך של 153,712 אלפי ש"ח לעומת תזרימי מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה בסך של 31,774 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התזרים החיובי בתקופת הדוח נובע בעיקר מהתמורה ממימוש תיק ניירות הערך למסחר של החברה. תזרימי המזומנים נטו מפעילות מימון הסתכמו בשנת 2018 בסך של 175,000 אלפי ש"ח לעומת סך של 2,925 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התזרים בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד שימש לתשלום דיבידנד לבעלי המניות של החברה.

ד. מגזר פעילות

ד.1. כללי

כאמור לעיל, החברה פועלת היום במגזר פעילות אחד - מגזר הסליקה, הכולל מספר פעילויות, כדלהלן: (1) חיבור מסופים למתג כרטיסי החיוב והסמכת מסופים לאשראית EMV; (2) שירותי אישור ואיסוף ושירותי ממשק סילוקין; (3) שירותי מתג ATM; (4) פתוח והפצת תוכנות אשראית PC; (5) עיסוק בפעילות פרוטוקול התקשורת; (6) הפעלת ותפעול מכשירי בנק אוטומטיים (עד לחודש פברואר 2018) (כמפורט בסעיף ד.2. להלן); והכל כמפורט להלן.

א. רקע כללי

לסוגים שונים של כרטיסי חיוב ראה בסעיף א.1. לעיל.

ביצוע התשלום בכרטיס חיוב יכול להתבצע במתכונת כרטיס נוכח בנקודת מכירה (נקודת קצה) (להלן: "מכשיר POS" (Point of Sale)), מאוישת או לא מאוישת או במתכונת "כרטיס לא נוכח" (card not present)) באמצעות אינטרנט, יישומון (אפליקציה), מוקד טלפוני וכד'.

ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב נעשה על ידי מערכת הסכמית בין הגורמים הבאים: מנפיק, סולק, בעל מותג/ארגון בינלאומי (שהינו בעל מותג הכרטיס הרלבנטי), בית עסק וצרכן. כל אחד מהשחקנים נוהג על פי כללים מוגדרים: המנפיק מנפיק כרטיס חיוב לצרכן וזאת מכוח רישיון/מעמד של המנפיק בארגון הבינלאומי; הצרכן משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום בבית העסק ובית העסק מספק לצרכן טובין או שירותים; בית העסק מעביר לסולק את פרטי העסקה שבוצעה (בדרך כלל באמצעות החברה, ובעסקאות המבוצעות מול סולק בחו"ל – באמצעות הארגון הבינלאומי הרלבנטי), והסולק, הקשור בהסכם עם המנפיק, מתחייב להעביר לבית העסק את התמורה עבור העסקה, במועד שסוכם בהתאם לסוג כרטיס החיוב. במקביל, מתחייב המנפיק להעביר לסולק את התמורה עבור העסקה, אשר נגבית מהצרכן במועד שסוכם עמו.

בגין שירות זה גובה הסולק מבית העסק עמלה. מעמלה זו משלם הסולק למנפיק, במידה שהסולק והמנפיק הם גופים שונים, עמלה (להלן: "עמלה צולבת" או "עמלת המנפיק") והיתרה הינה חלקו של הסולק. כמו כן, המנפיק גובה לעתים ממחזיק הכרטיס עמלת כרטיס בגין השירות שניתן לו.

כאמור לעיל, בישראל קיימות מספר חברות אשר מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב, כאשר העיקריות שביניהן הינן חברות כרטיסי האשראי ישראל MAX וכאל. כמו כן, בנקים הינם מנפיקים של כרטיסי חיוב. בנוסף, ביום 4 באפריל, 2017, העניק בנק ישראל רישיון סולק גם לחברת טרנזילה, וביום 20 במרץ, 2018, העניק בנק ישראל רישיון סולק גם לחברת קארדקום. למיטב ידיעת החברה, שלושת חברות כרטיסי האשראי האמורות קשורות ביניהן בהסכמים לסליקה צולבת של כרטיסי חיוב, אשר מאפשרים לכל אחת מהן לסלוק את כרטיסי החיוב המונפקים על ידי החברות האחרות. חברות כרטיסי האשראי כפופות לפטור הממונה מיום 25 באפריל 2018.

(1) חיבור מסופים למתג כרטיסי החיוב

בגין כל מסוף המחובר למערכות החברה (ובכלל זה מסופים בבתי העסק ומאגדים) גובה החברה תשלום חודשי קבוע, עבור ניהול ועדכון המסוף, נכון למועד הדוח בגובה 15 ש"ח מכל מסוף, המשולם על ידי כל הסולקים במסוף בחלוקה בעיקר בהתאם לכמות העסקאות שהועברו מהמסוף לכל סולק במהלך אותו חודש. וביחס למסופים מחוברים שאינם מעבירים עסקאות – חלוקה בהתאם לכמות הסולקים במסוף באותו חודש.

(2) שירותי אישור ואיסוף עסקאות וממשק הסילוקין

במסגרת פעילות שירותי אישור ואיסוף, החברה פועלת כמעבד של עסקאות בכרטיסי חיוב ומפעילה את ממשק האישורים והאיסוף. במסגרת זו, היא מקושרת לכלל המסופים בבתי העסק ומבצעת איסוף של כלל העסקאות בכל סוגי כרטיסי החיוב ועיבודן, לצורך העברתן למנפיקים לקבלת אישור והמשך הטיפול בעסקה, וכן מנתבת עסקאות ON US לסולק אשר מטפל בעסקה בעצמו. במסגרת פעילותה כמעבד, החברה גם מספקת לסולקים שירות ניהול מסופים בבתי העסק וכן מבצעת פעולות טכניות נוספות עבור הסולקים והמנפיקים.

העסקאות בבתי העסק מבוצעות באמצעות מסופים המותקנים בהם. במסופים אלו מצוי רכיב תוכנה, המחבר בין בית העסק לבין מתג כרטיסי חיוב, ורכיב חומרה, קורא כרטיסי חיוב.³ על מנת להתחבר לממשק האישורים והאיסוף, החברה מבצעת בדיקות לתוכנות המסופים על מנת לוודא את התאמתן לפרוטוקול התקשורת ואת החיבור לממשק האישורים והאיסוף.

החברה גובה מסולקים עמלה בסכום קבוע עבור כל עסקה, ללא תלות בהיקפה. בגין שירותי האיסוף ובגין שירותי האישור. עוד גובה החברה עמלת ממשק צד ג' (ממשק הסילוקין), אשר מתחלקת בין הסולק למנפיק בחלקים שווים. יצוין כי עבור כל העסקאות הנעשות בבתי העסק באמצעות כרטיסי חיוב מבצעת החברה איסוף, אך ישנן עסקאות בגינן לא מתבצעת פעולת אישור – כגון הוראות קבע ועסקאות בסכום נמוך כפי שהוגדר על ידי הסולק, בסכומים המשתנים מדי חודש.

כפי שצוין לעיל, עסקה בכרטיס חיוב מתבצעת על ידי המנפיק המייצג את מחזיק הכרטיס, מהצד האחד, ועל ידי הסולק המספק שירותי סליקה לבית העסק, מהצד השני. קיימים שני סוגי עסקאות - עסקה המבוצעת בבית עסק שהגוף המספק לו שירותי סליקה לכרטיס שבו מבוצעת העסקה הוא גם מנפיק הכרטיס בו בוצעה העסקה (להלן: "עסקת ON US") ועסקה המבוצעת בבית עסק שהגוף המספק לו שירותי סליקה לכרטיס שבו מבוצעת העסקה אינו מנפיק הכרטיס בו בוצעה העסקה (להלן: "עסקת סליקה צולבת").

עסקת סליקה צולבת מחייבת קישוריות בין הסולק והמנפיק, במספר היבטים – הסולק עשוי לבקש לקבל את אישור המנפיק לביצוע העסקה; הסולק נדרש להעביר את המידע אודות העסקאות שהתבצעו בכרטיסי המנפיק בבית העסק; וכן, נדרש להעביר את הכספים לבית העסק.

על מנת שניתן יהיה להשלים עסקה המתבצעת באמצעות כרטיס חיוב, נדרש, בין היתר, כי המנפיק והסולק יתקשרו ביניהם חוזית וטכנולוגית: ההתקשרות החוזית מסדירה את מועדי העברת התשלום והאחריות שבה נושא כל צד במצבים שונים. ממשק האישור והאיסוף שמפעילה החברה מאפשרים את איסוף פרטי העסקה מבית העסק, העברה אלקטרונית של הבקשה לאישור העסקה לסולק ולמנפיק, והמענה לבקשה זו. ממשק הסילוקין מאפשר את סליקת העסקה במועד המוסכם (כאשר הסליקה בפועל לא נעשית על ידי החברה). בישראל, ההתקשרות הטכנולוגית נעשית באמצעות ממשק הסילוקין עבור עסקאות בכרטיסי חיוב, המתופעל על ידי החברה.

באמצעות ממשק הסילוקין מתבצע חישוב של סך הזיכוי והחיוב עבור כל מנפיק וסולק, וכן, טיפול בזיכוי הסולקים של כרטיסי החיוב, וחיוב מנפיקי כרטיסי החיוב, בהתאם לכללים מוגדרים מראש כפי שסוכמו בין הצדדים, ביחס לכל סוגי העסקאות שבוצעו בכרטיסי חיוב בבתי העסק. השירותים בממשק הסילוקין רלבנטיים רק בעסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב שלגביהן מתקיימת סליקה צולבת, קרי, כאשר הסולק אינו מנפיק הכרטיס. דוחות הסילוקין שמנפיקה החברה, הכוללים את נתוני הזיכויים והחיובים עבור כל מנפיק וסולק, בהתאם לכללים המוגדרים שסוכמו בין הצדדים, מועברים על ידי החברה למס"ב, אשר מבצעת את ההתחשבות בפועל בין הסולקים והמנפיקים ומעבירה נתונים אלו לסליקה סופית במערכת זה"ב.

לצורך העברה מהמסוף למנפיק של בקשות לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב והעברת תשובה מהמנפיק חזרה אל המסוף, מפעילה החברה את ממשק האישורים. כן מאפשר הממשק את איסוף העסקאות מהמסופים.

(3) שירותי מתג ATM

החברה מפעילה את מתג ה-ATM ומספקת שירותי מתג ATM. במסגרת שירותים אלו, מקשרת מערכת המיתוג של החברה בין רשתות ה-ATM של הבנקים השונים, באופן המאפשר העברת אישורי פעולות בגין משיכות וקבלת מידע במכשירי ה-ATM השונים, ללא תלות בבנק שבו מתנהל חשבונו של הלקוח. שירותי מתג ה-ATM ניתנים בהתבסס על הסכם בין הבנקים להכרה הדדית במכשירי ATM המופעלים על ידם. על מנת לאפשר ללקוחות הבנקים השונים המחזיקים בכרטיסי חיוב לעשות שימוש בכל מכשירי ה-ATM הפרוסים ברחבי

3 חריג לכך הן עסקאות בכרטיס חסר, כמו עסקאות המתבצעות על גבי רשת האינטרנט או בטלפון, באמצעות מסירת פרטים על כרטיס האשראי של הצרכן. עסקאות אלו דורשות רכיב תוכנה בלבד.

הארץ, ללא תלות בבנק בו מתנהל חשבונם, נדרשת קישוריות בין כל הרשתות. מפעיל רשת של מכשירי ATM, אשר רשאי על פי הדין לקבל שירותי מתג ATM מהחברה, יכול להתחבר אל מתג התקשורת כאמור, באמצעות מתג ה-ATM של החברה, ובהתאם לתנאים ולכללים המפורטים בפטור הממונה. פעולת ההתחשבות מתבצעת ישירות בין הבנקים השונים על פי הסכם ההכרה ההדדית כהגדרתו בפרק א בסעיף 9.5 בדוח ממשל תאגידי בדוח השנתי ואשר לגבי התקבל פטור מהצורך לקבל אישור הסדר כובל ביום 30 ביולי 2018, והחברה אינה מעניקה כאמור שירותי סליקה או סילוקין במסגרת פעילותה במתן שירותי מתג ה-ATM.

המערכת מקשרת בין רשתות ה-ATM של הבנקים השונים ובאמצעותה ניתן לבצע במכשירי ה-ATM את הפעולות הבאות באמצעות שימוש בכרטיסי החיוב: (א) העברת בקשות לאישור משיכות כספים וקבלת תשובות מסוג אישור או דחייה; (ב) ברור יתרות בחשבון הבנק של בעל כרטיס החיוב (בכפוף לכך שהבנק בו מתנהל החשבון יעביר את היתרה הנ"ל ושמטפועל מכשירי ה-ATM יאפשר את ביצוע פעולת הברור במכשירי ה-ATM והצגת היתרה); ו- (ג) במקרה של אי-זמינות בבנקים, מספקת החברה מענה ייחודי לכל בנק, בהתאם להוראות ספציפיות של כל אחד מהבנקים.

החברה מגבשת מסמך כללים למערכת מתג ה-ATM, ע"פ הנחיית חות"ם. במסגרת זו החברה הקימה ועדת משתתפים למתג ה-ATM, הכוללת את נציגי החברה, נציגי הבנקים המשתתפים במערכת ונציגי חות"ם. החברה גובה מבנק הלקוח עמלה בגין כל בקשת מיתוג בהתאם לתעריפון החברה. בחודש דצמבר 2017 פנתה מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל לחברה בבקשה לבצע אפיון של פתרון מרכזי לביצוע תהליכי ההתחשבות וסליקה לעסקאות ה-ATM. החברה העבירה לבנק ישראל את האפיון האמור ומצויה עמו בהתדיינות ביחס לפתרון המרכזי האמור ואופן יישומו.

(4) פיתוח והפצת תוכנות אשראית

כמפורט לעיל, ביצוע עסקה בכרטיס חיוב מחייב תקשורת בין גורמים שונים בשרשרת ביצוע עסקה - החברה, סולקים, מנפיקים, בתי עסק, יצרנים, ובמקרים מסויימים - payment gateways. התקשורת בין גורמים אלה נעשית באמצעות פרוטוקול התקשורת, המאפשר לכל הגורמים לתקשר ביניהם באותה "שפה". יצרנים שונים ובכללם החברה פיתחו תוכנה לנקודת הקצה. החברה פיתחה את תוכנת "אשראית PC", שהינה תוכנת תשתית לנקודות קצה (מכשיר POS), אשר נמכרת לבתי עסק באמצעות מפיצים ומשולבת במוצרי תוכנה הנמכרים על-ידיהם לבתי עסק, ואשר מאפשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב באותם בתי עסק. יצוין לעניין זה, כי החברה מוכרת את התוכנה למפיצים אשר משלבים אותה בתוכנות שפיתחו ומוכרים אותה לבתי העסק, ואשר מספקים לבתי העסק שירותי תמיכה ותיקון תקלות.

(5) פרוטוקול התקשורת

בעבר, פיתחה החברה פרוטוקול הנקרא פרוטוקול אשראית 96, פרוטוקול זה עודכן במהלך השנים על מנת להתאים לצרכי השוק המתפתח - כגון פתיחת מותגי VISA ו-MasterCard לסליקה צולבת בהתאם להסדר הסליקה הצולבת שאושר בבית הדין להגבלים עסקיים, ובהמשך לסליקה צולבת של המותג "ישראלכרט". מאחר שהפרוטוקול התגבש במהלך השנים כ"טלאי על טלאי", נוצר פרוטוקול מורכב ליישום וייחודי במידה רבה, אשר נתפר למידותיהן של חברות כרטיסי האשראי הקיימות, ואשר ניתן למשתמשים ללא תמורה. בשנת 2013 נקבע על ידי הרשות לתחרות במסגרת הפטור הקודם שניתן על ידי הממונה (כהגדרתו בביאור 17.ג. לדוח הכספי), כי על החברה לפתח פרוטוקול חדש, אשר יותאם לסטנדרטים הבינלאומיים, יגביר את האבטחה בביצוע עסקה בכרטיס חיוב ויאפשר כניסה של שחקנים נוספים לתחום, ובעיקר של סולקים ומנפיקים חדשים. לאור האמור, החברה פיתחה והטמיעה במערכותיה את הפרוטוקול החדש, שנקרא פרוטוקול אשראית EMV (להלן: "פרוטוקול אשראית EMV") שהינו ממשק טכנולוגי למתן שירותי אישור ואיסוף אשר עומד בתקן האבטחה EMV, ומאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים (כגון כרטיסים חכמים בתקן EMV ואמצעים ללא מגע (contactless)).

לפרטים אודות דרישת הממונה מהחברה להעברת כלל זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV, ללא תמורה, לעמותה שתפוקח על-ידי בנק ישראל, ר' ביאור 17 לדוח הכספי.

2.ד. פעילות מופסקת - מגזר הפעלת מכשירי בנק אוטומטיים (מגזר ה-ATM)

החברה פעלה במגזר פעילות נוסף של הפעלת מכשירי ATM, אשר היו בבעלותה, וזאת עד לתחילת שנת 2014 – מועד מכירת הפעילות לצד שלישי כמפורט בדוח זה להלן. המכירה נעשתה בהתאם להחלטת הממונה. ממועד מכירת הפעילות ועד ליום 30 בנובמבר 2015 נתנה החברה שירותי תפעול, סליקה ומיתוג לחברה הרוכשת. מיום 1 בדצמבר 2015 החברה נתנה לרוכשת לתקופה קצובה בזמן שירותי סליקה ומיתוג ללא שירותים תפעוליים וזאת בהתאם לתנאי הסכם המכירה והסכם התפעול בין החברה לבין הרוכשת, על תיקונייהם מעת לעת ולאישורי בנק ישראל והממונה. החל מחודש דצמבר 2016, באישור הרגולטורים, החברה מספקת שירותי מיתוג וסליקה עבור 6 מכשירים נקובים. עד ליום 31 בדצמבר 2016 נכללה פעילות זו במסגרת הפעילות המופסקת. החל מחודש ינואר 2017 בעקבות אישור החוק להגברת התחרותיות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017 ניתן לתת שירותים אלו לכלל הלקוחות, בכפוף לאישורי רגולציה, ועל כן הפעילות נכללת במסגרת הפעילות השוטפת. נכון למועד הדוח החברה איננה נותנת שירותים אלה לרוכשת היות והרוכשת ממתנה לקבלת כל האישורים הנדרשים לה על מנת לקבל את שירותי החברה עבור מכשירי ה-ATM שבבעלותה (בכמות גדולה מהכמות שעד כה ניתנו עבורה שירותים). לחברה לא ידוע ואין לה יכולת לצפות אם ומתי יתקבלו אישורים אלו על ידי הרוכשת.

3.ד. שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברוחיות

למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה לא משמעותית בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס חיוב.

4.ד. התפתחויות בשוקים של תחום הפעילות, או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

מערך התשלומים בישראל נמצא בשנים האחרונות במצב של שינוי מתמיד כתוצאה מיישום רפורמות שונות, מהתפתחויות טכנולוגיות ומהתפתחויות גלובאליות. שינוי זה מוביל בין היתר לקידום מיזמים בתחום אמצעי התשלום המתקדמים הן בידי המערכת הבנקאית בישראל והן בידי חברות פרטיות.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

פרק ג' – סקירת הסיכונים

א. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

כאמור בפרק ב' בסעיף ג. לעיל:

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

סיכונים תפעוליים: קטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה.

סיכוני ציות ורגולציה: סיכונים הקשורים להעדר ציות של החברה לחוקים והוראות רגולציה החלים עליה וכן לסיכונים הנובעים משינויים מהותיים בתהליכי חקיקה ו/או הוראות של גופים רגולטורים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות של החברה או מטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה

סיכוני אשראי: חשיפה לסיכוני אשראי אינה מהותית לליבת הפעילות של החברה, בשל אופי לקוחות החברה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.

סיכוני שוק: לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון, סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.

סיכון נזילות: חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות עודפים והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

סיכונים אחרים: החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, אבטחת מידע וסייבר, מוניטין ולסיכונים עסקיים.

ניהול הסיכונים מבוסס על שלושה קווי הגנה:

קו הגנה ראשון - היחידות השונות, המוגדרות כקו הגנה ראשון, אחראיות לניהול בפועל של הסיכון, כולל זיהוי הסיכונים הטמונים בפעילותם, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחריותן, ביצוע בקורות למזעור הסיכון ויישום תכניות עבודה.

קו הגנה שני - לחברה יש גופי פיקוח ובקרה, המוגדרים כקו הגנה שני: ניהול סיכונים, ממונה המשכיות עסקית, קצין ציות, ממונה אבטחת מידע, יועץ משפטי, האחראים, בין השאר, להגדרת המסגרת הכוללת לניהול הסיכונים, הטמעה ויישום מדיניות החברות בנושא ניהול הסיכונים, לרבות המתודולוגיה לזיהוי, הערכה, ניטור ובקרה.

קו הגנה שלישי - הביקורת הפנימית – גוף אובייקטיבי ובלתי תלוי, אשר תפקידו, בין היתר, לבחון את רמת הבקרה הפנימית בתהליכים וביחידות השונות בחברות ואת יישומה בהתאם להוראות החוק והוראות בנק ישראל.

תדירויות ותשומות הביקורת לכל פעילות ויחידה ארגונית נקבעות בתכנית עבודה רב שנתית.

גורמי בקרה נוספים: רואה החשבון המבקר, אשר תפקידו הינו לבקר את הדוחות הכספיים של החברה ולחוות את דעתו על מהימנותם ונאותותם.

ב. ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

1. ב.1. כללי

החברה מקיימת מערך ניהול סיכונים המתאים לפעילותה העסקית, בין היתר, המפורט להלן:

- אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בהתאם להנחיות בנק ישראל, פרקטיקה מקצועית מקובלת, ושינויים בסביבה העסקית.
- ניהול הסיכונים מתבצע תוך שימוש בכלים כמותיים ואיכותיים, לרבות שימוש בתרחישים, ובמבחני קיצון.
- מנהל הסיכונים, שהוא חבר הנהלה, אחראי להובלת ניהול הסיכונים בחברה ומרכז את הפורום לניהול סיכונים בראשות מנכ"ל החברה. המתכנס באופן עתי.

2. ב.2. הצהרת תיאבון לסיכון

החברה חשופה למגוון סיכונים במסגרת פעילותיה השונות. מטרת הצהרת תיאבון לסיכון הינה להגדיר את רמת הסיכון לסוגי הסיכון השונים אשר החברה מוכנה לקחת על עצמה כדי להשיג את היעדים שהוגדרו. להלן העקרונות לקביעת תיאבון הסיכון:

- גיבוש התיאבון הסיכון מתבצע תוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים שהחברה הגדירה.
 - קביעת הצהרות איכותיות וכמותיות אשר מבטאות את המוטיבציה ללקיחה או הימנעות מסוגי סיכון מסוימים.
 - קביעת מגבלות או אינדיקטורים מסוימים שיאפשרו לעקוב אחר סיכונים בחברה.
 - פירוט הצהרות ומגבלות הסיכון, מוגדרים במדיניות ניהול הסיכונים.
- נכון ליום 31 בדצמבר 2018 לא היו חריגות ממגבלות הצהרות התיאבון לסיכון שאושרו ע"י הדירקטוריון.

3. ב.3. מבנה ממשל ניהול הסיכונים

תחומי סמכות ואחריות של דירקטוריון החברה ושל הנהלה הבכירה מוגדרים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל החלות על החברה ובהתאם לקבוע בחוק החברות.

- סיכונים אסטרטגיים, רגולציה ומוניטין - מנוהלים על ידי הנהלה הבכירה, בראייה חוצת ארגון.
- סיכונים תפעוליים - כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה.
- סיכונים שוק - תיק הנוסטרו של החברה מנוהל ומבוקר על ידי בתי השקעות ויועצים חיצוניים מומחים בתחומם. זאת, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעת על ידי דירקטוריון החברה, לפחות אחת לשנה ונבחנת על ידי הדירקטוריון בצורה עיתית.
- סיכונים ציות ורגולציה – מנוהלים ע"י קצין הציות ופונקציית הציות אשר פועלים לקיום תהליכים סדורים ומתן משאבים נאותים לצורך עמידה בכלל הוראות הדין והיערכות שוטפת להוראות הרגולציה החלות על החברה.
- הביקורת הפנימית - מבצעת סקירה בלתי תלויה של תהליכי ניהול סיכונים בחברה.

4. ב.4. דיווח

החברה פועלת באופן שוטף לדווח ולתעד התממשות של אירועי כשל, סמוך ככל הניתן למועד קרות האירוע. בנוסף, החברה פועלת בהתאם להנחיות הרגולציה לעניין דיווח אירועי כשל. דירקטוריון החברה מתכנס כאחת לחודש ומקבל דיווחים שוטפים על פעילות החברה, חשיפתה לסיכונים ופעולות הננקטות לגידור חשיפה כאמור.

ג. סיכונים תפעוליים

- 1.ג ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה, ובכלל זה בקשר עם יחסי העבודה בחברה לרבות מו"מ לחתימה על הסכם קיבוצי, כמפורט בסעיף 2.8. בדוח ממשל תאגידי לעיל, ולרבות:
 - סיכונים הנובעים מכשל של גורמים טכנולוגיים לרבות סייבר, כדוגמת: שיבושים במערכות, גיבוי לא מספק של מערכות המידע, ליקויים במערך אבטחת המידע או ליקויים בתפעול השוטף של המערכות.
 - סיכונים הנובעים משימוש והפעלה בלתי נאותים של נכסים פיזיים, כדוגמת ליקויים במערכות התשתית של משרדי החברה.
 - סיכונים הנובעים מהתנהגות לא נאותה, מכשל של הגורם האנושי, מהנעה כושלת של עובדים ומנהלים או מפגיעה באיכות ובזמינות השירותים המסופקים על ידי החברה.
- 2.ג סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו, כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי וסיכון תדמיתי.
- 3.ג ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין בין היתר: הוראה 350 בנושא "סיכונים תפעוליים", הוראה 357 בנושא "ניהול טכנולוגיות מידע", הוראה 355 בנושא "סיכוני המשכיות עסקית" והוראה 361 בנושא הגנת סייבר.
- 4.ג החברה קבעה מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים ולניהול סיכוני המשכיות עסקית. מסמכי המדיניות כאמור, מפרטים מסגרת לפעילויות, כלים ומתודולוגיות לזיהוי סיכונים, הערכת החשיפה הנובעת מהסיכונים, ותהליכי בקרה וניטור מתמשך של פרופיל הסיכון.
- 5.ג המבנה הארגוני של ניהול הסיכונים התפעוליים תואם את אופייה של החברה ומורכבות פעילותה של החברה.
- 6.ג החברה מבצעת סיקרי סיכונים תפעוליים, באמצעות חברות ייעוץ חיצוניות בעלות ניסיון רב בביצוע סקרי סיכונים בתחום מערכות מידע ואבטחת מידע וסייבר. החברה ביצעה סקר סיכונים כולל בין החודשים מאי – דצמבר 2016. במהלך שנת 2018 בוצעו במחצית השנה ובסוף השנה עדכון להערכת הסיכונים של החברה.
- 7.ג מנהל הסיכונים מבצע באופן שוטף, בין היתר, את המפורט להלן:
 - עדכון מתודולוגיות ושיטות לניהול הסיכונים, פיתוח דרכי פעולה ליישום ניהול סיכונים אפקטיבי, לרבות עדכון של הערכת הסיכונים בהתאם לשינויים בסביבת הסיכונים וכן התממשות של אירועי כשל.
 - מעקב אחר הטיפול בחולשות בקרה שאותרו בתהליכי העבודה וההמלצות שהתקבלו ליישום.
 - הנחיה והדרכה של היחידות השונות בחברה, על פי הצורך הספציפי שלהן, בכל הקשור בגידור, מניעה או בהפחתה של סיכונים.
 - בדיקת הסיכונים הגלומים בשירותים חדשים שמציעה החברה ויישום טכנולוגיות ומערכת חדשות.

8.ג. דגשים בהתייחס לניהול סיכוני המשכיות עסקית

החברה מהווה גורם משמעותי המשפיע בין היתר על פעילות מערך התשלומים של המשק הישראלי. לפיכך, הינה מסווגת כ"מפעל חיוני" של מל"ח (משק לשעת חירום), וכזאת עומדת בדרישות המשכיות העסקית הן של מל"ח והן של בנק ישראל.

על מנת לתמוך בפעילות העסקית של הלקוחות ללא הפרעה, גם בעתות משבר או אסון, החברה פועלת לשמירה על שרידות, זמינות ויציבות ברמה גבוהה מאד. חלק מהמערכות פועלות במקביל מ- 2 מרכזי חישוב active-passive, חלק אחר נמצא בגיבוי active-passive.

החברה מקיימת תהליכים מתמשכים לזיהוי סיכוני המשכיות עסקית, ניתוח הממצאים, גיבוש ויישום תכנית לטיפול בממצאים כאמור, לרבות עדכון תכנית המשכיות העסקית ויישומה.

ד. סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי כולל את הסיכון העסקי וכן את הסיכון האסטרטגי הנובע מהתרחשותם של אירועים שאינם בשליטת החברה, לרבות סיכונים אסטרטגיים אשר נובעים מפעילות פנים ארגונית, כלומר, חשיפה לסיכון כתוצאה מאי עמידת החברה בתכניותיה ובאופן הניהול אותו קבעה לעצמה.

הסיכון האסטרטגי יוערך בצורה איכותית בלבד בשל הקושי לאתר את מלוא הגורמים להתממשותו ובשל הקושי לאמוד את הנזקים להם הוא גורם.

ה. סיכונים עסקיים

סיכונים עסקיים נובעים מן הסביבה החיצונית שבה פועלת החברה.

חשיפה לסיכון, בין היתר, כתוצאה מהגורמים הבאים: אסטרטגיות עסקיות לא אפקטיביות, היעדר אסטרטגיות עסקיות אינטגרטיביות, חוסר היכולת להטמיע אסטרטגיות, שינויים בסביבה העסקית שבה פועלת החברה (אי היענות לשינויים כלכליים, ענפיים או טכנולוגיים או חוסר יכולת להתאים אסטרטגיות קיימות לשינויים בסביבה העסקית).

החברה פועלת בסביבה דינמית, רוויית שינויים הן מבחינה טכנולוגית והן מבחינה רגולטורית, כאשר השוק בו פועלת החברה מאופיין במספר מצומצם של לקוחות. שינויים אלו, הינם בעלי השלכות מהותיות על פעילות החברה ותוצאותיה. הסיכון מתנהל ברמת מנכ"ל וגורמים נוספים הרלוונטיים לסביבה ולפעילות העסקית של החברה.

ו. סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסום שלילי ו/או תפישה ציבורית ו/או התנהלות לא הולמת, המתייחסים לדרכי פעולתה של החברה ו/או תקלה משמעותית שתפגע בזמינות החברה, יגרמו לפגיעה במוניטין של החברה ו/או לפגיעה ביחסי הגומלין בין החברה לבין לקוחות, רגולטורים, עובדים וכו'. היא גם עלולה להוביל לאובדן לקוחות, ירידה בהכנסות, תביעות משפטיות וכו'.

החברה פועלת למזעור סיכון זה על ידי פיקוח ובקרה שוטפים על יישום הוראות ונהלים מול לקוחות, ספקים ועובדים. עיקר פעילויות החברה היא מול מספר מצומצם של לקוחות המכירים היטב את תחום הפעילות של החברה.

ז. סיכון רגולציה

בשנים האחרונות, ישנם שינויים רגולטוריים רבים בסביבת הפעילות של החברה. סיכוני רגולציה נחלקים לשתי קבוצות כלהלן:

- סיכון כתוצאה מהיערכות לקויה ומאי עמידה בהוראות רגולטוריות חדשות החלות על החברה, לרבות סיכון כתוצאה מחשיפה.
- סיכון כתוצאה מחשיפת החברה לשינויים תכופים בחקיקה ובהוראות רגולציה שונות. גם בשל ריבוי גופים מפקחים.

בין השינויים המרכזיים בתחום זה, ניתן למנות את עבודתה של הועדה להגברת התחרותיות בשירותים פיננסיים נפוצים (ועדת שטרומ) והחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (חוק שטרומ), שחוקק בעקבותיה וכן את החלטת הרשות להגבלים עסקיים בדבר העברת זכויות החברה בפרוטוקול EMV לעמותה, כמפורט בסעיף 1.1. בפרק ב' בדוח דירקטוריון לעיל.

לשינויים אלה, יכולות להיות השלכות מהותיות על פעילותה של החברה בשנים הקרובות. כמו כן, הפטור שעתידה מס"ב לקבל מהממונה, כמתואר בסעיף 10.א. בפרק ב' בדוח ממשל תאגידי, עשוי אף הוא להשפיע על פעילות החברה.

רגולציה עתידית שאיננה ידועה כעת לחברה – כפי שפורט לעיל, החברה הינה עתירת רגולציה, וקיים הסיכון כי לרגולציה עתידית תהיה השפעה על פעילות החברה.

החברה פועלת למזעור סיכון זה על ידי קשר רציף עם הרגולטורים ושאיפה מתמדת ליישום הוראות בנק ישראל, תנאי פטור הממונה והדין החל עליה.

ח. סיכון ציות

סיכון הציות מוגדר כסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר החברה עלולה לספוג כתוצאה מכך שאין היא מקיימת את הוראות הציות החלות עליה (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308).

סיכון הציות, קיים כמעט בכל התהליכים העסקיים בחברה, המיושמים על ידי היחידות השונות. בחודש יוני 2016, נכנסה לתוקפה עדכון הוראה 308 אשר הרחיבה את ההגדרה של "הוראות ציות" מעבר להוראות צרכניות, בהתאם לכך, נוספו נושאים נוספים לתחום הציות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, מגדירה את כל מערך הציות הנדרש, לרבות מינוי קצין ציות ראשי, מינוי פונקציית ציות, כתיבת מדיניות ציות וכיו"ב.

החברה גיבשה מסמך מדיניות ציות, אשר אושר בדירקטוריון בחודש דצמבר 2018, לרבות כתב מינוי (צ'ארטר) לפונקציית הציות בחברה.

ט. סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו חלק מסיכון תפעולי. "סיכון מדרגה שנייה" כתגובה להתממשות סיכונים אחרים (למשל, התממשות סיכון תפעולי של מעילה או אף תקלה טכנית עלולה להוות עילה לתביעות משפטיות. הפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם). מערכת ההתקשרויות התפעוליות והחוזיות של החברה מאופיינת במארג חוקים, הוראות, תקנות, צווים והנחיות החלים עליה והמשליכים באופן ישיר על הסיכונים הנובעים ממנה. בין היתר, יחסי החברה עם לקוחותיה (הישירים והעקיפים), ספקיה ועובדיה.

החברה נעזרת באופן קבוע ביעוץ משפטי פנימי ובשירותיהם של מספר משרדי עריכת דין המתמחים בתחום פעילותה ובסיכונים הגלומים בפעילות זו.

י. סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון שלקוחות החברה לא יפרעו את חובותיהם כלפיה. בעניין זה יצויין כי הלקוחות העיקריים של החברה, כאמור לעיל, הם חברות כרטיסי האשראי ובנקים, וכן כי מדובר באשראי לקוחות בלבד.

יא. סיכון אבטחת מידע וסייבר

סיכון לכשל טכנולוגי שיגרום לפגיעה הרסנית ביכולת של החברה לספק את השירותים או לדליפת מידע או חידור גורמים עוינים למערכות החברה. בשנים האחרונות חל גידול באיומי הסייבר שחשופים להם ארגונים. איומים אלו, מתאפיינים בין היתר בגידול במספר ובמורכבות ניסיונות התקיפה, כמו גם, בקושי לזיהוי התקפות ויכולות של יריבים. החברה כתשתית שוק של מערך התשלומים והסליקה, מהווה גם היא מטרה לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות

התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות החברה, הינן יעד להתקפות סייבר, קודים זדוניים, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי החברה, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של החברה. החברה מתמודדת עם סיכון זה באמצעות השקעה מתמדת בפיתוח ובשכלול אמצעי ההגנה על מערכותיה. החברה נוקטת במכלול רחב של אמצעים הדרושים כדי למנוע סיכונים אבטחת מידע וסייבר נגד החברה ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכונים הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת כדי להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

ביום 31 בינואר 2018 קיבלה החברה תקן PCI DSS של אבטחת מידע.

י.ב. סיכון תלות במס"ב

כאמור בסעיף 8.ז. בדוח ממשל תאגידי, החברה ומס"ב משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, וכן חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, בתחום הניהול, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים וניהול סיכונים, ושירותי ביטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה, משרדים משותפים ועוד. ככל שיוחלט על סיום ההתקשרות בין החברה ומס"ב, ויהיה צורך להיפרד, אזי, היפרדות טכנית של שתי החברות פירושה מעבר ממצב שבו ישנו חדר מחשבים משותף ראשי ומשני, ציוד מחשב משותף וגופי פיתוח, בדיקות משותפים ומטה ניהולי משותף. למצב בו יש לכל חברה חדר מחשב ומחשבים, גופי פיתוח בדיקות ואנשי מטה נפרדים. היפרדות כאמור, ככל שתהא, מחייבת תהליך תכנון היפרדות וחלוקת רכוש בין החברות, כמו כן גיוס כוח אדם והכשרתו וקניית ציוד מחשב ובניית חדר מחשבים (ראשי ומשני) נוספים. סיום ההסכם עם מס"ב, או למצער, שינוי בתנאיו, עשויים להרע בצורה משמעותית את תוצאותיה של החברה למשך מספר שנים.

י.ג. סיכון נזילות

חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות עודפים והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

י.ד. סיכונים שוק

לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכונים שוק (כגון, סיכונים ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית. האחריות למסגרת ניהול סיכונים השוק של החברה והפיקוח עליה מצויה בידי דירקטוריון החברה.

האחראי על ניהול סיכונים השוק הינו מנכ"ל החברה, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעה כאמור ע"י דירקטוריון החברה. מדיניות ניהול הסיכונים גובשה במטרה להשגת רווחיות מסוימת מתיק הנוסטרו אך תוך הקפדה על סיכונים מינימליים, בהתאם ל"תיאבון לסיכון" שהוגדר. מדיניות ההשקעות שנקבעת הינה שמרנית ונבחנת ומתעדכנת אחת לשנה. המדיניות האחרונה שנקבעה ע"י דירקטוריון החברה כוללת, בין היתר, השקעות בנכסים כדלקמן:

- 80% משווי התיק יושקע ב"נכסים סולידיים" (אג"ח ומק"מ של מדינת ישראל, פיקדונות בנקאיים ואג"ח ושטרי אוצר של מדינת ישראל ומדינות מובילות בעולם, במח"מ ממוצע שלא יעלה על 4 שנים).
 - 20% משווי התיק יושקע במניות ובאגרות חוב קונצרניות מדורגות לפחות בדירוג A (מעלות) או A2 (מדרוג) ואגרות חוב זרות לפחות בדירוג של BBB בינלאומי.
- הפיקוח על ניהול סיכונים שוק - ניהול התיק מתבצע באמצעות שלושה מנהלי תיקים בפיקוח יועץ חיצוני שמונה מטעם החברה המפקח על קיום מדיניות ההשקעות שנקבעה. ביצועי התיק ועמידה במדיניות שנקבעה נבחנים על ידי הנהלת דירקטוריון החברה בצורה עתית.
- דירקטוריון החברה בוחן אחת לשנה את הצורך בעדכון מדיניות ההשקעות ובצורך בהחלפת מנהלי התיקים שביצועיהם אינם תואמים את ציפיות החברה.

טו. דיון בגורמי סיכון

בוצע מיפוי של גורמי סיכון עיקריים אליהם חשופה החברה. הערכת הסיכונים והשפעתם הינה הערכה סובייקטיבית של ההנהלה לצורך הערכה זו הוגדרה השפעת הסיכונים, תוך שיקול סבירות להתממשותם כדלהלן:

- ההשפעה הוגדרה כגבוהה במידה והתממשות הסיכון עלולה לגרום לפגיעה מהותית בחברה
- ההשפעה הוגדרה כבינונית במידה והתממשות הסיכון עלולה לפגוע ביעדיה העסקיים של החברה
- ההשפעה הוגדרה כנמוכה במידה והתממשות הסיכון עלולה להביא לפגיעה לא מהותית בתוצאות העסקיות של החברה.

מס'	סיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	השפעה
1	סיכון תפעולי	סיכון הנובע מתהליכים פנימיים כושלים, ליקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים, לרבות מעילות, הונאות וסיכונים משפטיים. בפעילות החברה גלומים סיכונים תפעוליים מגוונים. לאור אופי פעילות החברה, עיקר חשיפתה הינה לסיכונים תפעוליים הנובעים מניהול טכנולוגיות מידע והמשכיות עסקית	גבוהה
2	סיכון אסטרטגי	סיכון הנובע מהחלטות שגויות ו/או יישום של החלטות עסקיות. הסיכון האסטרטגי מושפע מגורמי סיכון חיצוניים ופנימיים	בינונית
3	סיכון עסקי	נובע מן הסביבה החיצונית והפנימית בה פועלת החברה	גבוהה
4	סיכון מוניטין	סיכון ישיר - האפשרות כי פרסום שלילי, בנוגע לעסקי החברה, פעולותיה או חוסר פעולותיה, יפגע או עלול לפגוע בדימוי החברה, בהיקפי פעילותה, בנזילות שלה ובבסיס הלקוחות שלה. סיכון עקיף - הסיכון שרווחי החברה ייפגעו כתוצאה מתדמית שלילית שנוצרה בקרב בעלי עניין (לקוחות, בעלי המניות, מפקחים או ספקים) אשר עלולה להשפיע באופן שלילי על קשרים עסקיים קיימים או חדשים ועל גישה למקורות מימון או שירותים נדרשים.	נמוכה
5	סיכון רגולציה	סיכון הנובע משינויים ברגולציה והשפעתם על פעילותיה של החברה	בינונית
6	סיכון ציות	סיכון הנובע מאי עמידה בהוראות חקיקה, רגולציה, תקנות מחייבות	בינונית
7	סיכון משפטי	סיכון משפטי הינו חלק מסיכון תפעולי. "סיכון מדרגה שנייה" כתגובה להתממשות סיכונים אחרים (למשל, התממשות סיכון תפעולי של מעילה או אף תקלה טכנית עלולה להוות עילה לתביעות משפטיות או הפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם)	נמוכה
8	סיכון אשראי	סיכון כי לקוחות החברה לא יפרעו את חובותיהם	נמוכה
9	סיכונים אבטחת מידע וסייבר	סיכון הקשור בשימוש ובחשיפת מידע רגיש על ידי גורמים פנימיים או חיצוניים וכן ניסיונות חדירה של גורם עוין אל מערכות החברה, במטרה לפגוע בשלמות, זמינות או חשאיות המידע.	גבוהה
10	סיכון תלות במס"ב	סיכון הקשור להסכם החיובים וההתקשרויות עם מס"ב	גבוהה
11	סיכון נזילות	סיכון המוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות	נמוכה
12	סיכון שוק	סיכון הנובע משינויים בתנאי שוק (ריבית, מט"ח, אינפלציה ומחירי נכסים פיננסיים)	נמוכה

פרק ד' - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על פי המדיניות המפורטת בביאור 2 לדוחות הכספיים. קיימים תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך בהערכה ואומדן אשר נערכים על ידי הנהלת החברה במהלך עריכת הדוחות הכספיים. יישומם של כללי חשבונאות מקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת החברה כרוך בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, לרבות התחייבויות תלויות ועל התוצאות הכספיות של החברה. ייתכן שהתממשותם של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים ומהערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי וודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת החברה בדעה כי האומדנים והערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

ב. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

סיכוני השוק אליהם חשופה החברה

סיכוני השוק אליהם חשופה החברה נובעים, בעיקר, מהחזקת תיק ניירות ערך למסחר שבבעלות החברה (להלן- "תיק הנוסטרו"). תיק הנוסטרו עמד ביום 31.12.2017 על סך של כ-240 מליון ש"ח ובנוסף מזומנים ופיקדונות בהיקף של כ-16 מיליון ש"ח. הנכסים הנ"ל הצטמצמו מהותית בעקבות דיבידנד שחולק במרס 2018 ומסתכמים ליום 31.12.2018 בסך של כ-99 מיליון ש"ח, כ-78 מיליון ש"ח בניירות ערך למסחר וכ-21 מיליון ש"ח במזומנים ופיקדונות.

תיק הנוסטרו של החברה מוצג בדוחות הכספיים בשווי הוגן, הנקבע בהתאם לשערי הבורסה של ניירות הערך בתאריך המאזן. תיק הנוסטרו מושקע בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. לפיכך, סיכוני השוק העיקריים להם חשופה החברה נובעים מגורמים המשפיעים על שוק אגרות החוב הממשלתיות, כגון: שיעורי ריבית למח"מ וגורמים אקסוגניים אחרים. חלק לא גדול מתיק הנוסטרו מושקע, בהתאם למדיניות המפורטת להלן, גם במניות ובאגרות חוב קונצרניות, מכאן החברה חשופה גם לגורמי שוק המשפיעים על שערי הבורסה בכלל.

מדיניות החברה בניהול סיכוני שוק

האחריות למסגרת ניהול סיכוני השוק של החברה והפיקוח עליה מצויה בידי דירקטוריון החברה. לפרטים נוספים ראה פרק ג' סעיף יד' לעיל.

הפיקוח על ניהול סיכוני שוק

ניהול התיק מתבצע באמצעות שלושה מנהלי תיקים בפיקוח יועץ חיצוני שמונה מטעם החברה המפקח על קיום מדיניות ההשקעות שנקבעה. הנהלת ודירקטוריון החברה מקבלים דיווחים תקופתיים אודות ביצועי התיק ועמידה במדיניות שנקבעה.

דירקטוריון החברה בוחן אחת לשנה את הצורך בעדכון מדיניות ההשקעות ובצורך בהחלפת מנהלי התיקים שביצועיהם אינם תואמים את ציפיות הנהלת החברה.

○ שווי הוגן של מכשירים פיננסיים ומבחני רגישות

▪ שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2018					
אלפי ש"ח					
מטבע חוץ					
				במטבע ישראלי	
סה"כ	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
21,222	-	1	-	21,221	נכסים
77,617	462	4,740	32,429	39,986	מזומנים ופקדונות בבנקים
20,972	-	-	-	20,972	ניירות ערך למסחר
119,811	462	4,741	32,429	82,179	נכסים אחרים
10,873	-	-	-	10,873	סך כל הנכסים הפיננסיים
108,938	462	4,741	32,429	71,306	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2017					
אלפי ש"ח					
מטבע חוץ					
				במטבע ישראלי	
סה"כ	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
16,213	-	294	-	15,919	נכסים
240,437	3,718	9,753	96,498	130,468	מזומנים ופקדונות בבנקים
23,497	-	-	3,915	19,582	ניירות ערך למסחר
280,147	3,718	10,047	100,413	165,969	נכסים אחרים
10,292	-	-	-	10,292	סך כל הנכסים הפיננסיים
269,855	3,718	10,047	100,413	155,677	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

■ השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים:

ליום 31 בדצמבר 2018							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי בשיעורי הריבית							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
(2.04)	(2,176)	106,762	462	4,741	31,354	70,205	גידול מיידי של 1%
(0.20)	(217)	108,721	462	4,741	32,321	71,197	גידול מיידי של 0.1%
1.96	2,176	111,114	462	4,741	33,501	72,410	קיטון מיידי של 1%
0.20	219	109,157	462	4,741	32,536	71,418	קיטון מיידי של 0.1%

ליום 31 בדצמבר 2017							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי בשיעורי הריבית							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
(2.76)	(7,452)	248,637	3,718	10,047	96,683	151,954	גידול מיידי של 1%
(0.28)	(745)	255,345	3,718	10,047	100,040	155,305	גידול מיידי של 0.1%
2.76	7,452	277,306	3,718	10,047	104,142	159,400	קיטון מיידי של 1%
0.28	745	270,599	3,718	10,047	100,786	156,049	קיטון מיידי של 0.1%

■ השפעת שינויים היפותטיים במחירי המניות הסחירות, על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים:

ליום 31 בדצמבר 2018							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי במחירי המניות הסחירות							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
1.24	1,373	110,311	509	5,214	32,429	72,159	גידול מיידי של 10%
0.63	687	109,625	486	4,977	32,429	71,733	גידול מיידי של 5%
(1.20)	(1,373)	107,565	416	4,266	32,429	70,454	קיטון מיידי של 10%
(0.63)	(687)	108,251	439	4,503	32,429	70,880	קיטון מיידי של 5%

ליום 31 בדצמבר 2017							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי במחירי המניות הסחירות							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
1.66	4,493	274,347	4,090	11,022	100,413	158,822	גידול מיידי של 10%
0.83	2,247	272,101	3,904	10,534	100,413	157,250	גידול מיידי של 5%
(1.66)	(4,493)	265,361	3,345	9,071	100,413	152,532	קיטון מיידי של 10%
(0.83)	(2,247)	267,607	3,531	9,559	100,413	154,104	קיטון מיידי של 5%

השפעת שינויים במדד המחירים לצרכן, על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים:

ליום 31 בדצמבר 2018							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי במדד המחירים לצרכן							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
0.59	649	109,587	462	4,741	33,078	71,306	גידול מיידי של 2%
0.30	325	109,263	462	4,741	32,754	71,306	גידול מיידי של 1%
(0.60)	(649)	108,289	462	4,741	31,780	71,306	קיטון מיידי של 2%
(0.30)	(325)	108,613	462	4,741	32,104	71,306	קיטון מיידי של 1%

ליום 31 בדצמבר 2017							
אלפי ש"ח							
שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים בהתחשב בשינוי במדד המחירים לצרכן							
שינוי בשווי הוגן			מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
באחוזים	אלפי ₪	סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
0.74	2,008	271,862	3,718	10,047	102,421	155,677	גידול מיידי של 2%
0.37	1,004	270,858	3,718	10,047	101,417	155,677	גידול מיידי של 1%
(0.74)	(2,008)	267,846	3,718	10,047	98,405	155,677	קיטון מיידי של 2%
(0.37)	(1,004)	268,850	3,718	10,047	99,409	155,677	קיטון מיידי של 1%

ג. תרומות

לחברה אין מדיניות בנושא תרומות בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, תרמה החברה סכומים בלתי מהותיים.

ד. דוח רואי חשבון המבקרים

בדוח של רואי החשבון המבקרים של החברה, נכללת הפניית תשומת הלב להחלטת הממונה בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל כאמור בביאור 7 ג' לדוחות הכספיים.

ג. בקרות ונהלים

החברה קיימה בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס לקריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה ע"י COSO.

ג.1. בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ג.2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הרביעי המסתיים ביום 31 בדצמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

מר משה וולף
מנכ"ל

מר שלום ביסטרי
יו"ר הדירקטוריון

הצהרת המנהל הכללי

אני משה וולף מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה וולף
מנהל כללי

24 במרץ 2019

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרת החשבונאי הראשי

אני עפר עדן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עפר עדן
מנהל כספים
וחשבונאי ראשי

24 במרץ 2019

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים, ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2018, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה ה"ה הורביץ עידן סבו טבת&כהן טבח, כפי שצויין בדוח שלהם אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018.

עפר עדן
מנהל כספים
וחשבונאי ראשי

משה וולף
מנהל כללי

שלום ביסטרי
יו"ר הדירקטוריון

24 במרץ 2019

שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

דוחות כספיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018

תוכן העניינים:

46	דוח רואי החשבון המבקרים - בקרה פנימית על דיווח כספי
47	דוח רואי החשבון המבקרים - דוחות כספיים שנתיים
	דוחות כספיים
48	דוח רווח והפסד
49	דוח על הרווח הכולל
50	מאזן
51	דוח על השינויים בהון העצמי
52	דוח על תזרימי המזומנים
54	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ – בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן – "החברה") ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשובה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו- 2017 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 והדוח שלנו, מיום 24 במרץ 2019 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בביאור 17 ג' לדוחות הכספיים לעניין החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל.

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

ביקרנו את המאזנים המצורפים של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהונה העצמי ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ה- (Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) והדוח שלנו מיום 24 במרץ 2019 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של החברה.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 17 ג' לדוחות הכספיים לעניין החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל.

הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח
רואי חשבון

רמת-גן, 24 במרץ 2019

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2016	2017	2018	ביאור	
הכנסות				
51,613	55,716	62,154		ממתן שירותים לחברות כרטיסי אשראי
5,280	7,606	7,067		ממתן שירותים לאחרים
1,530	8,362	-	3	הכנסות מימון, נטו
58,423	71,684	69,221		סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות, הנהלה, כלליות ומימון				
(*) 25,674	(*) 29,113	30,305	4	משכורות והוצאות נלוות
(*) 14,070	(*) 18,831	18,552	5	הוצאות אחרות, נטו
-	-	1,755	3	הוצאות מימון, נטו
39,744	47,944	50,612		סך כל ההוצאות
18,679	23,740	18,609		רווח לפני מיסים על ההכנסה
4,807	5,569	4,117	6	הפרשה למיסים על הרווח
13,872	18,171	14,492		רווח נקי מפעילות נמשכת
72	-	-	7	רווח נקי מפעילות מופסקת, נטו
13,944	18,171	14,492		רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
3,486	4,543	3,623		רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות-בש"ח
(**) 4,000	4,000	4,000		מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

(*) סווג מחדש - ראה ביאור 2.ב.

(**) מותאם בגין איחוד הון - ראה ביאור 15.א.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עפר עדן
מנהל כספים וחשבונאי
ראשי

משה וולף
מנהל כללי

שלום ביסטרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 24 במרץ 2019

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018

דוח על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2016	2017	2018	
13,944	18,171	14,492	רווח נקי
(42)	(1,112)	886	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים : התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
(42)	(1,112)	886	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(98)	256	(204)	השפעת המס המתייחס
(140)	(856)	682	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי המניות, לאחר מיסים
13,804	17,315	15,174	הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2017	2018	ביאור	
נכסים:			
16,213	21,222	8	מזומנים ופקדונות בבנקים
240,436	77,617	9	ניירות ערך למסחר
17,333	18,647	10	לקוחות והכנסות לקבל
21,866	20,330	11	רכוש קבוע, נטו
11,442	10,530	12	נכסים אחרים
307,290	148,346		סך כל הנכסים
התחייבויות והון:			
15,601	16,483	13	התחייבויות אחרות
15,601	16,483		סך כל ההתחייבויות
התחייבויות תלויות והתקשרויות			
		17	
291,689	131,863	15	הון המיוחס לבעלי המניות
291,689	131,863		סך כל ההון
307,290	148,346		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018

דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

הון המניות	הלוואה צמיתה (**)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו(*)	סך הכל הון
4,587	150	(2,288)	261,046	263,495
יתרה ליום 1 בינואר 2016				
שינויים במהלך השנה				
-	-	-	13,944	13,944
רווח נקי				
הפסד כולל אחר,				
-	-	(140)	-	(140)
נטו לאחר השפעת המס				
4,587	150	(2,428)	274,990	277,299
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016				

הון המניות	הלוואה צמיתה (**)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו(*)	סך הכל הון
4,587	150	(2,428)	274,990	277,299
יתרה ליום 1 בינואר 2017				
שינויים במהלך השנה				
-	-	-	18,171	18,171
רווח נקי				
הפסד כולל אחר,				
-	-	(856)	-	(856)
נטו לאחר השפעת המס				
-	-	-	(2,925)	(2,925)
דיבידנד ששולם				
4,587	150	(3,284)	290,236	291,689
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017				

הון המניות	הלוואה צמיתה (**)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו(*)	סך הכל הון
4,587	150	(3,284)	290,236	291,689
יתרה ליום 1 בינואר 2018				
שינויים במהלך השנה				
-	-	-	14,492	14,492
רווח נקי				
רווח כולל אחר,				
-	-	682	-	682
נטו לאחר השפעת המס				
-	-	-	(175,000)	(175,000)
דיבידנד ששולם				
4,587	150	(2,602)	129,728	131,863
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018				

(*) לעניין הגבלה בחלוקת דיבידנד ראה ביאור 15 ב'.

(**) ראה ביאור 16

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2016	2017	2018	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת :
13,872	18,171	14,492	רווח נקי מפעילות נמשכת
			התאמות :
3,277	4,079	4,959	פחות והפחותות
157	277	-	הפסד הון
263	(3)	134	פיצויי פרישה - קיטון (גידול) בעודף היעודה על העתודה
169	(40)	57	שינויים בהפרשה למענק יובל
(701)	902	(1,089)	מיסים נדחים, נטו
4,198	(2,263)	4,868	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
			שינוי נטו בנכסים שוטפים :
(2,847)	(2,978)	(1,314)	עלייה בלקוחות והכנסות לקבל
(1,078)	(3,086)	2,000	ירידה (עלייה) בנכסים אחרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות :
886	3,394	2,190	עלייה בהתחייבויות אחרות
18,196	18,453	26,297	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת נמשכת
526	135	-	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת
18,722	18,588	26,297	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה :
(120,198)	(123,169)	(37,335)	רכישת ניירות ערך למסחר
76,373	103,286	195,286	תמורה ממכירת ניירות ערך למסחר
(4,257)	(11,933)	(4,239)	רכישות והשקעות ברכוש קבוע
33	42	-	תמורה ממימוש ציוד
(48,049)	(31,774)	153,712	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון :
-	(2,925)	(175,000)	דיבידנד ששולם
-	(2,925)	(175,000)	מזומנים נטו, ששימשו לפעילות מימון
(29,327)	(16,111)	5,009	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
61,651	32,324	16,213	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
32,324	16,213	21,222	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים באלפי ש"ח

2016	2017	2018	
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו הכלולים בפעילות שוטפת			
5,616	6,091	3,337	ריבית שהתקבלה
97	6	21	ריבית ועמלות ששולמו
-	198	1,484	מיסים שהתקבלו
6,493	7,112	5,966	מיסים ששולמו
נספח ב - פעילות שלא במזומן			
2,542	1,359	543	רכישת רכוש קבוע כנגד התחייבות לספקים והשתתפות חברה קשורה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

1. שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "החברה") התאגדה בישראל ביום 13 בספטמבר 1978 וכתובתה הרשמית היא רחוב הרוקמים 26, חולון. החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת" כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
 2. החברה פועלת כיום במגזר פעילות אחד, "מגזר הסליקה", הכולל תפעול מערכת תקשורת דו כיוונית בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב לבין בתי העסק, ניהול ותפעול ממשק סילוקין לתקשורת בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב המאפשר ביצוע התחשבות והעברת מידע ביניהם בקשר עם עסקאות כאמור ניהול ותפעול מערכת מיתוג המקשרת בין רשתות ATM ופיתוח והפצה של תוכנות "אשראית PC" ו- "אשראית EMV". עיקר הכנסות החברה נובעות ממתן שירותי סליקה לחברות כרטיסי האשראי. לעניין החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר מתן פטור נוסף לפעילות החברה בתחום שירותי איסוף ואישור עסקאות ושירותי ממשק עבור סולקים ומנפיקים ראה ביאור 17 ג'. החברה פעלה בעבר בהפעלה של מכשירי בנק אוטומטיים (A.T.M) שהיו בבעלותה, והיו ממוקמים במקומות ציבוריים (להלן: "פעילות מופסקת"). בעקבות החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים, נמכרה בשנת 2014 פעילות החברה בתחום ה-A.T.M. פעילות זו סווגה בדוחות הכספיים כפעילות מופסקת (ראה ביאור 17 ג').
 3. החברה נמצאת בבעלות בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנקים") וכן- Visa International Service Association, תאגיד מקבוצת ויזה העולמית ("ויזה"). כמו כן, לבנק מזרחי טפחות בע"מ זכויות מתוקף הלוואה צמיתה שהעמיד לחברה כמפורט בביאור 16.
- ב. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון החברה ביום 24 במרץ 2019.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה

- **תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS")**
תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על די הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
- **כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב**
כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב. רשות ניירות ערך בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה ב- (ASC 105-10) FAS 168, הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב- FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.
- **החברה**
שירותי בנק אוטומטיים בע"מ.
- **מטבע הפעילות**
המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה פועלת החברה. בדרך כלל זהו המטבע של הסביבה שבה החברה מפיקה ומוציאה את עיקר המזומנים.
- **מטבע הצגה**
המטבע שבו מוצגים הדוחות הכספיים.
- **צדדים קשורים ובעלי עניין**
כהגדרתם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
- **חברה קשורה**
מרכז סליקה בנקאי בע"מ (מס"ב) חברה בשליטת בעלי המניות בחברה.
- **מדד**
מדד המחירים לצרכן המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- **סכום מותאם**
סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו- 36 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- **סכום מדווח**
סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
- **עלות**
עלות בסכום מדווח.
- **דיווח כספי נומינלי**
דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסויים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

2. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים ערוכים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של החברה, שהוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה. הדוחות מוצגים באלפי ש"ח.

3. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות בשווי הוגן המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר).
 - נכסי והתחייבויות מיסים נדחים.
 - הפרשות.
 - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.
- ערכם של נכסים לא כספיים (בעיקר רכוש קבוע ורכוש אחר) ופריטי הון, נמדדו לפי העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים במדד המחירים לצרכן וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2003. החל מיום 1 בינואר 2004 עורכת החברה את דוחותיה הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם של אומדנים אלה, נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראת המפקח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

- (1) דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות;
- (2) דיווח של תאגידי בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים;
- (3) תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בדוחות כספיים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום תיקון מספר 09-2014 בקודיפיקציה המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקבות לתיקון מספר 14-2015 בקודיפיקציה אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן מיושם החל מיום 1 בינואר 2018. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- (1) זיהוי החוזה עם הלקוח
- (2) זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
- (3) קביעת מחיר העסקה
- (4) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
- (5) הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

בהתאם להוראות התקן, ההכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה למתן השירותים ללקוח. כמו כן, התקן אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה (כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים).

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי ההשוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. החברה אימצה את הוראות התקן החדש החל מהרבעון הראשון לשנת 2018 בדרך של מכאן ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראת המפקח על הבנקים
2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
 ביום 13 באוקטובר 2016 פרסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה
 ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.
- התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלו השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפש היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.
- ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצג מחדש של מספרי ההשוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות.
 להלן פרטים על השפעת היישום לראשונה על נתוני רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017
 (באלפי ש"ח)

הסכום המוצג בדוחות כספיים אלו	השפעת הסיווג	בהתאם להקודמות	להוראות
29,113	(17)	29,130	משכורות והוצאות נלוות
18,831	17	18,814	הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016
 (באלפי ש"ח)

הסכום המוצג בדוחות כספיים אלו	השפעת הסיווג	בהתאם להקודמות	להוראות
25,674	(326)	26,000	משכורות והוצאות נלוות
14,070	326	13,744	הוצאות אחרות

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

חכירות

ביום 1 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים.

התקן ייושם החל מיום 1.1.2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, החברה תפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלו.

החברה בוחנת את ההשפעה של החוזר על דוחותיה הכספיים.

עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארצות הברית החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע.

החברה בוחנת את ההשפעה של ההורות החדשות על דוחותיה הכספיים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. מטבע חוץ והצמדה

- (1) יתרות במטבע חוץ או הצמודות אליו, נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
- (2) יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם למדד הידוע האחרון בתאריך המאזן או בהתאם למדד בגין החודש האחרון של תקופת הדיווח, בהתאם לתנאי העסקה.
- (3) להלן נתונים על שער החליפין של הדולר ועל המדד :

מדד בישראל		שער החליפין היציג של הדולר (ש"ח ל-1 דולר)	ליום
מדד בגין נקודות	מדד ידוע נקודות		
ליום			
			31 בדצמבר 2018
107.4	107.7	3.75	
106.5	106.4	3.47	31 בדצמבר 2017
106.1	106.1	3.85	31 בדצמבר 2016
שיעורי השינוי לשנה שהסתיימה ביום			
			31 בדצמבר 2018
0.80%	1.20%	8.07%	
0.4%	0.3%	(9.75%)	31 בדצמבר 2017
(0.2%)	(0.3%)	(1.46%)	31 בדצמבר 2016

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

2. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ההכנסות נכללות בדוח רווח והפסד כאשר סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה שהתקבלה והתמורה שהחברה זכאית לקבל בגין הכנסה ממתן שירותים במהלך העסקים הרגיל.

- ההכנסות וההוצאות נכללות על בסיס צבירה.
- הכנסות ממתן שירותי סליקה ושירותי המיתוג, נכללות עם מתן השירות.
- הכנסות מריבית או דיבידנדים, הנובעות משימוש שעושים אחרים בנכסי החברה מוכרות בתנאי שצפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה, וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן ובתנאי ששלב ההשלמה של העסקה בתאריך המאזן ניתן למדידה באופן מהימן.

3. מזומנים ופיקדונות בבנקים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. פיקדונות בבנקים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

4. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או העברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של החברה. תת נושא – 10 820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים, אשר לחברה יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה.

5. ניירות ערך למסחר

ניירות ערך בהם השקיעה החברה מסווגים כניירות ערך למסחר. ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה. ניירות ערך אלו מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. השווי ההוגן נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי לתאריך המאזן (רמה 1). רווחים והפסדים מהתאמה לשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער וכן הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

6. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח החברה מסווגת לרכוש קבוע עלויות בגין נכסי תכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערך בספרים, ומוכרים נטו בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

עלויות תחזוקה שוטפת של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

2. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השיר של הנכס. פחת נזקף לדוח רווח והפסד.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן שיעורי הפחת, הינו לפי שיטת הקו הישר, בהתבסס על אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

%	
20-33	מחשבים, תוכנה וציוד אלקטרוני
7-15	ריהוט וציוד משרדי
15	כלי רכב
5	שיפורים במושכר

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

שיפורים במושכר מופחתים לאורך תקופת השכירות (כולל האופציה שבידי החברה להארכת תקופת השכירות, ככל וסביר שתמומש), שאינה עולה על אורך חייו השימושיים המשוער של הנכס.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

6. רכוש קבוע

3. עלויות תכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי החברה מוכרת כנכס ונמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות הקשורות לפיתוח תכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, צפויות הטבות כלכליות עתידיות, לחברה כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה לעובדים הקשורים באופן ישיר לפיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרוייקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

החברה בוחנת נכסים בלתי מוחשיים אשר נותרו מפרוייקט תוכנה לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת השבה. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי אינו בר השבה ועולה על שווי ההוגן הערך בספרים אינו בר השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים בערכים לא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס ומימושו הסופי.

הפסד מירידת ערך הינו בגובה ההפרש שבין הערך בספרים לבין שווי ההוגן ונזקף לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הבלתי מוחשי הינו בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות העוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

7. מדיניות קיזוז נכסים והתחייבויות

החברה מיישמת את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, החברה מקזזת נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ותציג במאזן את יתרנם נטו, בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם החברה וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

8. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת הערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של החברה, למעט נכסי מיסים נדחים נבדק בכל מועד דיווח כדי לבדוק האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר השבה של הנכס.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

8. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

מדידות סכום בר השבה

הסכום בר ההשבה של הנכס הינו הגבוה מבין שווי השימוש ושווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד.

ביטול הפסד מירידת ערך

באשר לנכסים, לגביהם הוכרו הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות, בכל מועד דיווח נבדק האם קיימים סימנים לכך שהפסדים אלו קטנים או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בחנית קיום ירידת ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב תתבצע גם בהתקיים הסממנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב Accounting For The Costs Of Computer Software : Developed Or Obtained For Internal Use (ASC 350-40) SOP 98-1:

- לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
- לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

9. זכויות עובדים

1. הטבות לאחר סיום העסקה

• הטבות לאחר סיום העסקה - תכנית להטבה מוגדרת

מחויבות נטו של החברה המתייחסת לתוכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד ע"י אומדן הסכום העתידי של ההטבה שיגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי השווי ההוגן של נכסי התוכנית. שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואות אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA בינלאומי ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעור התשואה לפדיון לפי תקופות הפירעון. שיעור התשואה על נכסי התוכנית מחושב תוך שימוש בשיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה החברה נעזרת בתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק ומשקללת אותם לפי ההרכב של נכסי התוכנית.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

9. זכויות עובדים (המשך)

1. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

• הטבות לאחר סיום העסקה - תכנית להטבה מוגדרת

החברה מכירה בסכומים המתייחסים לתכניות הטבה מוגדרת על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ותחלופה. אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התוכנית, החברה מכירה במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי תוכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, החברה מכירה במאזן בנכס השווה להתחייבות שממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.

החברה בוחנת את ההנחיות על בסיס שנתי ומעדכנת הנחות אלה בעת הצורך.

שינוי הערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער או נובע משינוי בהנחה האקטוארית הינו "רווח או הפסד אקטוארי". רווחים או הפסדים אקטואריים נזקפים במועד היווצרותם לרווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכך בדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התוכנית. אם מתקיים מצב שבו כל או כמעט כל משתתפי התוכנית אינם פעילים, תוחלת החיים הממוצעת הנותרת של העובדים הלא פעילים תשמש במקום תקופת השירות הממוצעת הנותרת.

החברה מיישמת את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

• הטבות לאחר סיום העסקה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבונו של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבונו של אותו משתתף.

במידה שנדרש כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבונו של אדם יעשו לתקופות שבהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפנסיה נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה. אם תכנית דורשת שיעשו הפקדות לתקופות לאחר שאדם פורש לגמלאות או מסיים את העסקתו, העלות הנאמדת תיציבר במהלך תקופת השירות של העובד.

התחייבויות החברה לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד באופן שוטף.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

9. זכויות עובדים (המשך)

2. הטבות אחרות לעובדים

• מענק יובל

בהתאם להסכם העבודה, עובד המסיים 20 שנות עבודה זכאי למענק בגובה משכורת. לאחר 25 שנות עבודה, זכאי למענק בגובה שלוש משכורות ולאחר 30 שנות עבודה, זכאי למענק של שש משכורות.

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.

- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.

- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מיידית לדוח רווח והפסד.

• היעדרויות בתשלום

- חופשה - החברה צוברת את התחייבות לחופשה לאורך התקופה הרלבנטית שנקבעה. לצורך

חישוב ההתחייבות לחופשה לא מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, נזקפים מיידית לדוח רווח והפסד.

- מחלה - החברה לא צוברת התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף.

10. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד החברה מסווגות לשלוש קבוצות:

(1) סיכון צפוי – (Probable) – הסתברות להתממשות החשיפה לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

(2) סיכון אפשרי (Reasonably Possible) – הסתברות להתממשות החשיפה לסיכון הינה מעל ל- 20% וקטנה או שווה ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.

(3) סיכון קלוש (Remote) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטנה או שווה ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

במקרים נדירים הנהלת החברה קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין הליכים משפטיים בהם מעורבת החברה. במקרים אלו לא מבוצעת הפרשה בדוחות הכספיים.

11. מיסים על ההכנסה

מיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון העצמי, או ברווח כולל אחר. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון העצמי או ברווח כולל אחר.

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

11. מיסים על ההכנסה

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס, למעט מספר מצומצם של חריגים. יתרות המיסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייזקפו לדוח רווח והפסד או לרווח כולל אחר, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המיסים הנדחים בדוח רווח והפסד או ברווח כולל אחר מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדוח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל תאריך מאזן, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים. נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים והתחייבויות, בהתאמה. מיסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטף והמיסים הנדחים מתייחסים לאותה רשות מס.

3. פוזיציות מס לא וודאיות

החברה מיישמת את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN48, בהתאם להוראות אלה, החברה מכירה בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

12. עסקאות עם בעל שליטה

החברה מיישמת את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין החברה לבין בעל שליטה בה. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישמת החברה את הכללים שנקבעו בתקן ישראלי מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל השליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש, ככל שקיים, בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

13. רווח למניה

הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות למספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

14. תקופת המחזור התפעולי

המחזור התפעולי של החברה הינו שנה.

15. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה ומפעילות מימון. תזרימי מזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של החברה, לרבות הכנסות ריבית ודיבידנד מניירות ערך למסחר שבעלות החברה (כמפורט בסעיף 16), מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף מזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

16. ריבית ששולמה, דיבידנדים ששולמו ודיבידנדים שהתקבלו בדוח על תזרימי מזומנים

החברה מסווגת תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנדים אשר התקבלו בידיה וכן תזרימי מזומנים בגין ריבית ששולמה כתזרימי מזומנים אשר שימשו או נבעו מפעילות שוטפת. תזרימי מזומנים בגין מסים על הכנסה מסווגים ככלל לתזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות שוטפת, למעט אלו אשר ניתנים לזיהוי בנקל עם תזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה או מימון. דיבידנדים המשולמים על ידי החברה מסווגים כתזרימי מזומנים מפעילות מימון.

17. פעילות מופסקת

פעילות מופסקת הינה מרכיב של עסקי החברה, המייצג קו עסקים משמעותי נפרד של פעילות שמומש, המוחזק למכירה או לחלוקה. הסיווג כפעילות מופסקת נעשה במועד בו מומשה הפעילות או כאשר היא מקיימת את הקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה, אם הדבר קרה קודם לכן. בגין כל פעילות מופסקת הוצגו מחדש מספרי ההשוואה בדוח רווח והפסד, כאילו הופסקה הפעילות מתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר.

ביאור 3 – הכנסות (הוצאות) מימון, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
אלפי ש"ח		
5,610	6,020	3,195
(4,198)	2,263	(4,868)
278	284	12
(150)	(145)	(76)
1,540	8,422	(1,737)
(13)	(58)	1
3	(2)	(19)
1,530	8,362	(1,755)

ביאור 4 – משכורות והוצאות נלוות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2018
אלפי ש"ח		
18,490	21,591	23,608
(*) 3,228	(*) 3,922	3,747
1,069	1,339	1,406
3,780	3,724	2,667
455	(*) 707	850
(946)	(2,170)	(1,973)
(*) 26,076	(*) 29,113	30,305
(402)	-	-
(*) 25,674	(*) 29,113	30,305

(*) סווג מחדש ראה ביאור 12

(**) ההוצאות כוללות הוצאות חד פעמיות כדלקמן :

בשנת 2018 סך של 2,100 אלפי ש"ח בגין "מענק מכירה", בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולהסכם הקיבוצי שנחתם עם העובדים בחודש נובמבר 2018. בשנת 2017 סך של 1,200 אלפי ש"ח בגין "מענק מעבר משרדים" בהתאם להסכם הקיבוצי.

ביאור 5 – הוצאות אחרות, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
אלפי ש"ח			
2,221	3,718	2,379	שכירות ואחזקת משרדים
2,949	3,576	4,118	אחזקת חומרה ותוכנה
1,653	2,115	2,179	שירותים מקצועיים
286	426	984	שכר חברי דירקטוריון
441	411	403	ביטוח
1,375	1,826	973	תקשורת
3,277	4,079	4,959	פחת והפחתות
607	789	1,062	אחזקת רכב
179	179	99	השתלמויות וספרות מקצועית
-	-	720	הוצאות בגין תשקיף הנפקה (**)
-	540	-	הוצאות בגין הסכם מכביד (באור 17 ב)
(*) 1,171	(*) 1,172	676	אחרות
14,159	18,831	18,552	סך הכל הוצאות אחרות
(89)	-	-	עלויות המיוחסות לפעילות מופסקת (ביאור 7)
(*) 14,070	(*) 18,831	18,552	עלויות המיוחסות לפעילות נמשכת

(*) סווג מחדש ראה ביאור ת2.

(**) מתייחס לעלויות שנשארה החברה בגין תשקיף הנפקה הצפוי להתפרסם בשנת 2019.

ביאור 6 – מיסים על הרווח

א. הרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
אלפי ש"ח			
5,590	4,681	5,550	מיסים שוטפים בגין בשנת החשבון
(125)	53	(204)	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
5,465	4,734	5,346	סך כל המיסים השוטפים
			בתוספת (בניכוי):
(701)	902	(1,089)	מיסים נדחים בגין שנת החשבון (ראה ב' להלן)
4,764	5,636	4,257	סך כל מיסים על הכנסה
67	(67)	(140)	הוצאות (הכנסות) ריבית מס הכנסה
(24)	-	-	סך כל מיסים המיוחסים לפעילות מופסקת
4,807	5,569	4,117	סך כל מיסים המיוחסים לפעילות נמשכת

ביאור 6 – מיסים על הכנסה (המשך)

ב. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו-

המיסים הנדחים מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט בביאור 6 ה' לעיל.
נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	הפרשים זמניים אחרים	בגין ניירות ערך למסחר	בגין רכוש קבוע	בגין הטבות לעובדים- לרווח כולל אחר	בגין הטבות לעובדים- נזקף לרווח והפסד	
אלפי ש"ח						
1,716	56	868	(139)	726	205	יתרה ליום 1 בינואר 2017
התנועה בשנת 2017:						
(902)	(56)	(999)	129	-	24	זקיפה לדוח רווח והפסד
256	-	-	-	256	-	שינויים שנוקפו לרווח כולל אחר
1,070	-	(131)	(10)	982	229	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
התנועה בשנת 2018:						
1,089	-	573	(84)	-	600	זקיפה לדוח רווח והפסד
(204)	-	-	-	(204)	-	שינויים שנוקפו לרווח כולל אחר
1,955	-	442	(94)	778	829	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

ג. מס תיאורטי

התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנוקפה בדוח רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
אלפי ש"ח			
18,775	23,740	18,609	רווח לפני מיסים על הכנסה כולל מפעילות מופסקת
25.0%	24.0%	23.0%	שיעור המס הסטטוטורי
4,694	5,698	4,280	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
הקטנה (הגדלה) בחבות המס בשל:			
141	(36)	-	שינוי ביתרות מיסים נדחים עקב שינויים בשיעור המס
(125)	53	(204)	מיסים בגין שנים קודמות
36	78	45	הוצאות לא מוכרות
18	(157)	136	אחרים נטו
4,764	5,636	4,257	הפרשה למיסים על הכנסה (כולל מפעילות מופסקת)

ביאור 6 – מיסים על הכנסה (המשך)

ד. שינוי חקיקה בתחום המס

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לחברה בשנים 2016-2018 :

2016 - 25%

2017 - 24%

2018 ואילך – 23%

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים לעיל.

ביום 4 בינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו – 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% בשנים 2015 ו-2014 ל- 25% בשנת 2016. תחילתו של תיקון זה ביום 1 בינואר, 2016.

ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז – 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות החל מיום 1 בינואר, 2017 לשיעור של 24% (במקום 25%) והחל מיום 1 בינואר, 2018 לשיעור של 23%.

יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר, 2018 ו- 2017 חושבו לפי שיעורי המס החדשים, כפי שנקבעו בחוק התייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להגשת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018). לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

ה. שומות סופיות

על פי סעיף 145 לפקודת מס הכנסה דוחות החברה עד וכולל שנת 2013 נחשבים כשומות סופיות, בכפוף לתנאים הקבועים בפקודת מס הכנסה.

ביאור 7 - פעילות מופסקת

הפעילות המופסקת מתייחסת למכירת פעילות ה-ATM, שהושלמה בחודש פברואר 2014 וזאת בהתאם להחלטת הממונה על ההגבלים העסקיים כמפורט בביאור 17ג', בנוסף, בחודש ינואר 2014 נחתם הסכם תפעול בין החברה לבין הרוכשת, לפיו החברה מעמידה לרוכשת שירותי תפעול שונים למכשירי ה-ATM לתקופה של 9 חודשים החל ממועד השלמת המכירה. החברה קיבלה אישור והמשיכה את מתן שירותי התפעול עד ליום 30 בנובמבר 2015. מיום 1 בדצמבר 2015 החברה נתנה לרוכשת לתקופה קצובה בזמן שירותי סליקה ומיתוג ללא שירותים תפעוליים וזאת בהתאם לתנאי הסכם המכירה והסכם התפעול בין החברה לבין הרוכשת, על תיקונייהם מעת לעת ולאישורי בנק ישראל והממונה על ההגבלים העסקיים. החל מחודש דצמבר 2016 ועד לחודש פברואר 2018 סיפקה החברה שירותי מיתוג וסליקה עבור 6 מכשירי ATM תמורת הכנסות בסכום בלתי מהותי. החל ממועד זה, החברה אינה נותנת שירותים לרוכשת. הנכסים וההתחייבויות וכן תוצאות הפעילות ותזרימי המזומנים, המיוחסים לפעילות המופסקת, עד לתום שנת 2016, הוצגו בנפרד בדוחות הכספיים.

א. להלן נתונים לגבי הפעילות המופסקת:

1. נתונים על תוצאות הפעילות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2016	2017	2018
אלפי ש"ח			
הכנסות עלויות			
הכנסות	587	-	-
עלויות כח אדם	402	-	-
עלויות אחרות	89	-	-
סה"כ עלויות מיוחסות	491	-	-
רווח לפני מיסים	96	-	-
הפרשה למיסים על הרווח	24	-	-
רווח נקי מפעילות מופסקת	72	-	-

2. נתונים על תזרימי מזומנים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2016	2017	2018
אלפי ש"ח			
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת מופסקת			
רווח נקי מפעילות מופסקת	72	-	-
שינויים בסעיף חייבים ויתרות חובה	702	285	-
שינויים בסעיף זכאים אחרים	(248)	(150)	-
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת מופסקת	526	135	-

ביאור 8 – מזומנים ופקדונות בבנקים

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		הרכב:
15,919	21,221	במטבע ישראלי - פיקדונות נושאי ריבית (*)
294	1	במטבע חוץ
16,213	21,222	

* ליום 31 בדצמבר 2018, נושא ריבית בשיעור 0.03% (2017 - 0.01%)

ביאור 9 – ניירות ערך למסחר
ליום 31 בדצמבר 2018

הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
אלפי ש"ח				
הרכב:				
אגרות חוב:				
63,883	(2,686)	66,569	63,883	של ממשלת ישראל
63,883	(2,686)	66,569	63,883	סך הכל אגרות חוב
13,734	(300)	14,034	13,734	מניות
77,617	(2,986)	80,603	77,617	סך כל ניירות הערך למסחר

ליום 31 בדצמבר 2017

הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
אלפי ש"ח				
הרכב:				
אגרות חוב:				
193,699	(3,225)	196,924	193,699	של ממשלת ישראל
1,820	-	1,777	1,820	של אחרים בישראל
195,519	(3,225)	198,701	195,519	סך הכל אגרות חוב
44,917	-	41,023	44,917	מניות
240,436	(*) (3,225)	239,724	240,436	סך כל ניירות הערך למסחר

(*) נזקף לדוח רווח והפסד. בגין חלק מאגרות החוב קיבלה החברה הכנסות ריבית שנקפו באופן שוטף לרווח והפסד.
(1) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי הבורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות הערך בהיקפים גדולים.

ביאור 10 – לקוחות והכנסות לקבל

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
15,544	17,096	חברות כרטיסי אשראי (צדדים קשורים)
270	144	בנקים (צדדים קשורים)
1,519	1,407	חובות אחרים
17,333	18,647	סך כל לקוחות והכנסות לקבל

ביאור 11 – רכוש קבוע, נטו

הרכב הרכוש הקבוע לפי קבוצותיו העיקריות והתנועה בו בשנים 2018 ו-2017 הינם כדלקמן:

סה"כ	תוכנות רשיונות ופרויקטים בהקמה	כלי רכב	שיפורים במושכר, ריהוט וציוד	מתקן גיבוי	מחשבים וציוד אלקטרוני	
2018:						
אלפי ש"ח						
עלות						
40,973	17,234	-	7,241	2,674	13,824	יתרה ליום 1 בינואר 2018
3,423	161	-	2,673	174	415	רכישות השנה
44,396	17,395	-	9,914	2,848	14,239	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
פחת נצבר						
19,107	11,674	-	67	2,575	4,791	יתרה ליום 1 בינואר 2018
4,959	1,769	-	500	28	2,662	פחת השנה
24,066	13,443	-	567	2,603	7,453	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
20,330	3,952	-	9,347	245	6,786	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2018
2017:						
אלפי ש"ח						
עלות						
43,445	15,502	140	4,271	2,570	20,962	יתרה ליום 1 בינואר 2017
10,750	1,732	-	5,949	104	2,965	רכישות השנה
(13,222)	-	(140)	(2,979)	-	(10,103)	גריעות השנה
40,973	17,234	-	7,241	2,674	13,824	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
פחת נצבר						
27,931	10,138	99	2,930	2,570	12,194	יתרה ליום 1 בינואר 2017
4,079	1,536	-	92	5	2,446	פחת השנה
(12,903)	-	(99)	(2,955)	-	(9,849)	גריעות השנה
19,107	11,674	-	67	2,575	4,791	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
21,866	5,560	-	7,174	99	9,033	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2017

חלק מהרכוש הקבוע המוצג לעיל הינו בבעלות ואחזקה משותפת של החברה עם החברה הקשורה, מס"ב (להלן – "הנכסים המשותפים"), הסכומים המוצגים לעיל הינם בהתאם לחלק החברה בנכסים המשותפים.

ביאור 12 – נכסים אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
1,070	1,955	מיסים נדחים לקבל, נטו (1)
3,915	3,221	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על ההפרשות השוטפות
41	725	עודף נכסי התכנית על התחייבות בגין הטבות לעובדים לאחר פרישה (2)
5,026	5,901	
חייבים אחרים ויתרות חובה:		
4,167	2,298	הוצאות מראש
1,652	2,145	חברה קשורה בגין החזר הוצאות
597	186	חייבים אחרים
6,416	4,629	סך כל חייבים אחרים ויתרות חובה
11,442	10,530	סך כל נכסים אחרים

(1) ראה ביאור 6.
 (2) ראה ביאור 14 ב'.

ביאור 13 – התחייבויות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
1,452	1,509	הפרשה למענק יובל ⁽¹⁾ ⁽²⁾
1,452	1,509	
זכאים אחרים ויתרות זכות:		
8,117	9,883	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נילות ⁽²⁾
4,290	2,811	חובות פתוחים לספקים ושקים לפירעון
1,739	1,431	הוצאות לשלם ושונים
3	849	מוסדות ממשלתיים
14,149	14,974	סך הכל זכאים אחרים ויתרות זכות
15,601	16,483	סך הכל התחייבויות אחרות

⁽¹⁾ עובדי החברה זכאים עם הגעתם ל- 20, 25 ו- 30 שנות עבודה למענקים כספיים של מספר חודשי משכורת ולחופשות מיוחדות. ראה ביאור 2 ה' 9.2.

⁽²⁾ ראה באור 14 א'.

ביאור 14- זכויות עובדים

א. להלן הרכב זכויות עובדים (מוצג בנכסים אחרים):

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
41	725	עודף נכסי התכנית על התחייבות בגין הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה

להלן הרכב התחייבויות החברה בגין זכויות עובדים (מוצג בהתחייבויות אחרות):

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
2,971	3,265	התחייבות בגין חופשה
886	838	התחייבות בגין הסתגלות
1,452	1,509	התחייבות בגין מענק יובל
-	2,100	התחייבות בגין מענק מכירה
4,260	3,680	מוסדות, עובדים והתחייבויות אחרות
9,569	11,392	סך התחייבויות החברה בגין זכויות עובדים

ב. תכנית תגמול למנכ"ל, לעובדי החברה ומנהליה

בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה מדיניות תגמול לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' A301 בנושא מדיניות תגמול בתאגיד (להלן: "הוראה A301"), וביום 16 בפברואר, 2017, אישר דירקטוריון החברה עדכון למדיניות התגמול (להלן: "מדיניות התגמול").

מדיניות התגמול אושרה לתקופה בת שלוש שנים, והיא מתייחסת לכלל תנאי הכהונה וההעסקה של עובדי החברה (עובדים המוגדרים כ"עובדים מרכזיים" וכן "עובדים אחרים"), אך זאת מבלי לפגוע בהתקשרויות הקיימות עמם (בכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראה A301). מדיניות התגמול כפי שאושרה הינה תוצר המשלב את ההוראות שנקבעו בהוראה A301 עם העקרונות הרחביים שדירקטוריון החברה ראה לנכון לאמץ בכל הנוגע לתגמול עובדי החברה. במסגרת זו, ניתן דגש לתחומי הפעילות העיקריים של החברה, לגודלה של החברה ולהיקף פעילותה, וכן לעובדה כי בחברה מספר מצומצם באופן יחסי של עובדים, המהווים, לעמדת הדירקטוריון, משאב חשוב ועיקרי של החברה. כחלק מן העקרונות הקבועים במדיניות התגמול, נקבע בין היתר, כי עובדי החברה שיתבקשו, במסגרת עבודתם בחברה, לבצע תפקידים נוספים ו/או ליתן שירותים למס"ב, יעשו כן מבלי שיהיו זכאים לתמורה נוספת, ובכפוף למנגנון ההתחשבות שנקבע בין החברה לבין מס"ב במסגרת הסכם החיובים ההדדיים שנחתם ביניהם, כמפורט בביאור 17 ב' 2 להלן. מדיניות התגמול קובעת את היחס המרבי האפשרי בין התגמול המשתנה לבין התגמול הקבוע לכל אחד מעובדי החברה, כך שהתגמול המשתנה לא יעלה בכל מקרה על 100% מהתגמול הקבוע של כל אחד מהעובדים. מדיניות התגמול מתייחסת לרכיב התגמול הקבוע (ובכלל זה שכר קבוע, זכויות סוציאליות, תנאים נלווים והטבות נוספות), לתנאי הפרישה של העובדים, כמו גם למסגרת ולתנאים למתן בונוס שנתי בכל אחת משנות המדיניות. בין השאר, נקבע במדיניות התגמול, כי המנכ"ל ונושאי המשרה הבכירה יהיו זכאים לבונוס שנתי אך ורק בהינתן בונוס שנתי בגין אותה שנה, ליתר עובדי החברה.

על-פי תנאי מדיניות התגמול ובכפוף לה, בעת סיום העסקתם בחברה של עובדי החברה (בין אם ביוזמת העובד ובין אם ביוזמת החברה, אך למעט במקרה בו העובד אינו זכאי לפיצויי פיטורין על פי דין), יהיה זכאי העובד לפיצויי פיטורין בשיעור שלא יעלה על 100% (למעט מנכ"ל החברה), מהמשכורת החודשית האחרונה לכל שנת עבודה (ובכלל זה קופת הפיצויים של העובד) בתוספת הכספים והזכויות שבקופת התגמולים של העובד.

סיום יחסי עובד מעביד בחברה יהיו כפופים להודעה מוקדמת שתינתן בתקופה של עד שלושה חודשים מראש (למעט מנכ"ל החברה).

זכאות למענקים שנתיים לעובדים מרכזיים ועובדים שאינם מרכזיים

מדי שנה, בתחילת השנה, יתקיים דיון בועדת התגמול, ולאחר מכן בדירקטוריון ובו יוחלט האם להקצות באותה שנה תקציב לחלוקת מענקים שנתיים לעובדים מרכזיים ו/או לעובדים שאינם מרכזיים, וזאת בהתחשב בביצועי החברה, הסביבה הכלכלית והרגולטורית ובשיקולים נוספים לרבות תנאים שנקבעו במדיניות התגמול ובכלל זה תנאי הסף המפורטים להלן.

מענקים שנתיים לעובדים מרכזיים

תנאי הסף (המצטברים) להענקת מענק שנתי אישי איכותי תלוי ביצועים, ככול שיוחלט על הענקת מענקים כאמור באותה שנה, לעובדים המרכזיים בחברה הינם כדלקמן: (א) עמידת החברה בשנה הרלבנטית ב-90% מהיעדים שנקבעו בתכנית העבודה השנתית שאושרה על ידי הדירקטוריון; (ב) החברה לא רשמה בשנה הרלבנטית הפסד מפעילות רגילה (בנטרול השקעות מיוחדות ופרויקטים מיוחדים); (ג) עובדי החברה האחרים (שאינם עובדים מרכזיים) זכאים למענק שנתי בגין אותה שנה; (ד) החברה עמדה ביעד זמינות השירותים הקריטיים אותם מספקת החברה אשר נקבעו בתכנית העבודה השנתית שאושרה על ידי הדירקטוריון.

במקרה בו הוחלט על הענקת מענקים שנתיים בשנה הרלבנטית, והחברה עמדה בתנאי הסף כאמור לעיל, הדירקטוריון יהיה רשאי לאשר הענקת מענק שנתי לעובדים מרכזיים בחברה אשר לא יעלה על משכורת ממוצעת של שלושה חודשי שכר לכל אחד מהעובדים כאמור. מענק שנתי כאמור יקבע על ידי הדירקטוריון בהתחשב בהמלצת המנכ"ל (למעט מבקר הפנים אותו יעריכו חברי ועדת הביקורת ולמעט המנכ"ל עצמו, אותו יעריך הדירקטוריון בהתחשב בהמלצת יו"ר הדירקטוריון), בהתבסס, בין היתר, על הערכה איכותית של תרומתו של העובד המרכזי לחברה בשנה הנמדדת, על פי קריטריונים שונים לרבות כאלו שאינם ניתנים למדידה כמותית, כגון: תפוקה; יוזמה; פתיחות לשינויים; עמידה ביעדי תוכנית עבודה; מסירות והשקעה; יחס לעמיתים, עבודת צוות ושיתוף פעולה; מנהיגות ויכולת ניהול; מודעות וציות לדין ולרגולציה ולנהלי החברה; דוחות ביקורת שניתנו באותה שנה בנושא שבתחום אחריותו של העובד המרכזי כמו גם טיפול העובד המרכזי בתיקון ליקויים שנתגלו בדוחות ביקורת כאמור; הצטיינות מיוחדת וקידום יעדי החברה.

בנוסף למענק האישי האיכותי כאמור לעיל, יכול שיהיה זכאי המנכ"ל למענק שנתי מדיד, שיורכב מפרמטרים הניתנים למדידה כמותית, ואשר לא יעלה על ארבע משכורות חודשיות ממוצעות של המנכ"ל. במקרים חריגים (ובהתאם להמלצת המנכ"ל לעובד מרכזי שאינו המנכ"ל), רשאי הדירקטוריון לאשר הענקת מענק חריג בגין שנה מסוימת, בגין אירוע חריג, כגון פרויקט חד-פעמי, שינוי מבני מהותי, עסקה חריגה בהיקפה ובמהותה ו/או הצטיינות מיוחדת ואשר לא יעלה על שלושה חודשי שכר ממוצעים של אותו עובד מרכזי, למי מהעובדים המרכזיים בחברה למרות שלא עמדה החברה בתנאי הסף בשנה הנמדדת.

עובד מרכזי יחזיר לחברה סכומי מענק ששולמו לו בהתאם למדיניות התגמול אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה, וזאת באופן ובדרך שייקבעו על ידי הדירקטוריון.

כל תגמול משתנה לעובד מרכזי בחברה, יהיה בר-השבה מהעובד המרכזי לחברה (לתקופה של חמש או שבע שנים ממועד הענקתו, לפי העניין), למעט תגמול משתנה אשר לא עלה על 1/6 מהתגמול הקבוע של אותו עובד מרכזי בשנה הרלבנטית, בכפוף לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון, ובהתקיים אחד מהקריטריונים הבאים: (1) העובד המרכזי היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה; או (2) הונאה או התנהגות בלתי ראויה מכוונת של העובד המרכזי, שבגינן נתונים התבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה.

מענקים שנתיים לעובדים שאינם עובדים מרכזיים

על פי תנאי מדיניות התגמול, מדי שנה יאשר הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, תקציב מענק שנתי כולל לכלל העובדים שאינם עובדים מרכזיים, בשים לב לביצועי החברה בשנה החולפת. תקציב המענק השנתי יחולק בין העובדים הנ"ל באופן דיפרנציאלי על פי החלטת המנכ"ל, בכפוף למסגרת, לתנאים ולפרמטרים שנקבעו לעניין זה במדיניות התגמול. גובה המענק השנתי לכל אחד מעובדי החברה לא יעלה על שלוש משכורות חודשיות ממוצעות של אותו עובד. על אף האמור לעיל, המנכ"ל יהיה מוסמך להעניק לעובד החברה, ששכרו השנתי הממוצע קטן מממוצע השכר בחברה, סכום מענק שנתי נוסף, בשיעור שלא יעלה על שתי משכורות חודשיות, בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים שלהלן: (א) הענקת סכומי המענק הנוספים כאמור בשנה מסוימת, לא יביאו לחריגה מתקציב המענק השנתי לעובדים שאושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון לאותה שנה ככל שאושר כאמור לעיל; (ב) שיעור עובדי החברה שיהיו זכאים לסכום מענק נוסף כאמור בשנה מסוימת, לא יעלה על 15% מסך כל עובדי החברה ומס"ב ביחד.

לצורך חלוקת תקציב המענק השנתי בין העובדים כאמור לעיל, יתחשב המנכ"ל, בין היתר, בנתונים שלהלן: (א) חוות דעת ממונה ישיר בגין כל אחד מהעובדים, אשר תכלול, בין השאר, הערכה איכותית כללית של הממונה הישיר לביצועי העובדים הכפופים לו בשנה החולפת (תוך התחשבות בתפוקה, מקצועיות וכיוצ"ב) כמו גם נתונים עובדתיים שונים בגין כל אחד מהם, לרבות נתונים בדבר היעדרויות ואיחורים; (ב) אופן העמידה של כל אחד מעובדי החברה במשימות קונקרטיים, אם נקבעו כאלה, וזאת בשים לב, בין היתר, לאיכות הביצוע, לרבות דייקנות ותרומה לצמצום סיכונים; (ג) יוזמה, מנהיגות, מסירות ותרומה מיוחדת, עסקית או אחרת של מי מהעובדים לקידום יעדי החברה; (ד) ציות לרגולציה, לנהלים ולכללי החברה הפנימיים; (ה) יחס לעמיתים לעבודה, עבודת צוות ויכולת לעבוד בשיתוף פעולה.

המנכ"ל יקבע את גובה המענק שיינתן לכל אחד מהעובדים שאינם עובדים מרכזיים כאמור לעיל ואף רשאי לקבוע כי עובד מסוים לא יקבל מענק שנתי כלל, מכל סיבה שהיא (לרבות עקב כשלים אתיים וכשלים בציות להוראות רגולטוריות).

עובד החברה שאינו עובד מרכזי יכול שיהיה זכאי למענק שנתי רק החל מהשנה השנייה להעסקתו בחברה. עובד החברה אשר הפך לעובד מרכזי במהלך שנה קלנדרית יכול שיהיה זכאי לבונוס יחסי על פי מדיניות התגמול של החברה בגין החודשים בהם כיהן כעובד מרכזי בחברה באותה שנה קלנדרית. בגין התקופה שקדמה למועד הפיכתו לעובד מרכזי, יכול שיהיה זכאי העובד המרכזי לתגמול יחסי בהתאם לתנאים שנקבעו ביחס למשרתו הקודמת ובשים לב לתקופה בה כיהן.

עובד חדש אשר מונה במהלך שנה קלנדרית לתפקיד של עובד מרכזי בחברה יכול שיהיה זכאי לבונוס יחסי על פי מדיניות התגמול של החברה בגין החודשים בהם כיהן כעובד מרכזי באותה שנה קלנדרית, ובלבד שיהיה עובד מרכזי בתקופה של שישה חודשי עבודה בפועל לפחות במהלך שנה זו.

גמול דירקטורים

החברה משלמת לדירקטורים (שאינם דירקטורים שכהונתם בדירקטוריון הוצעה על ידי הבנקים) גמול שנתי בסך של 70,000 ש"ח וכן גמול השתתפות בישיבות בסך של 3,000 ש"ח לישיבה והחזר הוצאות נסיעה. ביום 27 בנובמבר 2018 וביום 16 בדצמבר 2018 החליטו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, כי הגמול השנתי וגמול ההשתתפות בישיבה לדירקטור חיצוני מומחה בחברה, יעמדו על סכומי הגמול המירביים האפשריים לדירקטור חיצוני מומחה על פי התוספת הרביעית לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 ("התקנות"), כפי שיהיו מעת לעת, בהתאם לדרגת החברה כאמור בתוספת הראשונה לתקנות, כפי שתהיה מעת לעת.

ככל שדירקטור לא יעמוד בתנאים הנדרשים לצורך הגדרתו כ"דירקטור חיצוני מומחה" לפי התקנות, יהיה זכאי דירקטור כאמור לסכומי הגמול המירביים האפשריים כאמור בתוספת השניה והתוספת השלישית לתקנות.

בהתאם לקבוע בתקנה 8 לתקנות, הגדלת סכומי הגמול כאמור לעיל תיכנס לתוקפה במועד הבא בו יתמנה דירקטור חיצוני (לפי הוראות חוק החברות) לחברה.

ההחלטה האמורה תחול על כל הדירקטורים שיכהנו בדירקטוריון החברה (לרבות על יו"ר הדירקטוריון) במועד כניסת ההחלטה לתוקף כאמור לעיל ואשר יקבלו גמול בגין כהונתם בדירקטוריון כאמור (לרבות דירקטורים שאינם דירקטורים חיצוניים ולרבות יו"ר דירקטוריון שהוא דירקטור חיצוני ככל שלא יהיה זכאי, על פי הדין החל, לתגמול העולה על הגמול הקבוע בתקנות). הגמול יחול ויהיה משולם ישירות לדירקטור או לבעל המניות אצלו הוא מועסק ואשר הציע את מועמדותו של הדירקטור. בהתאם להודעת הדירקטור לחברה.

לאור זאת, צפויות הוצאות החברה בגין גמול דירקטורים לגדול בצורה משמעותית לפרטים אודות ביטוח, שיפוי ופטור לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה, בהתאם לתנאי מדיניות התגמול, ר' ביאור 19 בסעיף ה' להלן.

הסכמים קיבוציים

בחודש אפריל 2017 התקבלה בחברה פניה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: "ההסתדרות") לפיה מעל שליש מעובדי החברה ועובדי חברת מס"ב, בחרו להצטרף אליה. בהמשך לפניה זו, הודיעה החברה להסתדרות כי היא מכירה בה כארגון עובדים יציג של עובדי החברה והחלה במשא ומתן לקראת חתימה על הסכם קיבוצי ראשון, בהתאם לדרישות אשר הועברו לחברה על-ידי ההסתדרות.

בהמשך לכך, ביום 19 בנובמבר, 2017, נחתם הסכם קיבוצי ראשון חלקי בין החברה ומס"ב לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ומס"ב בדבר מעבר משרדי החברה ומשרדי מס"ב לאתר חדש כאמור לעיל (להלן: "הסכם המעבר"). בהסכם נקבע כי עובד שהועסק בחברה במועד חתימת ההסכם וכן במועד המעבר לאתר החדש, ימשיך לעבוד בחברה ולא יפוטר בשל המעבר. בהתאם להסכם, בין היתר, יקבלו עובדי החברה הזכאים לכך, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם, מענק ב-2 חלקים, כאשר הראשון שולם בחודש דצמבר 2017 והשני שולם במועד חתימת ההסכם הקיבוצי המלא.

ביום 15 בנובמבר, 2018 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה ומס"ב לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ומס"ב (להלן: "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם הקיבוצי נחתם לתקופה שמיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2022 ויתחדש מאליו לשנתיים, בכפוף לזכות כל צד להודיע, בהודעה מוקדמת בת 90 יום על סיום ההסכם. ההסכם חל על כל עובדי החברה, למעט מנכ"ל, משנה למנכ"ל וסמנכ"ל, מנהלים הכפופים למנכ"ל ועובדים נוספים ממחלקות כספים, משאבי אנוש, לשכת מנכ"ל ואבטחת מידע. ההסכם כולל התחייבות לתשלום שכר מינימום חודשי בסך של 6,000 ש"ח וכן התחייבות לתוספת שכר שנתית בגין השנים 2018-2022 (החל מחודש יולי 2018) לעובדי החברה בשיעור שנתי כולל של 3% מהשכר הבסיסי (בתוספת שעות נוספות גלובליות) ככל שמשולמות, (3.5% בשנת 2018), או תוספת בשיעור נמוך יותר במקרה של אי עמידה של החברה ביעדים שהוגדרו בהסכם של כלל העובדים אשר ההסכם הקיבוצי חל עליהם ואשר השלימו 12 חודשי עבודה במועד תשלום תוספת השכר. כאשר חלוקת עדכון השכר לעובדים תעשה בהתאם למנגנון שנקבע בהסכם הקיבוצי – 1% לכל עובד, והיתר יחולקו בהתאם לשיקול דעת החברה, ומקסימום 10% העלאה בשנה לעובד.

במסגרת ההסכם הוענקו לעובדים מגוון הטבות נוספות בתחומים סוציאליים שונים והחברה החליטה להחיל הטבות אלו גם על עובדים שהוחרגו מההסכם.

כן כולל ההסכם, בין היתר, הוראות בדבר קבלת עובדים לעבודה בחברה, איוש משרות וניוד עובדים, שעות העבודה, כללי העבודה בחברה, חופשות, תנאי עבודה והפסקת העסקה.

אומדן הגידול בעלות הכוללת של הוצאות כח אדם בחברה בגין ההסכם הקיבוצי (מעבר לגידול שהיה ניתן על ידי החברה גם לולא נחתם ההסכם) על פני תקופת חמש שנות ההסכם מוערך בכ- 2.6 מיליון ש"ח, על בסיס נתוני כח האדם במועד חתימת ההסכם (לא כולל מענק מעבר וחתימה, אשר כאמור לעיל, חציו השני שולם עם חתימת ההסכם הקיבוצי).

במקביל לחתימת ההסכם הקיבוצי נחתם בין החברה לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה הסכם קיבוצי מיוחד הנוגע למכירת מניות החברה על ידי הבנקים. בהתאם להוראות הסכם זה, יקבלו העובדים, בהתאם להגדרות שנקבעו בהסכם, מענק מכירה בסך של כ- 1.4 מיליון ש"ח (בגובה של בין חצי משכורת לשלוש משכורת, בהתאם לוותק ועד לתקרה שנקבעה בהסכם), שבהתאם

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

להוראות ההסכם החברה רשאית להחליט לשלמו בניירות ערך של החברה, וזאת ככל שתחליט לאמץ תכנית תגמול הונית לעניין זה, שאז יעמוד מענק המכירה על שווי של כ- 1.8 מיליון ש"ח. כמות המניות תהיה בהתאם לערך הכספי השווה לסכום המענק לו זכאי העובד בהתאם להסכם, אליו יתווסף סכום קבוע בגובה חצי משכורת, ובהתאם למחיר המניה שייקבע בהנפקה. מענק המכירה ישולם בתנאי של מכירת 40% מהון המניות של החברה. בהסכם נקבע כי כל עובד שמועסק בחברה במועד חתימת ההסכם ושיועסק בחברה במועד ביצוע המכירה, ימשיך לעבוד בחברה ולא יפוטר בשל המכירה. בהתאם להחלטת ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, נושאי המשרה בחברה וכן עובדים שהוחרגו מההסכם הקיבוצי יהיו זכאים למענק מכירה בתנאים זהים לתנאים שנקבעו בהסכם הקיבוצי, ובסך נוסף המוערך על ידי החברה בכ- 0.7 מיליון ש"ח במזומן, וככל שישולם במניות כאמור לעיל, בכ- 1 מיליון ש"ח. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה למענק מכירה בסך של כ- 2.1 מיליון ש"ח.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופיצויי פיטורין לעובדיה, מכוסה בחלקה על ידי הפקדות שוטפות בקופות פנסיה או על ידי רכישת פוליסות בחברות ביטוח. ההתחייבויות לפיצויים הכלולה במאזן בגין תוכנית להטבה מוגדרת, מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח, כאמור לעיל. בגין חלק זה של ההתחייבות קיימת יעודה המופקדת על שם החברה בקופת פיצויים מוכרת.

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופיצויי פיטורין, נטו		
(16,980)	(17,219)	סכום ההתחייבות
17,021	17,944	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
41	725	עודף נכסים על התחייבויות (נכלל בנכסים אחרים)

ביאור 14 - זכויות עובדים (המשך)

ב. פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
15,699	16,980	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת שנה
871	828	עלות שירות
501	441	עלות ריבית
1,177	(1,030)	הפסד (רווח) אקטוארי
(1,268)	-	הטבות ששולמו
16,980	17,219	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה (*)

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
16,776	17,021	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת שנה
834	759	תשואה צפויה על נכסי התכנית
891	854	הפקדות לתכנית על ידי החברה
(1,270)	-	הטבות ששולמו
(132)	(196)	העברת רווחים לתגמולים
(78)	(494)	הפסד אקטוארי
17,021	17,944	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף השנה (*)

* נכלל בסעיף נכסים אחרים כמפורט בסעיף ג' להלן.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
41	725	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
(1,037)	818	רווח (הפסד) אקטוארי בשנת החשבון
(4,234)	(3,416)	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר

(2) הוצאה לשנה רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד א.

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
871	828	עלות שירות
(333)	(318)	עלות ריבית
218	282	הפחתה של הפסד אקטוארי בגין שנים קודמות
132	196	העברת רווחים לתגמולים
888	988	סך עלות ההטבה נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
1,177	(1,030)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בגין המחויבות
78	494	הפסד אקטוארי השנה בגין נכסי התוכנית
(218)	(282)	הפחתה של הפסד אקטוארי בגין שנים קודמות
1,037	(818)	סך הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
888	988	סך עלות ההטבה נטו
1,925	170	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר

לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2019 לפני השפעת המס

2017	2018	
אלפי ש"ח		
282	232	הפסד (רווח) אקטוארי נטו

ביאור 14- זכויות עובדים (המשך)

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
%		
2.60	3.35	שיעור היוון
1.69	1.63	שיעור עליית המדד
2.00	2.00	שיעור עזיבה
2.50	2.50	שיעור גידול תגמול

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לשנה

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
%		
2.60	2.60	שיעור היוון
5.03	4.35	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית
2.50	2.50	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2017	2018	2017	2018	
אלפי ש"ח				
2,053	1,813	(1,641)	(1,371)	שיעור היוון
3	(48)	(6)	43	שיעור עזיבה
(1,373)	(1,150)	1,721	1,486	שיעור גידול בתגמול

ביאור 14 - זכויות עובדים (המשך)

(4) נכסי תכנית

א. לא הוצג מידע מפורט בגין הרכב השווי ההוגן של נכסי תוכנית וכן התנועה בשווי ההוגן של נכסי תוכנית מכיוון שאינו מוסיף מידע מהותי.

ב. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

הפקדות בפועל			תחזית
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019(*)	
אלפי ש"ח			
891	854	916	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלם בגין פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

2. הטבות שהחברה צופה לשלם בעתיד

שנה	אלפי ש"ח
2019	403
2020	1,226
2021	374
2022	1,933
2023	744
2024-2028	5,296
2029 ואילך	7,243
סך הכל	17,219

ה. מחויבות החברה בגין הסתגלות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
796	886	ערך נוכחי של ההתחייבות בתחילת שנה
22	15	הוצאות ריבית
68	(63)	הפסד (רווח) אקטוארי
886	838	ערך נוכחי של ההתחייבות לסוף שנה
1.78%	1.78%	תשואה נומינלית על נכסי תוכנית

סכומים שהוכרו בהפסד (רווח) כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

2017	2018	
אלפי ש"ח		
68	(63)	הפסד (רווח) אקטוארי
6	(5)	הפחתה של הפסד (רווח) אקטוארי
74	(68)	סך הפסד (רווח) כולל אחר

ביאור 15 - הון עצמי

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 בדצמבר 2018	
מספר המניות		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
4,000	100,000,000	4,000	100,000,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.

בחודש מאי 2017 התקבלה החלטת האסיפה הכללית בדבר איחוד ההון הרשום, המונפק והנפרע של החברה כך שכל 10,000 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כל אחת תאוחדנה למניה אחת בת 1 ש"ח ע.ג. כמו כן, הוגדל ההון הרשום של החברה ל- 100,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

ב. איסור חלוקת רווחים

בהתאם להחלטת הממונה על התחרות (להלן: "הממונה") כאמור בביאור 17ג, נאסר על החברה, לחלק רווחים או תקבולים מכל סוג שהוא לבעלי מניותיה. בכלל זה לא תעניק להם דיבידנד, דמי ניהול, ריבית בגין החזר הלוואה בשיעור העולה על הריבית המקובלת במשק לעסקה הרלבנטית או כל הטבה אחרת בקשר לאחזקתם במניותיה, או הטבה הניתנת לבעלי המניות בהתאם לשיעור אחזקתם בה. ביום 24 בספטמבר, 2017 התקבלה החלטת מ"מ הממונה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים תשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מהחובה לקבל אישור בית הדין להסדר כובל שעניינו בעלות משותפת בחברה (להלן: "הפטור" או "החלטת הפטור").

על-פי תנאי החלטת הפטור נקבע, בין היתר, כי החברה לא תחלק דיבידנדים עד ליום 31 בדצמבר, 2019, או עד למועד בו תחדל החברה לספק שירותים כלשהם לעמותה אליה יועברו הזכויות בפרוטוקול אשראית EMV, (אשר בהתאם לפטור החברה תספק לעמותה שירותים עד לא יאוחר מיום 30 ביוני, 2018 או מועד מאוחר יותר שיאושר על ידי הממונה), לפי המוקדם ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים:

- החברה הגישה לרשם העמותות בקשה לרישום עמותה והעבירה אליה את זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV.
 - לא קיים במועד חלוקת הדיבידנד בעל מניות בחברה המחזיק יותר מ-10% באמצעי השליטה בה.
- על אף האמור, החברה הייתה רשאית לחלק דיבידנד חד פעמי מיתרת העודפים שלה במועד החלטת הפטור, בכפוף לתנאים הבאים:
- הדיבידנד יחולק עד ליום 31 בדצמבר, 2017. מועד זה הוארך ביום 27 בדצמבר, 2017, עד ליום 30 באפריל, 2018.
 - כל בעל מניות המחזיק יותר מ-10% מאמצעי השליטה בחברה יוכל לקבל באופן מיידי את חלקו בדיבידנד בהתאם לזכותו להשתתפות ברווחי החברה, וזאת בשיעור של 10% מהדיבידנד הכולל שיחולק.
 - יתרת הדיבידנד לה זכאי כל בעל מניות על פי החזקותיו בחברה תופקד בנאמנות על ידי בעלי המניות בחברה.
 - בעל המניות המוכר אמצעי שליטה מורדמים שבידיו יקבל סכום נוסף מיתרת הדיבידנד (שהופקדה בנאמנות כאמור) בהתאם לירידה בשיעור אמצעי השליטה המורדמים שבידו.

ביאור 15 - הון עצמי (המשך)

- סכום יתרת הדיבידנד הבלתי מחולקת, יופחת כתלות במועד המכירה כמפורט להלן:
 - אם המכירה התבצעה עד ליום 30 ביוני 2019 לא יופחת הסכום.
 - אם המכירה התבצעה בין יום 1 ביולי 2019 ליום 30 ביוני 2020 יופחת הסכום בשיעור של שליש.
 - אם המכירה התבצעה בין יום 1 ביולי 2020 ליום 31 בינואר 2021 יופחת הסכום בשיעור של חצי.
- בעלי המניות יורו לנאמן להעביר לשב"א ביום 1 בפברואר 2021 את יתרת הדיבידנד של כל בעל מניות שלא הועברה אליו, קרי, הסכומים שהופחתו בהתאם לאמור לעיל.

בהתאם לתנאי הפטור חילקה החברה דיבידנד בחודש מרס 2018 כמפורט בסעיף ג להלן.

החברה פועלת על מנת לעמוד בתנאי הפטור, עם זאת, יודגש כי עמידה בלוחות הזמנים שנקבעו בפטור איננה בשליטתה הבלעדית של החברה היות והיא תלויה גם בגורמים נוספים הפעילים בשוק וכן ברשות התחרות ובבנק ישראל.

ג. דיבידנדים שחולקו

ביום 30 בינואר 2013 התקבל בחברה מכתב מאת סגן המפקח על הבנקים המתיר לחברה לבצע חלוקת דיבידנד ובלבד שזה יחולק מתמורת המכירה של עסקת מכירת ה-ATM (ראה באור 7). אישור זה היה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2013, וביום 16 בפברואר 2014 הוארך האישור האמור עד ליום 31 בדצמבר 2014. כמו כן, בדצמבר 2012, אישרה רשות התחרות, שלא לנקוט בצעדי אכיפה בשל חלוקת התמורה שתתקבל כתוצאה מעסקת מכירת ה-ATM כדיבידנד לבעלי המניות של החברה.

בהתאם לאמור לעיל, התמורה שהתקבלה מעסקת מכירת ה-ATM בהיקף כולל של כ- 46,800 אלפי ש"ח, חולקה כדיבידנד לבעלי המניות כדלקמן:

בשנת 2014 - חולק סך של 35,100 אלפי ש"ח.

בשנת 2015 – חולק סך של 8,775 אלפי ש"ח.

בשנת 2017 – חולק סך של 2,925 אלפי ש"ח.

בהתאם לתנאי הפטור מיום 24 בספטמבר 2017 כמפורט בסעיף ב' לעיל, ביום 20 בנובמבר, 2017, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח, בכפוף לקבלת אישור הפיקוח על הבנקים, ואישור האסיפה הכללית לחלוקה כנדרש בהתאם להוראות תקנון החברה. ביום 30 בנובמבר, 2017, האסיפה הכללית של החברה אישרה גם היא את החלוקה האמורה. בהמשך לכך, פנתה החברה בבקשה לקבלת אישור המפקח לחלוקה. ביום 15 בפברואר, 2018, אישר דירקטוריון החברה, בהרכבו הנוכחי, את חלוקת הדיבידנד האמורה בסך של 175 מיליון ש"ח. ביום 21 במרץ, 2018, התקבל אצל החברה אישור המפקח על הבנקים לחלוקת הדיבידנד האמורה. ביום 28 במרץ, 2018, חולק הדיבידנד לבעלי המניות.

ד. הלוואה צמיתה

לעניין הלוואה צמיתה, ראה ביאור 16.

ה. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים:

ההון העצמי של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-31 בדצמבר 2017 מסתכם לסך של 131,863 אלפי ש"ח ו-291,689 אלפי ש"ח בהתאמה. הסכום של נכסי הסיכון של החברה המשוקללים לפי הנחיות באזל 3, אינו מהותי. לפיכך, אין משמעות לחישוב הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים. במסגרת מגעים שהתקיימו בין החברה למפקח על הבנקים, פטר המפקח את החברה מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון.

ביאור 16 - הלוואה צמיתה

בשנת 1980 העביר בנק המזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק המזרחי טפחות") את כל החזקותיו במניות החברה שהיו בבעלותו, שהיוו לאותו מועד שיעור של 3.2% מהון החברה, לבעלי המניות האחרים בחברה. במקביל להעברת המניות, נקבע כי כל זכות הניתנת לבעלי המניות האחרים של החברה תינתן גם לבנק המזרחי טפחות באופן יחסי לאחזקותיו קודם העברת המניות.

הסכום שהושקע על ידי בנק המזרחי טפחות בהון כאמור, בוצע במקביל להשקעה שביצעו בעלי המניות האחרים של החברה. במועד העברת המניות כאמור, סווגו הסכומים שהושקעו ע"י בנק המזרחי טפחות ל"הלוואה צמיתה" המוצגת כחלק מההון העצמי של החברה.

הדיבידנד שחילקה החברה כאמור בראור 15ג' להלן, חולק גם לבנק המזרחי טפחות בהתאם לחלקו היחסי כאמור.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. שעבודים- נכסי החברה משוחררים משעבוד.

ב. התקשרויות

1. הסכמי שכירות

עד לרבעון האחרון של שנת 2017 שכנו משרדיה הראשיים של החברה בבניין משרדים בתל אביב אשר הושכר מגורמים שונים. בגין אחד מהנכסים, לחברה הסכם שאינו ניתן לביטול, עד לחודש מאי 2020, החברה פועלת למצוא שוכר חלופי לנכס, אשר למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם נמצא.

בדוחות הכספיים של שנת 2017 נכללה הפרשה, בגין הסכם מכביד זה, בסך של כ- 540 אלפי ש"ח המייצגת את מלוא דמי השכירות וההוצאות הנלוות בגין יתרת תקופת השכירות.

במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017 החלה החברה במעבר למשרדיה החדשים בחולון. ביום 12 בנובמבר 2015 התקשרה החברה יחד עם חברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ בהסכם להשכרת הנכס בחולון עבור משרדי החברות. שטח הנכס המושכר הוא 2,283 מ"ר. דמי השכירות השנתיים צמודים למדד המחירים לצרכן מסתכמים, לרבות דמי הניהול והחניית לסך של כ- 1,025 אלפי ש"ח לכל חברה.

תקופת השכירות הינה 120 חודשים (10 שנים). לחברה 2 אופציות להארכת תקופת השכירות לתקופות של 5 שנים כל אחת בסך הכל 120 חודשים (10 שנים) ללא שינוי בתנאי דמי השכירות. החברה מעריכה בסבירות גבוהה כי תממש את תקופות האופציה.

2. הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה

ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין מס"ב (להלן יחדיו בסעיף זה: "החברות"), הסכם מסגרת שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין מס"ב. הסכם המסגרת נחתם לתקופה בת שלוש שנים, קרי, עד ליום 26 בדצמבר, 2020, והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן: "התקופה המוארכת"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את ההסכם המסגרת לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים.

בהתאם לתנאי הסכם המסגרת, הסכם זה יחול על התקשרויותיהן של החברה ומס"ב למתן שירותים מסוגים שונים, בתנאים המפורטים להלן:

- (א) בעבור שירותים שהחברה ומס"ב מעניקות אחת לשניה ואשר ניתנים גם ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות תמורה זהה לתמורה הנגבית מלקוחות אחרים;
- (ב) בעבור שירותים שמעניקות החברות אחת לשניה ואשר אינם ניתנים ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות את עלות השירותים בתוספת תקורה, ובהתאם להיקף העבודה בפועל;
- (ג) בעבור שירותים משותפים לשתי החברות הניתנות על-ידי אחת החברות לשתייהן תיעשה חלוקת הוצאות על-פי הערכת נתח הפעילות של כל אחת מהחברות בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות;
- (ד) הוצאות משותפות שהחברות חולקות עבור שירותים הניתנים לשתי החברות יתחלקו בין החברות על-פי הערכת הנתח של כל חברה בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות.

האורגנים הנדרשים אישרו כי התקשרויות שהיו קיימות נכון למועד חתימת ההסכם אינן נעשות בתנאים מועדפים למקובל בהתקשרויות דומות.

ביחס להתקשרויות עתידיות, נקבע במסגרת הסכם המסגרת, כי ככול והן אינן חריגות – ועדות הביקורת והדירקטוריונים של כל אחת מהחברות יאשרו, אחת לשנה, ובהתאם להוראה 312 של המפקח, כי התקשרויות אשר עומדות באמות המידה שנקבעו בהסכם המסגרת, מאושרות מראש על ידי ועדת הביקורת.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התקשרויות

2. הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה (המשך)

על-פי תנאי ההסכם, נקבע, כי התקשרויות עתידיות שאינן התקשרויות חריגות (כהגדרת מונח זה בהסכם), לרבות ביחס ליחסי החלוקה בין החברות, לגבי היקף העבודה בפועל ולגבי נתח הפעילות או קביעת הנתח של כל אחת מן החברות בקבלת השירותים, לפי העניין, יאושרו ויקבעו בהסכמה מראש על ידי הסמנכ"לים של החברות, לאחר התייעצות עם המנכ"ל. ככול והמדובר בהתקשרויות עתידיות שהינן "עסקה חריגה" כהגדרת מונח זה בחוק החברות, תובא ההתקשרות בפני האורגנים הנדרשים על-פי כל דין. עד וכולל שנת 2018, ההתחשבות בין החברות בגין החזר עלויות היתה בהתאם לעלויות בפועל בהן נשאו החברות.

ג. החלטות הממונה על התחרות

החל משנת 2002 פעילות החברה מוסדרת על ידי פטורים מהסדר כובל שניתנו על הממונה. בהתאם להחלטת פטור של הממונה מיום 20 בספטמבר, 2012, חתמה החברה בחודש אוגוסט 2013 על הסכם למכירת פעילות ה-ATM שלה, כפי שתוקן ביום 30 בינואר, 2014, כמפורט בביאור 7. ביום 26 באוגוסט, 2013, העניק הממונה פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בעניינים שלהלן: (1) לעניין הסדר הבעלות המשותפת של הבנקים בחברה; וכן (2) ביחס לקביעת העמלות ההדדיות בין הבנקים בתחום מכשירי ה-ATM, זאת לתקופה של שלוש שנים, ובתנאים שנקבעו בהחלטת הפטור. פטור זה הוארך ותוקן מעת לעת בהתאם להחלטות נוספות שניתנו ע"י הממונה ובכפוף לתנאים שנקבעו בהם. ביום 24 בספטמבר, 2017, התקבל פטור חדש מהממונה לחמש שנים וזאת עד ליום 24 בספטמבר 2022 (להלן: "הפטור"). הפטור בא חלף הפטור הקודם, ועניינו בהסדר הבעלות המשותפת של הבנקים. הפטור מתייחס למספר נקודות עיקריות:

(א) הגבלת תחומי הפעילות של החברה לתחומים המפורטים בפטור והסדרת פעילותה מול צדדים שלישיים.

בהתאם לפטור, החברה רשאית לעסוק בתחומי הפעילות הבאים בלבד:

- (1) הפעלת מתג ATM;
- (2) הפעלת מתג כרטיסי חיוב;
- (3) עיסוק בפעילות הפרוטוקול לתקופה מוגבלת כמפורט בסעיף (ג) להלן;
- (4) עיסוק בפעילות פרוטוקול אשראית 96;
- (5) פיתוח, תפעול והפצת תכנת אשראית PC;
- (6) שירותי הסמכה קצה לקצה לתקן EMV;
- (7) פעילות נלווית לתחומי הפעילות שלעיל;
- (8) כל תחום פעילות נוסף שיאשר הממונה לחברה.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

- (ב) מגבלות על חלוקת רווחים, כמפורט בביאור 15 ב' לעיל.
- (ג) הפסקת תפעול פרוטוקול אשראית EMV והעברת כלל הזכויות בפרוטוקול ללא תמורה לעמותה שתפוקח על ידי בנק ישראל, בהתאם לאבני דרך ולוח זמנים שנקבעו בפטור.
- (ד) הוראות שונות ביחס לחיבור משתמשים למערכות החברה, פעילות מול יצרנים והסמכות קצה לקצה לתקן EMV.

בחודש יולי 2018 התקבל פטור מהממונה לתקופה של 5 שנים מיום 30 ביולי 2018, דהיינו עד ליום 30 ביולי 2023, ביחס, בין היתר, להסכם ההכרה ההדדית של הבנקים לעניין קביעת העמלות ההדדיות ביניהם בתחום מכשירי ה-ATM, ואשר החברה איננה צד לו.

בהתאם להחלטת הפטור, לחברה מגבלות על חלוקת רווחים, כמפורט בביאור 15. לעיל ובכללם התנאי כי החברה תפסיק את תפעול פרוטוקול אשראית EMV במסוף, תגיש לרשם העמותות בקשה לרישום עמותה ותעביר את כלל הזכויות בפרוטוקול ללא תמורה לעמותה שתפוקח על ידי בנק ישראל, בהתאם לאבני דרך ולוח זמנים שנקבעו בפטור. בכלל זה, נקבעו אבני דרך ביחס לתקנון העמותה ומתן שירותים על ידי החברה לעמותה עד לא יאחר מיום 30 ביוני, 2018, וכן מתן שירותי תפעול לעמותה עד לא יאחר מיום 31 בדצמבר, 2018, או עד מועד מאוחר יותר שיקבע הממונה על מערכות תשלומים בבנק ישראל ובכפוף לאישור הממונה. החברה תהיה רשאית לגבות תשלום בגין שירותים אלו. החברה פועלת על מנת לעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו בהחלטת הפטור (כפי שהוארכו על ידי הממונה). יצוין, כי העלויות שהיו לחברה בהכנת הפרוטוקול, היו בסכומים שאינם מהותיים לה, ונזקפו באופן שוטף לדוח רווח והפסד. עוד יצוין כי אף קודם להחלטת הממונה, הפרוטוקול הועבר על ידי החברה למשתתפים שביקשו זאת (בכפוף לחתימה על הסכם סודיות), ללא תמורה, אך העברתו לעמותה עשויה לסייע למתחרים פוטנציאלים להיכנס לשוק בו פועלת החברה.

החברה פנתה למס הכנסה בבקשה להחלטת מיסוי מקדמית לקבלת פטור ממס הכנסה וממס רווח הון בשל העברת כלל הזכויות בפרוטוקול לעמותה כאמור לעיל. החלטת המיסוי התקבלה ביום 15 בפברואר, 2018, בכפוף להסכמת החברה תוך 30 יום להחלטת המיסוי, ובכפוף להסכמת העמותה לקחת על עצמה מספר התחייבויות כמפורט בהחלטת המיסוי וזאת תוך 30 יום מהקמת העמותה. בשל עיכוב בהקמת העמותה מסיבות שאינן תלויות בחברה ועל מנת להבטיח את הסכמת העמותה לקבל את ההתחייבויות כאמור לעיל ביקשה החברה דחיות מעת לעת שבהתאם לאחרונה שבהן תקופת הפטור הוארכה עד ליום 30 ביוני 2019.

בחודש מרץ 2018 העבירה החברה לממונה את תקנון העמותה ובחודש מרץ 2019 קיבלה החברה את הערות הממונה לנוסח התקנון. החברה בוחנת את ההערות. עמדת החברה, הינה כי התנאי שנקבע במסגרת הפטור שעניינו העברת הפרוטוקול חל רק ביחס למקטע שבין המסוף לסולק (או המעבד מטעמו). עמדה זו אף באה לידי ביטוי בטיוטת תקנון העמותה, וזאת בהתאם להנחיית בנק ישראל. במסגרת הערות הממונה לטיוטת תקנון העמותה הבהיר הממונה לחברה כי לגישתו, התנאי שנקבע במסגרת החלטת הפטור שעניינו העברת הפרוטוקול לידי העמותה נוגעת לכלל המקטעים שעמדת החברה הינה שאינם נכללים בהחלטה זו. החברה מצויה בדין ודברים עם הממונה שמטרתם לאפשר לחברה להתייחס להבהרה זו של הממונה כמו גם לאפשרות לבחון פתרון חלופי בהסכמה. בהתאם לתוצאות מגעים אלה, החברה תבחן את המשמעויות של הבהרה זו של הממונה.

ביום 28 בספטמבר, 2017, ניתנה החלטת הממונה בדבר הארכת הפטור בתנאים מהסדר כובל בעניינה של מס"ב, וזאת עד ליום 27 בספטמבר, 2018 (להלן: "פטור מס"ב"). ביום 20 בספטמבר, 2018 ניתנה החלטה על הארכת פטור מס"ב על כל תנאיו וזאת למשך 18 חודשים, קרי עד ליום 20 במרץ 2020, ביום 14 בפברואר 2019 תוקנה החלטת הפטור ללא שינוי במועד התוקף שלה.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

בפטור מס"ב נקבע, בין היתר, כי לאור השינויים הצפויים במבנה הבעלות בחברה, ייתכן ובהחלטות עתידיות שיינתנו בעתיד על-ידי הממונה, בעניינה של מס"ב, יוחלו שינויים ומגבלות אשר עשויים להשפיע גם בעניינה של החברה, וזאת בקשר עם שיתופי הפעולה השונים הקיימים בינה לבין מס"ב.

ד. תביעות ותובענות ייצוגיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות שונות. לדעת הנהלת החברה סכום החשיפה בשל הליכים משפטיים שהינם בגדר "סיכון אפשרי" (כמוגדר בביאור 2 ה-10) מסתכם בסך של כ- 2.5 מיליון ש"ח.

נגד החברה תלויים ועומדים הליכים משפטיים שהסכום הנטען בהם מהותי, שפרטיהן כדלקמן:

1. ביום 15 ביולי 2013 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד החברה וארבעת הבנקים המחזיקים במניותיה (להלן: "בקשת האישור"). במרכזה של בקשת האישור ניצבת הטענה לפיה אסור היה לחברה, כביכול, לגבות עמלה בגין פעולות משיכת מזומנים המבוצעות באמצעות מכשירי ATM המופעלים על ידה ואשר אינם מרוחקים מרחק העולה על 500 מטר מאחד מסניפי הבנק של איזה מהבנקים בעלי המניות בה, העולה על התעריף שנקבע על ידי הבנק הרלוונטי לעמלת פעולת משיכת מזומנים במכשירי ATM שאינם מרוחקים מסניפי הבנק מרחק העולה על 500 מטר.

ביום 16 במרס 2014 הגישה החברה את תגובתה לבקשת האישור, במסגרתה טענה, בין היתר, כי מן הדין לדחות את בקשת האישור על הסף.

בהוראת בית המשפט, ביום ה-20 לספטמבר 2015, הוגשה הודעה מטעם המפקח על הבנקים, על פיה החברה איננה "בנק" ואין לה סניפי בנק ועל כן אין מקום להבחנה בגין מיקום מכשיריה. המפקח הבהיר כי החברה הינה תאגיד בנקאי, בעלת רישיון עצמאי, ועל כן רשאית לקבוע תעריפים למשיכת מזומנים במכשירים האוטומטיים שהיו בבעלותה טרם המכירה, על פי שיקול דעתה.

נכון למועד כתיבת שורות אלה בקשת האישור טרם הובררה לגופה.

ביום 12 ביולי 2017 התקיימה ישיבת קדם משפט, בישיבה החליט בית המשפט כי ראיות לעניין בקשת האישור תשמענה ביום 5 בדצמבר 2017 וביום 28 לדצמבר 2017.

בית המשפט דחה את בקשותיהם של שב"א והבנקים המשיבים לחייב את המבקשים בהפקדת ערובה להוצאות המשיבים בהליך וכן, דחה בשלב הזה של ההליך את בקשת המבקשים לזימון עדים. עם זאת, לנוכח הודעת שב"א מיום 1 בנובמבר 2017 בדבר הודעתו של העד שנתן תצהיר בתמיכה לתגובת שב"א לבקשת האישור כי אינו מעוניין להתייצב ולהיחקר על תצהירו בשים לב לשנים אשר חלפו מאז הגשת תצהירו ולנוכח פרישתו לגימלאות, ביום 5 בנובמבר 2017 הגישו המבקשים בקשה לזימונו של העד כאמור למתן עדות. ובהחלטה מיום 12 בנובמבר 2017 הורה בית המשפט הנכבד על זימונו.

על אף ההחלטה כאמור, בהחלטה מיום 13 בספטמבר 2018 פטר בית המשפט את העד מהתייצבות. ביום 16 בספטמבר 2018 הגישו המבקשים בקשה לקיים את חקירתו של העד באמצעות כינוס וידאו. הבקשה נדחתה בהחלטה מיום 8 באוקטובר 2018.

בימים 13 בספטמבר 2018 ו-9 באוקטובר 2018 התקיימו דיוני הוכחות בבקשת האישור, במהלכם נחקרו חלק מהמבקשים ועדי הבנקים המשיבים, בסיומם ניתן צו להגשת סיכומים בכתב מטעם הצדדים. ביום 8 בינואר 2019 הוגש כתב סיכומים מטעם המבקשים. המשיבים, לרבות שב"א, טרם הגישו כתבי סיכומים מטעמם והמועד לעשות כן טרם חלף.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. תביעות ותובענות ייצוגיות (המשך)

בשלב בו מצוי התיק, לפני ניתוח הראיות ובשים לב לאופן ניהול ההליך, לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, הסיכויים כי התביעה לא תאושר לדיון כתובענה ייצוגית, עולים על הסיכון כי תאושר כתובענה ייצוגית.

2. ביום 14 ביוני 2016 הגישה חברת מיתוג מערכות מבוזרות בע"מ ("מיתוג") תביעה נגד החברה ונגד חברת סמארט שירותי כספומט מתקדמים, קרן התמר בע"מ ("קרן התמר"). בתביעתה, מעלה מיתוג טענות שונות כלפי החברה ובכלל זה, בין היתר, לגבי תוכנה מסוימת אשר הותקנה על מכשירי ה-ATM שהחברה מכרה לקרן התמר בשנת 2013, וכי לאור כך שרישיונות השימוש שהחברה רכשה בתוכנה האמורה היו אישיים ובלתי עבירים, אסור היה לחברה למכור את המכשירים כאשר התוכנה מותקנת בתוכם.

עוד טענה מיתוג, כי אסור היה לחברה להעביר לידי קרן התמר את עותק המקור של התוכנה אשר הופקד אצלה למשמרת, וכן כי קיים חשש שקרן התמר יצרה עותקים נוספים של התוכנה מבלי לשלם על כך למיתוג. מיתוג טוענת כי ההעברות האמורות עולות כדי הפרת חוזה (כלפי החברה), הפרת זכות יוצרים, גזל סוד מסחרי, ניצול מעמד לרעה (כלפי החברה) גרם הפרת חוזה (כלפי קרן התמר) ועשיית עושר ולא במשפט. מיתוג ביקשה כי יינתנו נגד החברה וכנגד קרן התמר צווי מניעה אשר יורו להן להימנע מלהפר את זכויותיה, צו עשה (כלפי קרן התמר) שיורה לה להסיר את כל עותקי התוכנה המותקנים אצלה, וצווים למתן חשבונות אשר יפרטו את אופן השימוש בתוכנה על ידן. כמו כן ביקשה מיתוג להורות לחברה ולקרן התמר לשלם לה סך של 2,560 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ והפרשי הצמדה וריבית מיום הקמת העילה עד ליום התשלום בפועל, וציינה כי סכום זה הוא לצורכי אגרה ולאחר קבלת החשבונות אפשר שיתוקן. בנוסף ביקשה מיתוג כי ישולמו לה הוצאות משפט ושכר טרחה בצירוף מע"מ כחוק.

החברה הגישה ביום 14 באוגוסט 2017 כתב הגנה מטעמה, בו נטען, בין היתר, כי על פי ההסכמים בין הצדדים החברה, ולא מיתוג, היא הבעלים של התוכנה, ויש לדחות את התובענה כבר מטעם זה. לחלופין נטען, כי אפילו לא הייתה החברה הבעלים של התוכנה כאמור, הרי שמעת שהחברה שילמה למיתוג דמי התקנה כמוסכם בין הצדדים, מיצתה מיתוג את זכותה, ושוב אין היא יכולה לנסות ולהכתיב לחברה מה לעשות במכשירים עליהם התוכנה מותקנת. עוד נטען כי תביעת מיתוג התיישנה וכי הוגשה בשיהוי, וכי יש לדחותה גם מטעמים אלה. לבסוף נטען כי התמורה החוזית המוסכמת כללה לא רק תשלום בעבור התקנת עותק של תוכנה, כי אם גם שירותי פיתוח ותמיכה. אף קרן התמר הגישה באותו יום כתב הגנה מטעמה. מיתוג הגישה כתבי תשובה מטעמה ביום 1 בנובמבר 2017, במסגרתם השיבה לטענות החברה, וחזרה על טענותיה לפיהן הבעלות בתוכנה מושא המחלוקת שלה היא, וכי החברה הייתה מנועה מלהעביר את מכשירי ה-ATM שלה לקרן התמר כל עוד התוכנה נותרה מותקנת עליהם.

בדיון קדם משפט שהתקיים ביום 7 במרץ 2018 הורה בית המשפט לצדדים להגיש דרישות נוספות לגילוי מסמכים ומענה לשאלונים, ככל שימצאו לנכון לעשות זאת, עד ליום 28 במרץ 2018. דרישות כאמור לא הומצאו עד המועד שנקבע לכך, אולם יצויין כי מיתוג פנתה ביום 5 באוקטובר 2018 אל באי כוחה של החברה ממשרדנו דרשה כי יגולו לה מסמכים נוספים אשר נוגעים לתובענה אחרת בה החברה מעורבת ואשר אינה מטופלת על ידי משרדנו. דרישה זו טרם נענתה.

כן הורה בית המשפט למיתוג (בהחלטתו מיום 25 בפברואר 2018) להפקיד ערובה להוצאות החברה בסך 60 אלף ש"ח וזאת לא יאוחר מיום 28 במרץ 2018. ערובה זו הופקדה ביום 25 במרץ 2018. בדיון שנערך ביום 16 ביולי 2018 הסכימו הצדדים להצעת בית המשפט לפנות לגישור, ובמקביל קבע בית המשפט מועדים להגשת תצהירים וראיות ולקיום קדם משפט נוסף. הצדדים החלו את הליך הגישור בחודש ספטמבר 2018, והתקיימו מספר פגישות גישור.

ביאור 17- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. תביעות ותובענות ייצוגיות (המשך)

ביום 27 בדצמבר 2018 הודיעה מיתוג לבית המשפט כי הליך הגישור כשל. בהתאם, קבע בית המשפט ביום 30 בדצמבר 2018 כי מיתוג תגיש את ראיותיה עד ליום 17 במרץ 2019, החברה וקרן התמר תגשנה את ראיותיהן עד ליום 17 ביוני 2019, והצדדים יופיעו לקדם משפט ביום 2 ביולי 2019.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטית, על אף ההודעה האמורה בדבר כישלון הליך הגישור, נעשים מאמצים להגיע בכל זאת להסדר, כאשר בשלב זה הצדדים למאמצים אלה הם מיתוג וקרן התמר, ואילו שב"א אינה מעורבת.

בשים לב לשלב המוקדם של ההליך ולכך שטרם הוגשו בו ראיות או נערכו חקירות נגדיות, הרי שלאחר שנבחנו הטענות המשפטיות והעובדתיות של הצדדים בתיק זה, ולאחר שנשללו התאמתן של קטגוריות (a) (probable) ו- (c) (remote) למקרה הנדון, הנהלת החברה סבורה, בהסתמך על יועציה המשפטית, כי לגבי סכום התביעה המקורי בסך של 2,560 אלפי ש"ח, הסיכויים כי התביעה תתקבל הם גבוהים מן האמור בקטגוריה (c) אך נמוכים מן האמור בקטגוריה (a), ולכן בבחירה מבין שלוש הקטגוריות הנ"ל, (b) היא המתאימה ביותר לעניין – קרי, *reasonably possible. The chance of the future event or events occurring is more than remote but less than likely*.

בהתאם למדיניות המפורטת בביאור 2 ד' 10, בדוחות הכספיים לא נכללו הפרשות בגין ההליכים המשפטיים הנ"ל.

ביאור 18 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים

א. נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה ולפי תקופת פרעונם

ליום 31 בדצמבר 2018						
יתרה מאזנית	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים(*)					
	ללא תקופת פירעון (**)	סך הכל תזרימי מזומנים	שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש
סה"כ	אלפי ש"ח					
מטבע ישראלי						
נכסים	143,143	114,607	-	2	1	114,604
התחייבויות	16,483	10,871	83	5,072	63	5,653
הפרש	126,660	103,736	(83)	(5,070)	(62)	108,951
מטבע חוץ						
נכסים	5,203	5,203	-	-	-	5,203
התחייבויות	-	-	-	-	-	-
הפרש	5,203	5,203	-	-	-	5,203
סך הכל	131,863	108,939	(83)	(5,070)	(62)	114,154

ליום 31 בדצמבר 2017						
יתרה מאזנית	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים(*)					
	ללא תקופת פירעון (**)	סך הכל תזרימי מזומנים	שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש
סה"כ	אלפי ש"ח					
מטבע ישראלי						
נכסים	293,526	266,376	-	18	2	266,356
התחייבויות	15,601	10,292	44	44	-	10,204
הפרש	277,925	256,084	(44)	(26)	2	256,152
מטבע חוץ						
נכסים	13,764	13,764	-	-	-	13,764
התחייבויות	-	-	-	-	-	-
הפרש	13,764	13,764	-	-	-	13,764
סך הכל	291,689	269,848	(44)	(26)	2	269,916

(*) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים.

(**) כולל פריטים לא כספיים

ביאור 18 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

ב. סיכוני מדד ומטבע חוץ

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ

חשיפת החברה לסיכון מדד ומטבע חוץ, המבוסס על ערכים נקובים, הינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2018					
סה"כ	פריטים שאינם כספיים	פריטים כספיים			נכסים
		במטבע ישראלי		במטבע חוץ	
		ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן		
אלפי ש"ח					
21,222	-	21,221	-	1	מזומנים ופקדונות בבנקים
77,617	-	39,986	32,429	5,202	ניירות ערך למסחר
18,647	-	18,647	-	-	לקוחות והכנסות לקבל
20,330	20,330	-	-	-	רכוש קבוע, נטו
10,530	8,205	2,325	-	-	נכסים אחרים
148,346	28,535	82,179	32,429	5,203	סך כל הנכסים
					התחייבויות
16,483	5,610	10,873	-	-	התחייבויות אחרות
16,483	5,610	10,873	-	-	סך כל התחייבויות
131,863	22,925	71,306	32,429	5,203	עודף נכסים

ביאור 18 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017					
סה"כ	פריטים שאינם כספיים	פריטים כספיים			
		במטבע ישראלי		במטבע חוץ	
		לא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן		
אלפי ש"ח					
נכסים					
16,213	-	15,919	-	294	מזומנים ופקדונות בבנקים
240,436	-	130,468	96,498	13,470	ניירות ערך למסחר
17,333	-	17,333	-	-	לקוחות והכנסות לקבל
21,866	21,866	-	-	-	רכוש קבוע, נטו
11,442	5,278	2,249	3,915	-	נכסים אחרים
-	-	-	-	-	נכסים המיוחסים לפעילות המופסקת
307,290	27,144	165,969	100,413	13,764	סך כל הנכסים
התחייבויות					
15,601	5,309	10,292	-	-	התחייבויות אחרות
-	-	-	-	-	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
15,601	5,309	10,292	-	-	סך כל התחייבויות
291,689	21,835	155,677	100,413	13,764	עודף נכסים

(*) בניכוי השפעת המס

ניתוח רגישות (2)

התחזקות הדולר כנגד הש"ח לתאריך 31 בדצמבר ועליה במדד המחירים לצרכן, הייתה מגדילה (מקטינה) את ההון העצמי ואת הרווח או ההפסד בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים, ובמיוחד שעורי הריבית, נשארו קבועים. הניתוח לגבי שנת 2016 נעשה בהתאם לאותו בסיס.

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 בדצמבר 2018		
הון עצמי(*)	רווח (הפסד) (*)	הון עצמי(*)	רווח (הפסד) (*)	
אלפי ש"ח				
3,816	3,816	1,249	1,249	עליה במדד המחירים לצרכן ב- 5%
עליה בשער החליפין של 5% :				
523	523	200	200	מט"ח

לירידה בשער החליפין לעומת הש"ח בשיעור דומה ולירידה במדד המחירים לצרכן בשיעור דומה לתאריך 31 בדצמבר הייתה השפעה זהה, אם כי בכיוון הפוך, ובאותם סכומים, בהנחה שכל שאר המשתנים נשארו קבועים.

ביאור 18 – מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים

ג. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המכשירים הפיננסיים של החברה כוללים נכסים והתחייבויות כדלקמן: מזומנים ופיקדונות בבנקים, ניירות ערך למסחר, חייבים ויתרות חובה, זכאים ויתרות זכות. בשל אופיים, השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של החברה שצוינו לעיל, זהה או קרוב לערך בו הם מוצגים בדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר 2018				
שווי הוגן (*)				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
אלפי ש"ח				
נכסים פיננסיים				
21,222	-	-	21,222	21,222
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
77,617	-	-	77,617	77,617
ניירות ערך למסחר				
18,647	18,647	-	-	18,647
לקוחות				
2,324	2,324	-	-	2,324
נכסים פיננסיים אחרים				
119,810	20,971	-	98,839	119,810
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
10,873	10,873	-	-	10,873
התחייבויות אחרות				
10,873	10,873	-	-	10,873
סך כל התחייבויות הפיננסיות				
ליום 31 בדצמבר 2017				
שווי הוגן (*)				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
אלפי ש"ח				
נכסים פיננסיים				
16,213	-	-	16,213	16,213
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
240,436	-	-	240,436	240,436
ניירות ערך למסחר				
17,333	17,333	-	-	17,333
לקוחות				
6,158	6,158	-	-	6,158
נכסים פיננסיים אחרים				
280,140	23,491	-	256,649	280,140
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
10,292	10,292	-	-	10,292
התחייבויות אחרות				
10,292	10,292	-	-	10,292
סך כל התחייבויות הפיננסיות				

(*) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 19 – בעלי עניין וצדדים קשורים

- א. רוב בעלי המניות של החברה מחזיקים לפחות ב- 10% או יותר בהון המניות של החברה ולכן יש לראות ברוב בעלי המניות - צדדים קשורים.
- ב. חברה קשורה - החברה הקשורה, מס"ב, מוחזקת ע"י חלק מבעלי המניות בחברה (בשעורי החזקה שונים מאשר בחברה) בשיעורים הגבוהים מ- 25% - לכן יש לראותה כחברה קשורה.
- ג. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2018		
אלפי ש"ח		
(2)	(1)	
נכסים :		
21,161	21,161	מזומנים ופקדונות בבנקים (3)
79,742	77,617	ניירות ערך למסחר (3)
3,059	2,145	חייבים -חברה קשורה (4)
17,240	17,240	לקוחות והכנסות לקבל (בנקים וחברות כרטיסי אשראי)
ליום 31 בדצמבר 2017		
אלפי ש"ח		
(2)	(1)	
נכסים :		
31,747	16,138	מזומנים ופקדונות בבנקים (3)
240,436	240,436	ניירות ערך למסחר (3)
4,464	1,652	חייבים -חברה קשורה (4)
15,814	15,814	לקוחות והכנסות לקבל (בנקים וחברות כרטיסי אשראי)

- (1) יתרה לתאריך המאזן.
- (2) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה על בסיס רבעוני
- (3) מתייחס למזומנים, פיקדונות וניירות ערך למסחר שבבעלות החברה, המופקדים בבנק שהוא בעל מניות בחברה.
- (4) מתייחס למס"ב עבור החזר עלויות והשתתפות בהוצאות.

ביאור 19 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. תמצית תוצאת עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
17,549	14,246	הכנסות מחברה קשורה (1)
3,746	4,739	הוצאות לחברה קשורה (1)
57,443	63,847	הכנסות ממתן שירותים (2)
8,480	(1,768)	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו (3)

(1) הכנסות, החזר עלויות וכו שנתקבלו / שולמו למס"ב, כמפורט בביאור 17 ב' 2.

(2) הכנסות מחברות כרטיסי האשראי, בנקים שהם בעלי מניות בחברה וגופים הקשורים להם.

(3) הכנסות והוצאות ריבית הן עסקאות שנעשו עם בעלי עניין באותם תנאים אשר היו מתקיימים לו עסקאות אלו היו נעשות עם מי שאינו בעל עניין או צד קשור. הנתונים מתייחסים בעיקר להכנסות (הוצאות) נטו, שנבעו לחברה מתיק ניירות ערך למסחר שבבעלותה המופקד בבנק שהוא בעל מניות בחברה ולא מפעילות ישירה מול אותו בנק.

ה. התחייבויות לשיפוי דירקטורים ונושאי משרה

על פי מדיניות התגמול, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים של החברה ובכפוף להוראות חוק החברות, החברה רשאית ליתן התחייבות מראש לשיפוי נושא משרה בה ו/או לשפות נושא משרה בה בדיעבד, לרכוש פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה, ולהעניק פטור מאחריות לנושאי משרה בחברה.

באסיפה כללית של החברה שהתקיימה ביום 7 ביולי 2014, אישרה האסיפה הכללית תיקון בתקנון החברה שנועד להתאים את הוראות התקנון להוראות הדין העדכניות בנושא פטור, שיפוי וביטוח. בין השאר, נועד התיקון לתקנון לאפשר לחברה לשפות ו/או לבטח נושאי משרה בחברה בהיקף ובתנאים הקבועים בחוק החברות. בנוסף, נועד התיקון המוצע לאפשר לחברה לשפות ו/או לבטח נושאי משרה בחברה על פי ובכפוף להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, כפי שתוקנו במסגרת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012.

עוד החליטה האסיפה הכללית של החברה שהתקיימה ביום 7 ביולי 2014 לאשר הענקת התחייבות לשיפוי לדירקטורים בחברה בהתאם לנוסח אחיד של כתב התחייבות לשיפוי. בכתב התחייבות לשיפוי נקבע, כי הסכום המרבי של השיפוי אשר יינתן לכל נושאי המשרה בחברה, במצטבר, לא יעלה על סכום השווה ל-25% מההון העצמי של החברה, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים של החברה שפורסמו סמוך לפני מועד אישור כתב התחייבות לשיפוי.

החברה נוהגת לחדש מדי שנה את התקשרותה בפוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה. באסיפה כללית של החברה שהתקיימה ביום 18 בנובמבר 2014, אישרה האסיפה הכללית החלטת מסגרת המסמיכה את החברה מראש לרכוש פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים בחברה (D&O) מעת לעת, מבלי שיידרש לכך אישור נוסף של האסיפה הכללית, והכל בכפוף לתנאים שפורטו בהחלטה. התקשרות החברה בפוליסות ביטוח כאמור, תעשה למספר תקופות ביטוח, עד (לא יאוחר) מסוף תקופת הפוליסה אשר תחודש בשנת 2019.

עוד החליטה האסיפה הכללית של החברה שהתקיימה ביום 18 בנובמבר 2014, לאשר מתן פטור מראש לנושאי המשרה בחברה (המכהנים מעת לעת בחברה), כל אחד מהם בנפרד, מאחריותם בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי החברה, למעט: (א) הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד, ו- (ב) הפרת חובת זהירות של דירקטורים ב"חלוקה" כהגדרתה בחוק החברות.

ביאור 19 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. הטבות לבעלי עניין ולחברי הנהלה בכירים:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		הרכב:
8,994	9,726	שכר ונלוות לחברי הנהלה בכירים המועסקים בחברה (1)
(3,006)	(3,005)	השתתפות חברה קשורה בעלויות הנ"ל
5,988	6,721	עלויות לאחר השתתפות חברה קשורה
11	11	מספר אנשים
426	984	גמול לדירקטורים חיצוניים אשר אינם מועסקים בחברה (*)
2	5	מספר דירקטורים (*)
15	42	פרמיית ביטוח בגין דירקטורים ונושאי משרה

1. כמפורט בביאור 14.ב. חברי הנהלה בכירים מקבלים מענקים שהזכאות להם והסכומים כפופים לאישור הדירקטוריון. אישור הדירקטוריון כאמור, ניתן לרוב לאחר מועד אישור הדוחות הכספיים. יחד עם זאת, בהתאם למדיניות החשבונאית שנוקטת החברה, הדוחות הכספיים כוללים הפרשה למענקים בהתאם לאומדן המתייחס לכלל עובדי החברה ביחד. העלויות המצוינות לעיל כוללות את העלויות בפועל בהן נשאה החברה בגין המענקים בכל שנה בהתאם למענק שאושר על ידי הדירקטוריון בשנה מסוימת בגין שנה קודמת. דהיינו, העלויות בשנים 2018 ו-2017 המצוינות לעיל כוללות את המענקים שאושרו בשנים 2018 ו-2017 בגין השנים 2017 ו-2016 בהתאמה.

(*) החל מחודש ספטמבר 2018 מכהנים 4 דירקטורים.

דוח ממשל תאגידי

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי החברה ואופן ניהולם

פרק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון והנהלה

א. חברי דירקטוריון החברה

שם:	שלום ביסטרי, יו"ר הדירקטוריון
מספר זהות:	054873328
תאריך לידה:	28.06.1957
מען להמצאות כתבי בית-דין	הרולד ורמוס 6, ראשון לציון
נתינות:	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון	ועדת טכנולוגיה
האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:	לא
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל כשירות מקצועית
תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:	דירקטור במס"ב, ראש אגף בבנק לאומי. דירקטור בחברת לאומי שירותי שוק ההון.
תאריך תחילת כהונה כדירקטור:	04.02.2014 ;
השכלה:	תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן, תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת בן גוריון, תואר ראשון במשפטים ממכללת שערי משפט
עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור:	ניהל את אגף תשתיות ותפעול בחטיבת לאומי טכנולוגיות בבנק לאומי. דירקטור במס"ב. דירקטור בחברת לאומי שירותי שוק ההון.
קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:	לא

שם:	אסתר לוי
מספר זהות:	056131022
תאריך לידה:	13.11.59
מען להמצאות כתבי בית-דין:	קהילת ונציה 6, ת"א, 6940010
נתינות:	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון:	ועדת תגמול, ועדת ביקורת
האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:	לא (מונתה על פי הצעת הועדה למינוי דירקטורים)
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית
תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:	אין
תאריך תחילת כהונה כדירקטור:	11.02.2018 - כהונה לשלוש שנים

השכלה:	תואר שני (MBA) במנהל עסקים (מימון) מאוניברסיטת ת"א, תעודת הסמכה כרואת חשבון C.P.A. (ISR) תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות (BA) מאוניברסיטת ת"א
עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידי נוספים בהם מכהן כדירקטור:	מנטור ומנהלת פיתוח עסקי, יועצת פיננסית ואסטרטגית, יועצת ארגונית. מכהנת כדח"צ בחברת טן חברה לדלק בע"מ. דח"צ בחברת ניסן תעשיות רפואיות בע"מ. נבחרה ל"נבחרת הדירקטורים" ע"י רשות החברות הממשלתיות.
קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:	לא

שם:	זאב זהר
מספר זהות:	057805046
תאריך לידה:	23.07.1962
מען להמצאות כתבי בית-דין:	נמירובר 18, ת"א 69713
נתינות:	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדת ביקורת
האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:	דירקטור חיצוני בהתאם להוראות בנק ישראל
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:	אין
תאריך תחילת כהונה כדירקטור:	30.8.2016 – כהונה לשלוש שנים
השכלה:	תואר שני (M.A) בפילוסופיה, מידע ותרבות דיגיטלית מאוניברסיטת ת"א, לימודי המשך בחשבונאות מאוניברסיטת ת"א, רו"ח מוסמך C.P.A (ISR) תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מאוניברסיטת ת"א
עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידי נוספים בהם מכהן כדירקטור:	שותף במשרד זהר גולד חסכון נטו. דירקטור ובעלים בחברת י.תומר זהר בע"מ. דירקטור בחברת יפעת זהר בע"מ. דירקטור בחברת ניתובי נכים בע"מ.
קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:	לא

שם:	אהוד ויזנר
מספר זהות:	022957088
תאריך לידה:	15.10.1967
מען להמצאות כתבי בית-דין:	עזרא ונחמיה 18, פתח תקווה, 4930913
נתינות:	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדת תגמול, ועדת טכנולוגיה
האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:	דירקטור חיצוני בהתאם להוראות בנק ישראל והועדה למינוי דירקטורים
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל כשירות מקצועית.
תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:	ביצע עבודות ייעוץ בהיקף זניח עבור שב"א. תשלום אחרון בספטמבר 2015.
תאריך תחילת כהונה כדירקטור:	1.2.2018 – כהונה לשלוש שנים
השכלה:	תואר שני (MBA) במנהל עסקים (מערכות מידע ושיווק) מאוניברסיטת בר אילן תואר ראשון בהנדסת חשמל (מסלול הנדסת מחשבים) בטכניון
עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור:	מנהל חטיבת התוכנה בחברת אפקון בקרה ואוטומציה בע"מ. מנכ"ל שותף בחברת פרודקטיו (ייעוץ אסטרטגי, שיווקי, ניהולי, עסקי ויזמות). דירקטור במוסדות חינוך ותרבות בפ"ת מיסודה של הסוכנות היהודית בע"מ (חל"צ) (כיו"ר מתנ"ס קהילתי עמישב בהתנדבות), לשעבר חבר מועצת העיר פתח תקווה בהתנדבות. דירקטור בחברת נצר השרון בע"מ, דירקטור בללן – לשכה לעיבוד נתונים של הסוכנות היהודית לישראל.
קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:	לא

שם:	שי און
מספר זהות:	057963779
תאריך לידה:	13.10.1962
מען להמצאות כתבי בית-דין:	סמטת הירק 1, הוד השרון, 4526470
נתינות:	ישראלית

ועדת ביקורת, יו"ר ועדת טכנולוגיה	חברות בועדות דירקטוריון:
דירקטור חיצוני בהתאם להוראות בנק ישראל והועדה למינוי דירקטורים	האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:
בעל כשירות מקצועית	האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:
אין	תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:
21.01.2018 – כהונה לשלוש שנים	תאריך תחילת כהונה כדירקטור:
תואר שני (MBA) במנהל עסקים (שיווק ומערכות מידע) מאוניברסיטת ת"א, תואר ראשון בכלכלה ומדעי המחשב (BA) מאוניברסיטת בר אילן	השכלה:
יו"ר ומייסד חברת פיירגלאס (פתרון לאבטחת מידע). מנכ"ל בלוסטון קפיטל בע"מ (חברת השקעות פרטית). נבחר ל"נבחרת הדירקטורים" ע"י רשות החברות הממשלתית.	עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור:
לא	קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:

שם:	אליק עציון
מספר זהות:	027450626
תאריך לידה:	02.09.1974
מען להמצאות כתבי בית-דין	הזית 45, אורנית
נתינות	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון	ועדת תגמול
האם דירקטור בלתי תלוי או חיצוני:	לא
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל כשירות מקצועית
תפקיד שממלא בחברה, בחברה בת, בחברה קשורה או בחברה מוחזקת של החברה או של בעל עניין בה:	יו"ר דירקטוריון במס"ב; מנהל מערך אבטחת מידע והגנת הסייבר בבנק הפועלים
תאריך תחילת כהונה כדירקטור:	10.05.2018
השכלה:	תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב, תואר ראשון במדעי המחשב מאוניברסיטת תל-אביב,
עיסוק בחמש השנים האחרונות ופירוט תאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור:	מנהל אבטחת המידע ומנהל הסייבר בבנק הפועלים; תפקיד פיקודי בכיר בצה"ל
קירבה משפחתית לבעל עניין אחר בחברה:	לא

ב. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

- בדירקטוריון החברה מכהנים דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית במספר אשר מאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בעיקר בקשר לאחריותו לבדיקת מצבה הכספי של החברה ולעריכת הדוחות הכספיים.
- בהתחשב בהיקף הפעילות הנוכחי של החברה, גודלה ומורכבות פעילותה, הדירקטוריון קבע כי המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון (ובוועדת הביקורת) יהיה שני דירקטורים. בהתאם לכך, במועד הדוח, מספר הדירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, הינו שני דירקטורים (שניהם מכהנים בוועדת הביקורת).
- לפרטים אודות הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית והשכלתם – ראו סעיף קטן א. לעיל.

ג. עבודת הדירקטוריון

- במהלך שנת 2018 התקיימו 30 ישיבות של מליאת הדירקטוריון.
- במהלך שנת 2018 התקיימו 22 ישיבות של ועדת הביקורת. בוועדת הביקורת כיהנו במהלך שנת 2018 שני דירקטורים חיצוניים (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין כאמור לעיל) כאשר יו"ר הוועדה הוא דירקטור חיצוני.
- במהלך שנת 2018 התקיימו 11 ישיבות של ועדת התגמול.

ד. שינויים בהרכב הדירקטוריון

- ביום 15 בפברואר 2018, הודיע מר עדי קפלן, לדירקטוריון, כי בכוונתו לסיים את כהונתו כיו"ר הדירקטוריון וכדירקטור בחברה ובחברת מס"ב עד תום חודש אפריל 2018.
- ביום 14 במאי 2018 אישרה המפקחת על הבנקים את מינויו של מר אליק עציון כדירקטור של החברה ושל חברת מס"ב. מר אליק עציון משמש כמנהל אבטחת מידע בבנק הפועלים.
- ביום 16 בספטמבר 2018 אישרה המפקחת על הבנקים את מינויו של מר שלום ביסטרי כיו"ר הדירקטוריון של החברה חלף מר עדי קפלן.
- ביום 7 בספטמבר 2018 התפטר הדירקטור רון מלכא בעקבות מינויו כשגריר הודו. בהתאם לאמור בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות מרבית הדירקטורים בדירקטוריון ימונו בידי האסיפה הכללית לפי הצעת הוועדה למינוי דירקטורים. לאור התפטרות הדירקטור ד"ר רון מלכא נכון למועד הדוח החברה לא עומדת בהוראה זו. החברה פנתה לבנק ישראל וקיבלה את אישורו לפעול בהרכב חסר של הדירקטוריון עד לאיתור דירקטור חליפי על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים, ככל שהחברה תפעל בצורה מהירה ויעילה למינוי דירקטור חליפי.
- ביום 16 בדצמבר 2018, פרסמה הוועדה הציבורית למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים הודעה לציבור לצורך הגשת מועמדות למינוי לכהונת דירקטור בחברה.

ה. חברי ההנהלה הבכירים

שם:	משה וולף
תאריך לידה:	13/12/1957
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנכ"ל (החברה וחברת מס"ב)
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר שני E-MBA במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית; תואר שני (MA) במתמטיקה מאוניברסיטת בר אילן; תואר ראשון (BA) במתמטיקה מאוניברסיטת בר אילן.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	תפקידי ניהול בכירים בתחום המחשוב בבנק לאומי.

שם:	שמוליק גוטליב
תאריך לידה:	4/10/1955
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	סמנכ"ל תפעול
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא
השכלה:	לימודי תעודה והכשרות שונות בתחומי הניהול, הרכש, כוח אדם ותקשורת.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	תפקידי ניהול בתחום טכנולוגיות המחשוב והתפעול בחברה.

שם:	אודליה משה-אוסטרובסקי
תאריך לידה:	05/09/1976
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	סמנכ"ל טכנולוגיות (CTO) (וכן סמנכ"ל פיתוח תפעול וטכנולוגיות (CTO) במס"ב)
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא.
השכלה:	תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן; תואר שני (+תזה) במדעי המחשב מאוניברסיטת ת"א; תואר ראשון במדעי המחשב מהמכללה האקדמית ת"א-יפו.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	ארכיטקט מערכת וניהול פרויקטים בשב"א ומס"ב.

שם:	מאיר אלברג
תאריך לידה:	04/12/1975
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהל מערכת מחשב החזית
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב מאוניברסיטת בן-גוריון.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנכ"ל ו- CTO בחברת בלוסי תוכנה.

שם:	דיאנה חן כץ
תאריך לידה:	24/12/1972
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מבקרת פנימית (בחברה ובחברת מס"ב)
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר E-MBA, במנהל עסקים לבכירים מאוניברסיטת בר אילן; CPA רואת חשבון מוסמכת מטעם מועצת רואי החשבון; CIA מבקרת פנימית מוסמכת מטעם להב בשיתוף אוניברסיטת ת"א ומבחני הסמכה בינלאומיים; BA מנהל עסקים עם התמחות בחשבונאות מהמכללה למנהל; בוגרת קורס ממר"ם של הטכניון; קורס הכשרת דירקטורים ונושאי משרה מטעם אוניברסיטת בר אילן;
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	ראש מדור ניהול סיכונים בבורסה לניירות ערך בת"א.

שם:	גדי מרגלית
תאריך לידה:	13/11/1970
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהל התשתיות.
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל עניין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר ראשון Bsc במדעים מהאוניברסיטה הפתוחה
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהל אבטחת מידע וסייבר בשב"א ובמס"ב. יועץ אבטחת מידע בחברת קומסק, עצמאי בתחום שרותי מחשב.

שם:	מקסים נייגובזין
תאריך לידה:	08/06/1964
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהל תוכנה בסביבה פתוחה
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר שני במתמטיקה מאוניברסיטת באקו (ברה"מ).
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהל הנדסת תוכנה בשב"א

שם:	ערן סוחוניצקי
תאריך לידה:	11.01.1963
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהל מחלקת שירות לקוחות
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	אין.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	סגן מנהל מחלקת שירות לקוחות בשב"א.

שם:	עפר עדן
תאריך לידה:	26/01/1959
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	CFO מנהל כספים (בחברה ובחברת מס"ב)
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	MBA תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון וחשבונאות) מאוניברסיטת ת"א; שנת השלמה לחשבונאות באוניברסיטת ת"א; BA תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מאוניברסיטת ת"א. CPA רואה חשבון מוסמך מטעם מועצת רואי החשבון;
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	סמנכ"ל כספים (CFO) בקבוצת איילקס, ראש אגף כספים (CFO) ברשת אסותא מרכזים רפואיים.

שם:	עיריית פיליפ
תאריך לידה:	09/11/1970
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	יועצת משפטית (בחברה ובחברת מס"ב)
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	תואר שני (E-MBA) במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים; תואר ראשון (LLB) במשפטים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	סמנכ"ל משאבי אנוש, יועצת משפטית ומזכירת חברה בחברת מגה קמעונאות בע"מ.

שם:	קרן ציזר מלצקי
תאריך לידה:	06/05/1974
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהלת מחלקת פרויקטים ובדיקות תוכנה
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	הנדסת תעשייה וניהול (התמחות במערכות מידע) ממכללת שנקר.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהלת פרויקטים ותחום עסקי בחברת לאומי קארד.

שם:	תמיר רפאלי
תאריך לידה:	13/03/1953
תפקיד שממלא בחברה, בחברת בת או בבעל עניין בה:	מנהל קשרי שותפים וממשל (בחברה ובחברת מס"ב), מנהל הסיכונים הראשי של החברה וקצין הציות הראשי של החברה.
קירבה משפחתית לנושא משרה בכיר אחר או בעל ענין אחר בחברה:	לא
השכלה:	MBA (התמחות במערכות מידע) מאוניברסיטת ת"א; BSE (התמחות בהנדסת תו"נ) מאוניברסיטת ת"א.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהל פיתוח בשב"א.

2. המבקר הפנימי

א. פרטי המבקר הפנימי

- המבקר הפנימי של החברה הינה גב' חן-דיאנה כץ.
- גב' כץ נכנסה לתפקידה ביום 1 בינואר 2015, במעמד של חברת הנהלה, ומשמשת גם כמבקר הפנימי של מס"ב (חברה קשורה של החברה) וכממונה על תלונות הציבור בחברה ובמס"ב.
- המבקר הפנימי הינה רואת חשבון מוסמכת מטעם מועצת רואי החשבון (CPA.Isr), תואר שני במנהל עסקים לבכירים מאוניברסיטת בר אילן (E-MBA), BA במנהל עסקים עם התמחות בחשבונאות מהמכללה למנהל, מבקרת פנימית מוסמכת מטעם להב בשיתוף אוניברסיטת ת"א ומבחני הסמכה בינלאומיים (CIA), מנהלת סיכונים מוסמכת (CRM), בוגרת קורס מנמרי"ם של הטכניון ובעלת הכשרת דירקטורים ונושאי משרה מטעם אוניברסיטת בר אילן.
- המבקר הפנימי הינה בעלת ניסיון של 19 שנים בביצוע תפקידים בתחום ביקורת, פיקוח רגולטורי וניהול סיכונים, בחברות פיננסיות מובילות במשק.
- המבקר הפנימית עומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. כמו כן, המבקר הפנימית עומדת בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות, ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

ב. דרכי מינוי

- ביום 18 בספטמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה למנות את גב' חן כץ לתפקיד המבקר הפנימי של החברה כעובדת החברה, כמו גם את תנאי כהונתה והעסקתה. מינויה התבסס על הכשרתה וניסיונה המקצועי. המינוי אושר על ידי המפקח על הבנקים ביום 11 בנובמבר 2014.
- המבקר הפנימית פועלת בהתאם לכתב מינוי (צ'ארטר) שאושר על ידי דירקטוריון החברה. החובות, הסמכויות והתפקידים המוטלים על המבקר הפנימית נקבעים בהתאם לדין ובהתאם לרגולציה בנקאית.

ג. הממונה על המבקר הפנימי

בהתאם להוראה 301 של המפקח על הבנקים - הממונה על המבקר הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון. למבקר הפנימית יש סמכות לתקשר ישירות וביוזמתה, עם חברי ועדת הביקורת, עם יושב-ראש הדירקטוריון, עם חברי הדירקטוריון או עם רואה החשבון המבקר כאשר ראוי, והכול על פי כללים שנקבעו בכתב המינוי של המבקר הפנימית.

ד. תוכנית העבודה

- תוכנית עבודת הביקורת הפנימית הוכנה על בסיס העקרונות שנקבעו בחוק החברות, בהוראת ניהול בנקאי תקין 307, בתקנים מקצועיים מקובלים ובנוהל הביקורת הפנימית שאושר על ועדת הביקורת, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות בהתחשב, בין השאר, בגודל החברה, היקף פעילותה ובתמהיל הסיכונים להם חשופה החברה.
- הביקורת הפנימית פועלת על-פי תוכנית עבודה רב-שנתית לתקופה של ארבע שנים, שממנה נגזרות תוכניות עבודה שנתיות. תוכניות העבודה של הביקורת הפנימית נידונות בוועדת הביקורת ומאושרות על ידי הוועדה ועל ידי מליאת הדירקטוריון לפחות פעם בשנה ובעת צורך לביצוע התאמות.
- לצורך התוויית תוכנית העבודה הרב-שנתית ולצורך התוויית תוכנית העבודה השנתית, קיימה המבקר הפנימית התייעצויות עם המנכ"ל, עם יו"ר ועדת הביקורת ועם יו"ר הדירקטוריון.

בניית תוכנית עבודה רב שנתית

• תוכנית העבודה הרב שנתית מתבססת על ניתוח והערכת סיכונים הגלומים בפעילויות השונות של החברה. במסגרת תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית ניתן דגש ליישום הוראות רגולציה, תהליכים טכנולוגיים מהותיים ותשתיות קריטיות.

• למבקרת הפנימית יש שיקול דעת לסטות מתוכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים, כמו גם מענה לאירועים מיוחדים וביקורות לא מתוכננות, ובכללן: דרישות של גורמים מוסמכים כגון: המנכ"ל, הדירקטוריון ורגולטורים. זאת, בכפוף לעדכון ואישור ועדת הביקורת.

עסקאות מהותיות

• במסגרת תוכנית העבודה של הביקורת נבחנים גם תהליכי אישור עסקאות מהותיות, במידה וקיימות, והכל מתוך ראייה כוללת של מיקוד בסיכונים.

ה. היקף משאבי הביקורת הפנימית

המבקרת הפנימית מועסקת במשרה מלאה המתחלקת בין החברה לבין מס"ב. במידת הצורך, המבקרת הפנימית נעזרת ביועצים חיצוניים מומחים לשם ביצוע מטלות הביקורת.

ו. עריכת הביקורת הפנימית

- הביקורת הפנימית בחברה פועלת במסגרת החוקים, התקנות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 בנושא פונקצית הביקורת הפנימית, והוראות הדירקטוריון.
- כמו כן, פועלת הביקורת הפנימית על-פי התקנים המקצועיים של איגוד המבקרים הפנימיים וכן לשכת המבקרים הפנימיים הבינלאומית (The Institute of Internal Auditors) IIA.
- המבקרת הפנימית מפתחת ומקיימת תוכנית להבטחת איכות ושיפור המקיפה את כל ההיבטים של פעילות הביקורת הפנימית. התוכנית להבטחת איכות ושיפור מעוצבת כדי לאפשר הערכה של התאמת פעילות הביקורת הפנימית להגדרת מקצוע הביקורת הפנימית ולתקנים. התוכנית גם אומדת את היעילות והאפקטיביות של פעילות הביקורת הפנימית ומזהה הזדמנויות לשיפור.
- הדירקטוריון, אשר (א) בחן את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה (ב) נסמך על תוכנית אבטחת איכות שמקיימת המבקרת הפנימית, לרבות דוח סקירה תקופתית עצמית על פעילות הביקורת הפנימית, סבור כי הביקורת הפנימית של החברה עומדת בכללים שנקבעו לעבודת הביקורת הפנימית.

ז. גישה למידע

לביקורת הפנימית הומצאו, מסמכים, קבצים ומידע, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימי וניתנה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות נתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע משימותיה.

ח. דוחות הביקורת הפנימית

- דיווחי הביקורת הפנימית מתבצעים בהתאם להוראות כל דין, הוראת ניהול בנקאי תקין 307, תקנים מקצועיים מקובלים, נוהל הדירקטוריון ונוהל הביקורת הפנימית. לרבות דיווחים תקופתיים, המוגשים בכתב, ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת ולמנכ"ל החברה.
- במהלך שנת 2018 כל הדיווחים של המבקרת הפנימית נדונו בוועדת הביקורת ועל פי הנחיית יו"ר ועדת הביקורת - חלקם נידונו גם במליאת הדירקטוריון.

- תוכנית עבודה מעודכנת ומאושרת של הביקורת הפנימית בוצעה במלואה. כל סטייה מהתוכנית המקורית אושרה מראש על ידי ועדת הביקורת ו/או הדירקטוריון, תוך התחשבות בהסבר שהוצג על ידי המבקר הפנימית.

ט. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון, היקף, אופי ורציפות פעילות המבקר הפנימי ותוכנית עבודתו, הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

י. תגמול

- תנאי כהונתה והעסקתה של המבקר הפנימית, גבי חן כץ, אושרו על ידי הדירקטוריון בגין העסקתה בחברה ובגין העסקתה בתפקיד המבקר הפנימית בחברת מס"ב. חלוקת ההוצאה בין עלות העסקתה של המבקר הפנימית, בין החברה לבין חברת מס"ב, מתבצעת על בסיס היקף הפעילות הנוכחי של שתי החברות.
- לדעת הדירקטוריון, אין בתשלומים למבקר הפנימית, כדי לגרום להשפעה על שיקול דעתה.

3. שכר רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח (baker tilly). רצ"ב נתונים בגין שכר רו"ח לשנת 2018 ולשנת 2017 באלפי ש"ח –

עבור	2018	2017
ביקורת, סקירה, סוקס ושירותי מס שוטפים	230	230
שירותי מס מיוחדים	-	48
שירותים אחרים (2018-בעיקר בגין ליווי תשקיף החברה)	300	20

4. שכר בכירים

ראה ביאור 14.ג. וביאור 19.ו. בדוחות הכספיים.

5. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

- החברה פועלת בהתאם להוראות הדין והרגולציה, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 312 של ב"י - עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים ובהתאם למסמך מדיניות עסקאות עם אנשים קשורים אשר מאושר על ידי דירקטוריון החברה מידי שנה.
- הגדרת אנשים קשורים, בהתאם לעקרונות הוראת ניהול בנקאי תקין 312, כוללת את המפורטים להלן: חברת מס"ב, הבנקים, בעלי המניות בחברה, (מעל 5%) וחברות בנות של הבנקים (חברות כרטיסי אשראי).
- בתקופת הדיווח לא בוצעו עסקים עם צדדים קשורים אשר נעשו שלא בדרך העסקים הרגילה.
- פעילות משותפת בין החברה לבין חברת מס"ב
 החברה וחברת מס"ב, חברת שירותים משותפת המצויה אף היא בבעלות בנקים מנוהלות על ידי מנכ"ל משותף אחד, העומד בראש שתי החברות. חברות אלו משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת,

בתחום הניהול, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים וניהול סיכונים, ושירותי ביטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד.

לצורך הסדרת השירותים הניתנים בין החברה לבין מס"ב, התקשרו החברות בהסכם מסגרת המסדיר את אופן ההתחשבות הכספית בגין השירותים שחברה אחת מעניקה לרעותה, בגין שירותים משותפים לשתיהן החברות הניתנים על ידי אחריים לשתיהן החברות. השירותים הנ"ל מוסדרים, בין היתר, גם על ידי החלטות שהתקבלו בדירקטוריונים של כל אחת מהחברות, ואשר קובעות ומאשרות כי שירותים אלה ניתנים במהלך העסקים הרגיל והשוטף ובעלות המשקפת תנאי שוק (להלן: "הסכם החיובים"). לפרטים אודות הסכם החיובים ראה פרק ב' סעיף 9.

- לפרטים נוספים - ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים - בעלי עניין וצדדים קשורים.

פרק ב' - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

6. מבנה ההחזקות בחברה

מבנה האחזקות בחברה נכון למועד הדוח הינו כדלקמן: בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") מחזיק בכ-32.2% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים") מחזיק בכ-34.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") מחזיק בכ-20% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") מחזיק בכ-3.3% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה, (לעיל ולהלן יחדיו: "הבנקים") ו- Visa International Service Association, תאגיד מקבוצת ויזה העולמית ("ויזה"), מחזיק בכ-10% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה. יחד עם זאת, ובהתאם להוראות החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות, נדרשים הבנקים המחזיקים למעלה מ-10% ממניות החברה, כמפורט לעיל (קרי – בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק דיסקונט), למכור את החזקותיהם בחברה, באופן ששיעור ההחזקה של כל אחד מהם לא יעלה על-10% מהון המניות המונפק של החברה, וזאת עד ליום 30 בינואר, 2021; בנוסף, מיום 1 ביוני, 2017, הורדמו הזכויות הניהוליות הצמודות להחזקות הבנקים הנ"ל העולות על 10% מהון המניות המונפק של החברה, קרי, הבנקים הנ"ל רשאים לעשות שימוש ב-10% מהזכויות הניהוליות שלהם בחברה כאמור. לפרטים נוספים ר' בסעיף 10.ה. בדוח ממשל תאגידי.

לפרטים בדבר זכויות שונות בחברה השמורות לבנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי טפחות"), ר' בביאור 16 בדוחות הכספיים. ביום 20 בנובמבר 2017 פנה בנק מזרחי טפחות לחברה בדרישה לקבל מניות בשיעור של 3.2% מהון המניות של החברה. דרישה זו הועברה לטיפולם של בעלי המניות, אשר מנהלים מ"מ עם בנק מזרחי טפחות בעניין זה. ככל שיענו דרישות בנק מזרחי טפחות, יופחת שיעור אחזקות הבנקים שפורט לעיל. לפרטים נוספים ר' סעיף ג.2. בדוח דירקטוריון.

7. רכוש קבוע מקרקעין ומתקנים

עד לרבעון האחרון של שנת 2017, שכנו משרדיה הראשיים של החברה בבניין משרדים אשר הושכר מגורמים שונים. בגין אחד מהנכסים, לחברה הסכם שאינו ניתן לביטול, עד לחודש מאי 2020. החברה פועלת למצוא שוכר חלופי לנכס, אשר למועד התשקיף טרם נמצא. במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017 עברה החברה למשרדיה החדשים במרכז עזריאלי במגדל A, ברחוב הרוקמים 26, חולון, אותם שוכרת החברה מצד שלישי שאינו קשור לחברה, וזאת, בין היתר, בהתאם לדרישות הפיקוח על הבנקים הקבועות בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355 לעניין "ניהול המשכיות עסקית". החברה חתמה על הסכם, ביחד ולחוד, עם מס"ב (כאשר כל אחת מהן נושאת ב-50% מעלות השכירות), לשכירות אתר המשרדים לעשר שנים עם אופציה להארכה לשתי תקופות נוספות של חמש שנים כל אחת, ובסך הכול לתקופה נוספת של עשר שנים. החברה מעריכה בסבירות גבוהה כי תממש את האופציה.

בנוסף, שוכרת החברה משרדים המשמשים כאתרי גיבוי לפעילותה, האחד אתר מחשוב שני, והאחר אתר גיבוי שלישי לשמירת נתונים לגיבוי חלקי, והכול בהתאם לדרישת בנק ישראל.

הרכוש הקבוע המהותי של החברה כולל מחשבים, מערכות ותשתיות מידע, ציוד תקשורת וציוד היקפי המשמשים לתחומי פעילותה של החברה. מערכות המחשוב והמידע כאמור מצויות בליבת הפעילות של החברה (לרבות לצרכי גיבוי) ומהוות את עמוד השדרה עליו מתבססת פעילות החברה. מערכות הליבה מבוססות על מחשבים מיוחדים המבטיחים זמינות מקסימלית והעדר אובדן מידע במקרי כשל. רכוש קבוע המשמש הן את החברה והן את מס"ב נרכש במשותף על ידי שתי החברות חלקו בחלקים שווים וחלקו בחלקים שאינם שווים, אשר במרביתם חלקה של החברה גדול מחלקה של מס"ב (להלן: "רכוש משותף"). בעת הרכישה של רכוש משותף העלות מתפצלת בין החברות וכל חברה רושמת בספריה את חלקה ברכוש. ההוצאות השוטפות על אחזקת הרכוש המשותף לרבות אחזקה ואחריות על התוכנות והחומרות נעשית בהתאם להסכם החיובים כמפורט בביאור 2.ב.17.

החברה בוחנת באופן שוטף את מצבם של מערכות המחשב שבשימושה למול הצרכים וההתפתחויות הטכנולוגיות ומידי תקופה מדרגת את ציוד המחשב שברשותה.

החברה הינה הבעלים של תוכנות בפיתוח עצמי.
לפרטים נוספים ר' בביאור 11 לדוחות הכספיים.

8. מחקר ופיתוח

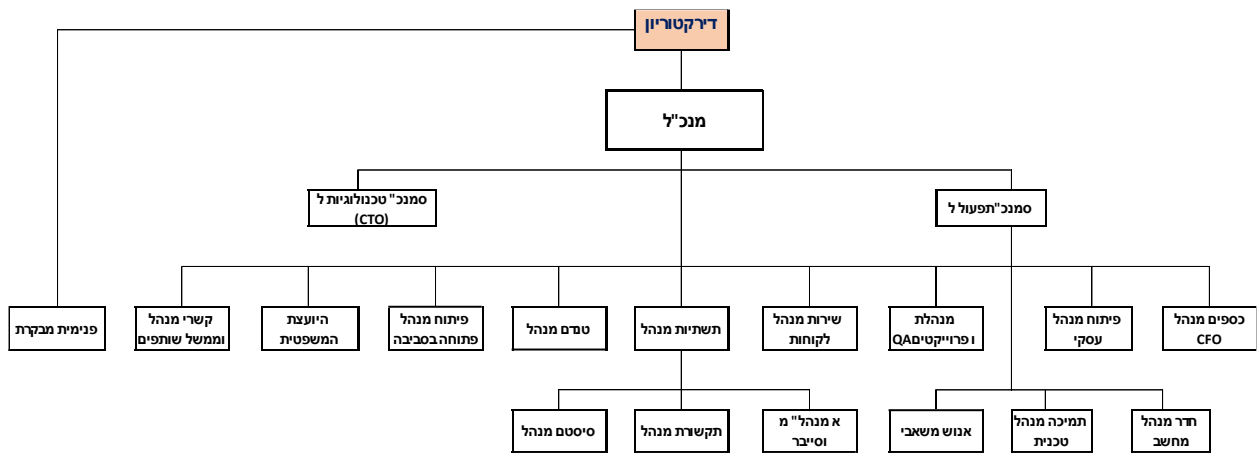
החברה פיתחה ומפתחת מערכות מחשוב ותקשורת לצורך תחום הפעילות כמתואר לעיל.

9. נכסים לא מוחשיים

החברה הינה הבעלים של סימן מסחר רשום "אשראית" עבור תוכנת "אשראית PC". כמו כן, החברה מחזיקה במאגרי מידע בנושא כח אדם ושכר ובנושא שירותי בנק אוטומטיים בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א - 1981.

8. הון אנושי

א. המבנה הארגוני של החברה

ב. מערך כוח האדם בחברה

2018	
64	ממוצע משרות*
69	סך הכל משרות מלאות בסוף שנה*

*לא כולל שעות נוספות

כמו כן, החברה מעסיקה 8 עובדים חיצוניים באמצעות חברות חיצוניות.
חלק מעובדי החברה המועסקים על-ידיה, נותנים שירותים גם למס"ב וכן חלק מעובדי מס"ב המועסקים על ידי מס"ב, נותנים שירותים גם לחברה, והכול בהתאם להסכם החיובים כפי שנחתם בין החברה למס"ב כמפורט בסעיף 8.9. להלן.

החברה מעניקה לעובדיה מענקים שונים במהלך תקופת העסקתם, כדוגמת מענקים שנתיים, מענקי יובל וכדומה. בנוסף, חלק מעובדי החברה זכאים למשכורת 13 וחלק אף למשכורת 14 (השלמת דמי הבראה למשכורת בסיס). חלק מעובדי החברה אינם כפופים להסדר סעיף 14 לפי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963. לחברה קרן פיצויים מרכזית המכסה את כל התחייבויותיה בגין פיצויי הפיטורים לעובדים אלו.

ג. תוכניות מהותיות להתייעלות וקיצוצים

החברה מפעילה את כלל שירותיה במספר מצומצם של עובדים בזכות תהליכי עבודה יעילים ועובדים מסורים ומקצועיים. על כן, לא מתוכננות תוכניות מהותיות להתייעלות ו/או קיצוצים במשאב האנושי. יחד עם זאת, החברה פועלת באופן רצוף להמשך ייעול התהליכים והתאמת המבנה הארגוני ליעדים האסטרטגיים שלה.

ד. היעדר תלות מהותית בעובד מסוים

בהתאם לתוכנית גידור סיכונים המיושמת בחברה, לא קיימת תלות מהותית בעובד מסוים.

ה. תרבות ארגונית וקוד האתי

החברה מבוססת על מסורת ארוכת שנים של מתן שירות מקצועי ואמין ושואפת לפעול באופן הגון, הוגן ומכובד כלפי שותפיה העסקיים, לקוחותיה הישירים, העקיפים וכן כלפי העובדים. כמו כן, החברה חרטתה על דגלה את המציאות התפעולית כערך מרכזי המכוון את פועלה, והיא פועלת בהתאם לקוד אתי כפי שהופץ לכלל העובדים.

ו. מדיניות תגמול

לפרטים בדבר מדיניות התגמול בחברה ראו ביאור 14 ב' בדוחות הכספיים.

ז. חתימה על הסכמים קיבוציים

בחודש אפריל 2017 התקבלה בחברה פניה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: "ההסתדרות") לפיה מעל שליש מעובדי החברה ועובדי חברת מס"ב, בחרו להצטרף אליה. בהמשך לפניו זו, הודיעה החברה להסתדרות כי היא מכירה בה כארגון עובדים יציג של עובדי החברה והחלה במשא ומתן לקראת חתימה על הסכם קיבוצי ראשון, בהתאם לדרישות אשר הועברו לחברה על-ידי ההסתדרות.

בהמשך לכך, ביום 19 בנובמבר, 2017, נחתם הסכם קיבוצי ראשון חלקי בין החברה ומס"ב לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ומס"ב בדבר מעבר משרדי החברה ומס"ב לאתר חדש כאמור לעיל (להלן: "הסכם המעבר"). בהסכם נקבע כי עובד שהועסק בחברה במועד חתימת ההסכם וכן במועד המעבר לאתר החדש, ימשיך לעבוד בחברה ולא יפוטר בשל המעבר. בהתאם להסכם, בין היתר, קיבלו עובדי החברה הזכאים לכך, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם, מענק ב-2 חלקים, כאשר הראשון שולם בחודש דצמבר 2017 והשני שולם במועד חתימת ההסכם הקיבוצי המלא.

ביום 15 בנובמבר, 2018 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה ומס"ב לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה ומס"ב (להלן: "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם הקיבוצי נחתם לתקופה שמיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2022 ויתחדש מאליה לשנתיים (2), בכפוף לזכות כל צד להודיע, בהודעה מוקדמת בת 90 יום על סיום ההסכם. ההסכם חל על כל עובדי החברה, למעט מנכ"ל, משנה למנכ"ל וסמנכ"ל, מנהלים הכפופים למנכ"ל ועובדים נוספים ממחלקות כספים, משאבי אנוש, לשכת מנכ"ל ואבטחת מידע. ההסכם כולל התחייבות לתשלום שכר מינימום חודשי בסך של 6,000 ש"ח וכן התחייבות לתוספת שכר שנתית בגין השנים 2018-2022 (החל מחודש יולי 2018) לעובדי החברה בשיעור שנתי כולל של 3% מהשכר הבסיסי (בתוספת שעות נוספות גלובליות (ככל שמשולמות)) (3.5% בשנת 2018), או תוספת בשיעור נמוך יותר במקרה של אי עמידה של החברה ביעדים שהוגדרו בהסכם של כלל העובדים אשר ההסכם הקיבוצי חל עליהם ואשר השלימו 12 חודשי עבודה במועד תשלום תוספת השכר. כאשר חלוקת עדכון השכר לעובדים תעשה בהתאם למנגנון שנקבע בהסכם הקיבוצי – 1% לכל עובד, והיתר יחולקו בהתאם לשיקול דעת החברה, ומקסימום 10% העלאה בשנה לעובד.

במסגרת ההסכם הוענקו לעובדים מגוון הטבות נוספות בתחומים סוציאליים שונים והחברה החליטה להחיל הטבות אלו גם על עובדים שהוחרגו מההסכם.

כן כולל ההסכם, בין היתר, הוראות בדבר קבלת עובדים לעבודה בחברה, איש משרות וניוד עובדים, שעות העבודה, כללי העבודה בחברה, חופשות, תנאי עבודה והפסקת העסקה.

אומדן הגידול בעלות הכוללת של הוצאות כח אדם בחברה בגין ההסכם הקיבוצי (מעבר לגידול שהיה ניתן על ידי החברה גם לולא נחתם ההסכם) על פני תקופת חמש שנות ההסכם מוערך בכ – 2.6 מיליון ש"ח, על בסיס נתוני כח האדם במועד חתימת ההסכם (לא כולל מענק מעבר וחתימה, אשר חציו השני שולם עם חתימת ההסכם הקיבוצי). במקביל לחתימת ההסכם הקיבוצי נחתם בין החברה לבין ההסתדרות וועד עובדי החברה הסכם קיבוצי מיוחד הנוגע למכירת מניות החברה על ידי הבנקים. בהתאם להוראות הסכם זה, יקבלו העובדים, בהתאם להגדרות שנקבעו בהסכם, מענק מכירה בסך של כ-1.4 מיליון ש"ח (בגובה של בין חצי משכורת לשלוש משכורת, בהתאם לוותק ועד לתקרה שנקבעה בהסכם), שבהתאם להוראות ההסכם החברה רשאית להחליט לשלמו בניירות ערך של החברה, שאז יעמוד מענק המכירה על שווי של כ-1.8 מיליון ש"ח. כמות המניות תהיה בהתאם לערך הכספי השווה לסכום המענק לו זכאי העובד בהתאם להסכם, אליו יתווסף סכום קבוע בגובה חצי משכורת, ובהתאם למחיר המניה שייקבע בהנפקה.

מענק המכירה ישולם בתנאי של מכירת 40% מהון המניות של החברה.

בהסכם נקבע כי כל עובד שמועסק בחברה במועד חתימת ההסכם ושיועסק בחברה במועד ביצוע המכירה, ימשיך לעבוד בחברה ולא יפוטר בשל המכירה.

בהתאם להחלטת ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, נושאי המשרה בחברה וכן עובדים שהוחרגו מההסכם הקיבוצי יהיו זכאים למענק מכירה בתנאים זהים לתנאים שנקבעו בהסכם הקיבוצי, ובסך נוסף המוערך על ידי החברה בכ- 0.7 מיליון ש"ח במזומן, וככל שישולם במניות בכ-1 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים ר' ביאור 14.ב. בדוחות הכספיים.

9. הסכמים מהותיים

בהתאם להוראות הדין, החברה גיבשה כללים למערכת "שירותים בכרטיסי חיוב" (להלן: "הכללים") כמפעילת מערכת תשלומים מבוקרת, אשר הופצו למשתתפים ואשר נכנסו לתוקף בחודש יולי, 2018. כללים אלו מהווים בסיס להתקשרות החברה עם כלל לקוחותיה. הכללים מסדירים את פעילות מערכת השירותים בכרטיסי החיוב, הכוללת הן את המערכת של ממשק אישורים והאיסוף והן את המערכת של ממשק הסילוקין. עם כניסתם לתוקף של הכללים, ההסכמים המפורטים להלן אינם מתבטלים, אך, הכללים גוברים על כל הסכם קודם שנחתם מול המשתתפים.

הסכמים עם חברות כרטיסי האשראי

1. **הסכם עם חברות כרטיסי האשראי – ממשק אישורים ואיסוף** - החברה התקשרה עם כאל, ישראלכרט ולאומי קארד בהסכמים המסדירים את היחסים בין הצדדים בקשר עם שימושם של חברות כרטיסי האשראי בממשק האישורים והאיסוף של החברה. ההסכמים נחתמו לתקופה בלתי קצובה כשלכל צד הזכות לבטלו בהודעה של 180 יום מראש לצד השני. כאמור בסעיף זה לעיל, הסכמים אלו כפופים להוראות הכללים.

2. **הסכם עם חברות כרטיסי האשראי – ממשק סליקה והתחשבות** - ביום 12 בספטמבר, 2001, נחתם בין החברה לבין שלוש חברות כרטיסי האשראי (לאומי קארד, כאל וישראלכרט) הסכם התקשרות שעניינו ביצוע פרויקט פיתוח ממשק סליקה, אשר פיתוחו הושלם וכן התחשבות ותפעול הממשק הנ"ל. כאמור בסעיף זה לעיל, הסכמים אלו כפופים להוראות הכללים.

חיוב חברות כרטיסי האשראי ביחס לשירותים הניתנים נעשה בהתאם לתעריפון החברה כפי שפורסם באתר החברה מעת לעת.

3. **הסכם בין הבנקים** - החברה מספקת, בין היתר, שירותי מיתוג בין כל רשתות ה-ATM המופעלות על ידי הבנקים. ביום 13 בפברואר, 1984, נחתם הסכם הכרה הדדית בין בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי ובהמשך הצטרפו אליו גם בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי מדינה בע"מ, להכרה הדדית במכשירי בנק אוטומטיים המסדיר את תנאי השימוש הצולב במכשירי ה-ATM של הצדדים, לרבות בכל הנוגע לעמלה הצולבת המשתלמת ביניהם בגין משיכת מזומנים ממכשירי ה-ATM שבבעלותם שלא על ידי לקוחותיהם (להלן: "הסכם ההכרה ההדדית") ובהתאם לפטור שניתן לצדדים להסכם ההכרה ההדדית ביום 30 ליולי 2018. החברה אינה צד להסכם ההכרה ההדדית והיא מתפעלת את מתג ה-ATM וגובה בהתאם לתעריפון החברה תשלום בגין כל פעולה ותשלום מינימום, ככל שנדרש.

4. **הסכם עם בנק ירושלים ועם בנק יהב** - החברה התקשרה עם בנק ירושלים בע"מ (להלן: "בנק ירושלים") ותומר ירושלים בע"מ (חברה בת בבעלות בנק ירושלים) (להלן: "תומר ירושלים"), וכן עם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב") בהסכמים נפרדים המסדירים את התחברותם של בנקים אלו למתג ה-ATM ואת קבלת השירותים מהחברה והתשלום בגין קבלתם. חיבור בנקים אלו למתג ה-ATM ומתן השירותים על ידי החברה לבנקים אלו חייב גם התקשרותם בהסכם ההכרה ההדדית ולמיטב ידיעת החברה, הסכם כאמור נחתם בין בנקים אלו ליתר הבנקים וכיום מקבלים בנק ירושלים ובנק יהב מהחברה את כל השירותים המסופקים במסגרת שירותי מתג ה-ATM.

הסכם החיובים עם מס"ב

ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין מס"ב (להלן יחדיו בסעיף זה: "החברות"), הסכם מסגרת שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין מס"ב. הסכם המסגרת נחתם לתקופה בת שלוש שנים, קרי, עד ליום 26 בדצמבר, 2020, והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן: "התקופה המוארכת"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את הסכם המסגרת לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים. בהתאם לתנאי הסכם המסגרת, הסכם זה יחול על התקשרויותיהן של החברה ומס"ב למתן שירותים מסוגים שונים, בתנאים המפורטים להלן:

- (א) בעבור שירותים שהחברה ומס"ב מעניקות אחת לשניה ואשר ניתנים גם ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות תמורה זהה לתמורה הנגבית מלקוחות אחרים ;
- (ב) בעבור שירותים שמעניקות החברות אחת לשניה ואשר אינם ניתנים ללקוחות אחרים תשלם החברה המקבלת את השירות את עלות השירותים בתוספת תקורה, ובהתאם להיקף העבודה בפועל ;
- (ג) בעבור שירותים משותפים לשתי החברות הניתנות על-ידי אחת החברות לשתייהן תיעשה חלוקת הוצאות על-פי הערכת נתח הפעילות של כל אחת מהחברות בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות ;
- (ד) הוצאות משותפות שהחברות חולקות עבור שירותים הניתנים לשתי החברות יתחלקו בין החברות על-פי הערכת הנתח של כל חברה בקבלת השירותים בהתאם לאופי השירות.
- התקשרויות שהיו קיימות נכון למועד חתימת ההסכם אושר לגביהן באורגנים הנדרשים על-פי כל דין כי הן אינן נעשות בתנאים מועדפים למקובל בהתקשרויות דומות.
- ביחס להתקשרויות עתידיות, נקבע במסגרת הסכם המסגרת, כי ככול והן אינן חריגות – ועדות הביקורת והדירקטוריונים של כל אחת מהחברות יאשרו, אחת לשנה, ובהתאם להוראה 312 של המפקח, כי התקשרויות אשר עומדות באמות המידה שנקבעו בהסכם המסגרת, מאושרות מראש על ידי ועדת הביקורת.
- על-פי תנאי ההסכם, נקבע, כי התקשרויות עתידיות שאינן התקשרויות חריגות (כהגדרת מונח זה בהסכם), לרבות ביחס ליחסי החלוקה בין החברות, לגבי היקף העבודה בפועל ולגבי נתח הפעילות או קביעת הנתח של כל אחת מן החברות בקבלת השירותים, לפי העניין, יאושרו ויקבעו בהסכמה מראש על ידי הסמנכ"לים של החברות, לאחר התייעצות עם המנכ"ל.
- ככול והמדובר בהתקשרויות עתידיות שהינן "עסקה חריגה" כהגדרת מונח זה בחוק החברות, תובא ההתקשרות בפני האורגנים הנדרשים על-פי כל דין.
- לפרטים נוספים ראו ביאור 2.ב.17. בדוחות הכספיים.

10. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

החברה פועלת בהתאם לרישיון שניתן לה על ידי בנק ישראל, מכוח היותה תאגיד בנקאי שהוא חברת שירותים משותפת. ככזו, כפופה החברה, בין השאר, להוראות חוק הבנקאות (רישוי), להוראות פקודת הבנקאות, 1941, ולהוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל (למעט הוראות לגביהן ניתן פטור ספציפי מבנק ישראל). כמו כן, החברה מפקחת על ידי הפיקוח על מערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל מכוח היותה מפעילה של מערכות תשלומים מבוקרות בהתאם לחוק מערכות תשלומים. בנוסף, כאמור לעיל, החברה כפופה לחוק הגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) תשע"ז-2017 (להלן: "החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות"). בנוסף, פועלת החברה בהתאם ובכפוף להחלטות הממונה.

לרגולציה לה כפופה החברה ישנה השפעה ישירה על תחומי הפעילות של החברה, והשפעה עקיפה על היקף הפעילות של החברה וכן על תחרות אפשרית מול החברה כתוצאה מרגולציה החלה על המשתתפים במערכות שונות המופעלות על ידי החברה, מגבלות על שימוש בכרטיסי חיוב ועוד.

א. פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתן על ידי הממונה על התחרות

לפרטים בדבר פטור מהסדר כובל ראה ביאור 17(ג) לדוח הכספי ופרק ב', סעיף א.1 בדוח הדירקטוריון.

ב. דרישות נוספות שהוטלו על החברה בידי רשות התחרות

החברה ורשות התחרות נמצאים במגעים מעת לעת בקשר עם בקשות ודרישות המועברות לחברה מרשות התחרות, וזאת בקשר עם תנאי פטור הממונה, מתן פרשנות לתנאי החלטת הפטור וקביעת לוחות הזמנים לעמידת החברה בדרישות אלו. לפרטים נוספים ראה ביאור 17(ג) לדוח הכספי.

ג. החלת הוראות הפיקוח על הבנקים על החברה

ביום 28 בדצמבר 2011 הודיע המפקח על הבנקים לחברה כי בכוונתו להגביר את רמת הפיקוח על החברה ולבטל בהדרגה את הפטור שניתן לחברה בעבר מיישום חלק מההוראות שהוציא המפקח על הבנקים, והחברה פעלה מאז וממשיכה לפעול ליישום של הקבוע בהוראות אלו בתיאום מלא עם הפיקוח על הבנקים. יצוין, כי מכוח החלתן לראשונה של דרישות שונות הקבועות בהוראה A301 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין דירקטוריון של תאגיד בנקאי, נדרשה החברה לראשונה, בין השאר, למנות דירקטורים חיצוניים, למנות ועדת ביקורת, וכי בהצבעה בדירקטוריון יהיה לכל דירקטור קול אחד בלבד. כמו כן, על המפקח על הבנקים לאשר (או, למצער, לא להתנגד) מראש למינוי נושאי משרה בחברה.

במסגרת זו, החברה גם נדרשה לראשונה ליישם את ההוראות הקבועות בהוראה 307 להוראות ניהול בנקאי תקין, בדבר הביקורת הפנימית בחברה, ובהתאמה לכך, החל מיום 1 בינואר, 2015, החלה לפעול בחברה מבקרת פנימית. עוד יצוין, כי במסגרת מגעים שהתקיימו בין החברה לבין המפקח על הבנקים, פטר המפקח את החברה, לבקשתה, מיישום חלק מההוראות ניהול בנקאי תקין (פטור כללי המתייחס להוראות מסוימות בכללותן או פטור פרטני מיישום של סעיפים מסוימים בהוראה, לפי העניין), לגביהן אישר המפקח כי הן אינן רלבנטיות לחברה לאור מאפייני פעילותה. בין השאר, קיבלה החברה פטור מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים: מדידה והלימות הון, ניהול סיכונים כולל, ניהול סיכון הנזילות, ניהול סיכונים אשראי וכן הוראות שונות העוסקות במערכת היחסים שבין בנקים ללקוחותיהם.

ד. הכרזה על מערכות מסוימות בחברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים

ביום 18 ביולי 2013 הכריז בנק ישראל על מערכות שונות המופעלות על ידי החברה, כמפורט להלן, כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים: מערכת "שירותים בכרטיסי חיוב" (המערכת המספקת את שירותי האישור והאיסוף ואת שירותי ממשק הסילוקין) ומערכת "מכשירי בנק אוטומטיים" (המספקת את שירותי מתג ה-ATM). משמעות ההכרזה הינה הגברת העומס הרגולטורי והפיקוח על החברה וכן התאמת הממשל התאגידי ומנגנוני פיקוח של החברה.

הוראות חוק מערכות תשלומים מקנות לבנק ישראל סמכות להכריז על מערכות תשלומים כמערכות מבוקרות, אם פעילותן של המערכות חיונית לכלל מערך התשלומים במשק וקיים חשש כי פעילות המערכות באופן בלתי תקין,

בלתי יעיל או בלתי אמין, עלולה לפגוע במערך התשלומים במשק. משמעות ההכרזה היא שבנק ישראל יכול לערוך בקרה על המערכות כדי לוודא את יציבותן, יעילותן ופעילותן התקינה.

חות"ם הוציאה, החל מחודש נובמבר 2016, סדרת הוראות המחילות את עקרונות ה- (Principles for - PFMI - Financial Market Infrastructure שפרסם ה- (Bank for International Settlements) BIS) בחודש אפריל 2014, על מערכות התשלומים, בהתאמות הנדרשות לשוק המקומי ולמערכות התשלומים. הוראות אלו, כוללות, בין היתר, הוראות בדבר ניהול סיכונים במערכת התשלומים, סופיות הסליקה ונקודת האל חזור של מערכת תשלומים, סליקת כספים במערכת תשלומים, וכללים נוספים. ביום 25 באפריל 2018 פורסמה הוראה בדבר כללים ונהלים לניהול כשל משותף – במסגרת הוראה זו, על מפעיל מערכת תשלומים לקבוע כללים ונהלים ברורים שיאפשרו למערכת התשלומים להמשיך לעמוד בהתחייבויותיה כלפי משתתפים שאינם בכשל במקרה של כשל משותף. כללים ונהלים אלו יכללו התייחסות לנושאים שונים, ולרבות התייחסות להגדרת הנסיבות בהן יוכרו על אירוע של כשל משותף, ביצוע אבחנה, במידת הצורך, בין מצבים של כשל משתתפים מסוגים שונים במערכת התשלומים, שיטת זיהוי כשל של משותף - אוטומטי או בהתאם לשיקול דעת, הפעולות שמפעיל מערכת תשלומים יכול לנקוט כאשר מוכרו אירוע של כשל משותף לצורך בלימתו, הגדרת בקרות ומנגנונים במערכת התשלומים שעשויים להיות מופעלים לבלימת השפעת הכשל, שינויים אפשריים בתהליכים השגרתיים המופעלים על ידי מערכת התשלומים על מנת להבטיח את המשך פעילותה התקינה של מערכת התשלומים והגדרת האחראיות של כלל הצדדים המעורבים ו/או המושפעים מהכשל של המשותף לרבות המשתתפים שאינם בכשל. לחברה ניתנו הקלות לגבי סעיף 6 להוראה, לעניין קביעת כללים ונהלים שיאפשרו למפעיל מערכת תשלומים לנקוט פעולות להכלת לחצי נזילות, לפני, בזמן ואחרי ההכרזה על כשל של משותף וכן קיבלה החברה דחיית תוקף לשנתיים לגבי הדרישה לניהול הסדרי הכשל. החברה החלה בביצוע הערכה עצמית לגבי עמידת החברה בעקרונות ה-PFMI.

כמו כן בחודש יולי 2016 פרסם בנק ישראל מסמך המציג את תנאי הגישה למערכות התשלומים המבוקרות. תנאי הגישה למערכות יוצרים את המסגרת שדרכה יוכלו "שחקנים חדשים" להתחבר אליהן ולפעול באמצעותן, תוך הגברת התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל.

למיטב ידיעת החברה, בכוונת חות"ם להוציא הנחיות נוספות אשר תהיה להן השפעה על פעילות החברה.

החברה נערכת ליישום הדרישות שהוצבו על ידי חות"ם, וכן, בתיאום עם היחידה האמורה, ליצירת והסדרת כללים, בהתאמה לעקרונות בינלאומיים (PFMI) אשר יסדירו את פעילותן של כל אחת מהמערכות בנפרד.

בכלל זה הקימה החברה ועדת משתתפים במערכת כרטיסי חיוב בהתאם להוראת בנק ישראל במסגרתה נערכת התייעצות עם כלל המשתתפים אודות נוסח הכללים וביום 15 ביולי, 2018 פורסמו הכללים המחייבים את כלל המשתתפים במערכת "שירותים בכרטיסי חיוב".

כמו כן הקימה החברה ועדת משתתפים במתג ATM.

ה. החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות

ביום 31 בינואר, 2017 פורסם החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות.

ביום 25 באוקטובר, 2017, פרסמה הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי (להלן: "וועדת היישום"), תבחינים מדידים לבחינת ההצלחה בהגברת התחרות בשוק הבנקאות, בהתאם לנדרש על פי החוק להגברת התחרות. התבחינים יהוו את הבסיס לניתוח חצי שנתי ולדיווח שהוועדה תמסור לוועדת הכלכלה של הכנסת וצפויים לשמש את הוועדה בבואה להמליץ על צעדים לשיפור והגברת התחרות בשוק. הוועדה שמרה לעצמה את הזכות לשנות, להוסיף או להפחית תבחינים. נקבעו שורה של תבחינים כלליים. בין התבחינים הכלליים – תבחינים להסרת חסמי כניסה ומעבר לקוחות, תבחינים הבודקים כניסה של מתחרים חדשים ופעילות של הלקוחות, תבחינים להתפלגות נתחי השוק, הכמויות והמחירים ותבחינים הנוגעים לאמצעי תשלום. ביום 22 במאי, 2018 פורסם דוח ראשון של וועדת היישום אשר מתמקד בתיאור התהליך וההתקדמות בביצוע צעדים רגולטוריים. תוצאות

התבחינים עשויים להשפיע על שוק כרטיסי החיוב בו פועלת החברה, ובכלל זה, קביעת כללים לאסדרת מעמדו ופעולתו של סולק מתארח (סולק שאינו מחובר באופן ישיר למערכת התשלומים ומבצע סליקה באמצעות סולק אחר), העברת פרוטוקול אשראית כמפורט בסעיף 10.א. לעיל, והגדרת כללי המערכת, כמפורט בסעיף ד' לעיל. בשוק הבנקאות, בהתאם לנדרש על פי החוק להגברת התחרות. התבחינים יהוו את הבסיס לניתוח חצי שנתי ולדיווח שהוועדה תמסור לוועדת הכלכלה של הכנסת וצפויים לשמש את הוועדה בבואה להמליץ על צעדים לשיפור והגברת התחרות בשוק. הוועדה שמרה לעצמה את הזכות לשנות, להוסיף או להפחית תבחינים. נקבעו שורה של תבחינים כלליים. בין התבחינים הכלליים – תבחינים להסרת חסמי כניסה וחסמי מעבר לקוחות, תבחינים הבודקים כניסה של מתחרים חדשים ופעילות של הלקוחות, תבחינים להתפלגות נתחי השוק, הכמויות והמחירים ותבחינים הנוגעים לאמצעי תשלום. ביום 22 במאי, 2018 פורסם דוח ראשון של וועדת היישום אשר מתמקד בתיאור התהליך וההתקדמות בביצוע צעדים רגולטוריים. תוצאות התבחינים עשויים להשפיע על שוק כרטיסי החיוב בו פועלת החברה, ובכלל זה, קביעת כללים לאסדרת מעמדו ופעולתו של סולק מתארח (סולק שאינו מחובר באופן ישיר למערכת התשלומים ומבצע סליקה באמצעות סולק אחר), העברת פרוטוקול אשראית כמפורט בסעיף 10.א. לעיל, והגדרת כללי המערכת, כמפורט בסעיף ד' לעיל.

א. המלצות צוות עבודה בין-חטיבתי בבנק ישראל להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב

בחודש פברואר 2015 פורסמו המלצות צוות עבודה בין-חטיבתי בבנק ישראל להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב (להלן: "הצוות") ובצדן שורה של טיוטות של הוראות והנחיות של בנק ישראל הנוגעות ליישום מסקנות הצוות.

מסקנות הצוות נוגעות, בין היתר, להגברת השימוש בכרטיסי הדביט (כרטיס חיוב מיידי, שנועד לאפשר ביצוע תשלומים באמצעות חיוב מיידי של חשבון עובר ושב, בסמוך למועד ביצוע העסקה), להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב בישראל ולקידום הטמעת תקן EMV בישראל, שהינו כאמור התקן הבינלאומי המקובל לאבטחת עסקאות בכרטיסי חיוב המתבצעות באמצעות מסופי תשלום שנועד למנוע הונאות בכרטיסי אשראי.

כחלק מהצעדים להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב בישראל, המליץ הצוות על קידום תיקון חקיקה שיאפשר חיבור של סולקים חוץ-בנקאיים בעלי רישיון למתג כרטיסי החיוב המופעל על ידי החברה, באופן ישיר או באמצעות סולק קיים (חיבור עקיף). עם זאת, על רקע העובדה כי מתן נגישות רחבה אל מערכת "אשראית" וחשיפת דרכי פעולתה עלולים להביא לסיכון למערכת ולפעולתה התקינה, המליץ הצוות כי נגישות ישירה אל המערכת תתאפשר רק לגוף מפקח, דוגמת חברות המפוקחות על ידי בנק ישראל (בנקים, תאגידי עזר וסולקים) וכן לבנק הדואר. עוד כוללות המלצות הצוות מתווה לקידום הטמעת תקן ה-EMV. מתקיימים דיונים שוטפים עם בנק ישראל וגורמים פעילים אחרים בתחום כרטיסי החיוב על המלצות הדוח ועל אופן יישומם.

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיות הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. בחודש יולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר עדכון להוראה מספר 472 לפיו חיבור מסוף שטרם השלים הסמכת תוכנה יבוצע בכפוף לקבלת התחייבות היצרן או המפיץ של המסוף להשלמת שדרוג התוכנה בבית העסק לעבודה בתקן EMV תוך 12 חודשים ממועד החיבור, וניתנו הקלות לחיבור מסופים חדשים למערכת הישנה במספר מקרים. בנוסף, תחולת מנגנון הסטת האחריות נדחתה ליום 1 בינואר, 2020 בקשר לבתי עסק קטנים (בעלי מחזור פעילות של עד 5,000,000 ש"ח מול סולקים), כאשר בעניין יתר העסקים, הסעיף יחול החל מיום 1 בינואר, 2019.

א. צעדים לקידום הקמת מתג נוסף לביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב

הוקם צוות בין חטיבתי, בהובלת הפיקוח על מערכות התשלומים במחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל. הצוות ערך בחינה מקיפה של כל החוליות בשרשרת ביצוע העסקה, בכללן המתג. באוגוסט 2015, פרסם הצוות דוח ביניים בנושא שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב, ואלה עיקרי המלצותיו:

- להרחיב את הפעילות וההשתתפות במועצה הלאומית לתשלומים לעוד בעלי עניין רלוונטיים.
- להקים ועדה לכרטיסי חיוב.
- לאסדר את העקרונות והכללים לפיתוח פרוטוקול התקשורת⁵ ולשימוש בו.
- ליישם את פרוטוקול התקשורת באופן מודולרי, כלומר באופן שיאפשר לבחור וליישם את שימושי המסוף בהתאם לצורכי המשתמשים.
- להבטיח שהמסופים יתמכו בריבוי אפליקציות ובעסקאות ללא מגע כדי לאפשר לשחקנים חדשים להיכנס וכדי לאפשר לפתח אמצעי תשלום מתקדמים ודרכי ניתוב נוספות.
- להקים ממשק סליקה מרכזי חדש לעסקאות במתג ה-ATM כדי לפשט את תהליך הסליקה, לצמצם את העלויות, ולהקל על שחקן חדש להצטרף למערכת.
- בנוסף, אין לדרוש לבצע עסקאות חיוב מיידית במתג ה-ATM.

בחודש יולי 2016 פרסם הדוח הסופי של צוות עבודה בין חטיבתי בבנק ישראל בנושא הגברת התחרות בתחום כרטיסי חיוב - "שרשרת ביצוע עסקה בכרטיסי חיוב", במסגרתו המליץ הצוות הבין חטיבתי על ביצוע שורה של צעדים שמטרתם הסרת החסמים הקיימים ופתיחת השוק לתחרות ברכיבים שונים לאורך שרשרת ביצוע העסקה. בחודש דצמבר 2017 פנה בנק ישראל (חותם) לחברה בבקשה לבצע אפיון של פתרון מרכזי לביצוע תהליכי ההתחשבות וסליקה לעסקאות ה-ATM בהתאם לשלבים שפורטו בפניה. החברה מצויה בהתדיינות עם בנק ישראל בנוגע לדרישה זו.

ח. ועדת כרטיסי חיוב

בהמשך להמלצות דוח ביניים בנושא שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב, הקים בנק ישראל, בחודש נובמבר 2015, את ועדת כרטיסי חיוב, בראשות מנהלת יחידת הפיקוח על מערכות תשלומים בבנק ובהשתתפות גופים שונים הפועלים בשוק כרטיסי החיוב (חברות כרטיסי האשראי, חברות ניכיון, יצרנים, מפיצים, איגוד הבנקים ונציגי ויזה ומסטרקארד). מטרת הוועדה להסדיר ולהגדיר את העקרונות לפעילות וכללי הביצוע של העסקאות במערכת כרטיסי החיוב המקומית על גבי מתג כרטיסי החיוב (הקריטריונים ותנאי הגישה למתג כרטיסי החיוב, העקרונות והכללים לפיתוח פרוטוקול התקשורת והשימוש בו, יישום מודולרי של פרוטוקול התקשורת, מעקב אחר יישום הקריטריונים והכללים ובחינת האפקטיביות שלהם).

ביולי 2016 פרסמה הוועדה עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרוטוקול התקשורת לביצוע עסקה בכרטיסי חיוב ולשימוש בו (להלן: "מסמך העקרונות"), ולהלן עקרונותיו:

- תוקם ועדה מקצועית לצורך קבלת החלטות הנוגעות לאופן יישומן של החלטות המדיניות (הועדה תכלול: סולקים, מנפיקים, מעבדים ומתגים שפועלים בישראל).
- החלטות מדיניות לעניין תוכן הפרוטוקול יתקבלו במסגרת הוועדה לכרטיסי חיוב.
- הפרוטוקול יהיה נגיש למשתתפי המערכת.
- השימוש בפרוטוקול יהיה בהתאם לצרכים העסקיים והטכנולוגיים של כל בעל עניין.
- יאומצו תקנים בין-לאומיים או תתקיים תאימות מולם.

- הפרוטוקול יהיה מודולרי.
 - יקבע איפיון מרכזי אחיד של הפרוטוקול שיאפשר מעבר קל בין השחקנים בכל מקטע לאורך שרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב.
 - מובאות המלצות לצעדים נלווים ליישום העקרונות שמטרתן להקל על כניסת שחקנים חדשים לשרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב.
- כמו כן, בחודש יולי 2016 פרסם בנק ישראל מסמך המציג את תנאי הגישה למערכות התשלומים המבוקרות. תנאי הגישה למערכות יוצרים את המסגרת שדרכה יוכלו "שחקנים חדשים" להתחבר אליהן ולפעול באמצעותן, תוך הגברת התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל.
- במאי 2017 פרסם בנק ישראל מסמך – רכיבי החובה והרשות בפרוטוקול. מסמך זה מתווה את המדיניות ליישום פרוטוקול ה-EMV, בשוק כרטיסי החיוב.

ט. דוח הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בישראל

בהמשך להמלצות הוועדה הבין-משרדית לאמצעי תשלום מתקדמים, בראשות מנהלת המחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל, כפי שהוקמה בחודש מרץ 2014, במטרה להסדיר את תחום אמצעי התשלום המתקדמים, בחודש יוני 2017 פורסם הדוח הסופי בעניין זה (להלן בסעיף זה: "הדוח").

להלן יובאו עיקרי הדוח:

- להקים תשתית סליקה מרכזית ותשתית תקשורת לאומית מאובטחת לביצוע תשלומים באמצעים מתקדמים;
- לגבש תזכיר חוק לאסדרת שירותי תשלום, חשבון תשלום ושירותי סליקה והנפקה;
- להתאים את התשתית המשפטית הקיימת לפעילות באמצעי התשלום המתקדמים;
- לקדם במסופים תשתית שתאפשר לבצע עסקאות ללא מגע (Contactless);
- ליעל את שרשרת ביצוע עסקה של הוראת חיוב דיגיטלית;
- לקדם חינוך צרכני ויצירת אמון של הצרכנים באמצעי תשלום מתקדמים.

י. חוק שירותי תשלום

ביום 9 בינואר 2019 פורסם ברשומות חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 אשר קובע הסדרה אחידה של ההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום. (להלן בסעיף זה: "החוק" או "חוק שירותי תשלום").

החוק, שייכנס לתוקף שנה מיום פרסומו, מסדיר את היחסים החוזיים וההגנות הצרכניות החלים על מתן שירותי תשלום, בין נותן שירותי התשלום לבין לקוחותיו (משלמים או מוטבים). נותני שירותי התשלום עליהם יחול החוק כוללים, בין היתר בנקים, חברות כרטיסי אשראי, סולקים, אפליקציות תשלומים ועוד, והוא יחול על כלל אמצעי התשלום הקיימים והמתקדמים.

החוק מבטל ומחליף את חוק כרטיסי חיוב, ואולם בשונה מחוק כרטיסי חיוב, חל חוק שירותי תשלום על סוגים רבים ושונים של שירותי תשלום ואמצעי תשלום, פיזיים ושאינם פיזיים, ולא רק על ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב (כך למשל, חל החוק, בין השאר, על ביצוע העברות, הפקדות ומשיכות כספים מחשבון העו"ש הבנקאי). עוד בשונה מחוק כרטיסי חיוב, מסדיר חוק שירותי תשלום, לראשונה בחקיקה ראשית, גם את החובות החלות על נותן שירותי התשלום למוטב (למשל, הסולק) כלפי המוטב (למשל, בית העסק).

החוק כולל הוראות, בין היתר, ביחס לחוזה שירותי תשלום (חוזה בין נותן שירותי תשלום לבין לקוח למתן שירותי תשלום); ביחס לביצוע פעולת תשלום, ביטול או הפסקת הביצוע של פעולת תשלום; ביחס לאחריות נותני שירותי התשלום כלפי לקוחותיהם, לביצוע פעולת תשלום; ביחס למקרה של "שימוש לרעה" באמצעי תשלום; וביחס להגנות הצרכניות החלות לעניין הרשאות לחיוב חשבון.

חוק שירותי תשלום מתבסס על חוק כרטיסי חיוב וכן על האסדרה האירופית בנושא, בהתאם לעקרונות שנקבעו בדירקטיבה האירופית PSD2, והוא ייכנס לתוקף שנה לאחר פרסומו ברשומות. יצוין, כי חוק שירותי תשלום החדש מחריג מתחולתו, בין השאר, שירותי תשלום הניתנים למשתתף במערכת תשלומים. לפיכך, לחוק שירותי תשלום לא צפויה להיות השפעה ישירה על החברה.

יא. תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (מתן שירותי תשלום)

בחודש אוגוסט 2018 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' ... (מתן שירותי תשלום), התשע"ח-2018, וזאת בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים.

בתזכיר מוצע לקבוע הוראות לעניין רישוי שירותי תשלום, וכן לקבוע הוראות ספציפיות לעניין אסדרה ופיקוח על שירותים אלה לרבות חובות ומגבלות מהותיות שיחולו על בעלי רישיון למתן שירותי תשלום. במסגרת התזכיר מוצע לתקן את חוק מערכות תשלומים ולקבוע הוראות לאפשר לבעלי רישיון למתן שירותי תשלום להשתתף כמשתתפים ישירים או עקיפים במערכות תשלומים מבוקרות, לשם קידום התחרות בשוק מתן שירותי התשלום. עוד מוצע לקבוע אלו דרישות יחשבו דרישות הוגנות לחיבור למערכת תשלומים מהמבקשים להשתתף בה, בכלל זה מוצע לקבוע כי דרישות החיבור כאמור לא יטילו הגבלות שאינן נחוצות לשם השתתפותם של נותני שירותי תשלום במערכת התשלומים, וכי דרישות אלו לא יפלו בין המשתתפים לבין המבקשים להשתתף במערכות תשלומים מבוקרות. בנוסף, מוצע לקבוע כי מפעיל מערכת תשלומים לא יעסוק במתן שירותי תשלום וכי מפעיל מערכת מבוקרת לא יוכל לסרב לאפשר חיבור של נותן שירותי תשלום למערכת מטעמים בלתי סבירים, ובכלל זה, התניית תנאים בלתי סבירים להשתתפות במערכת. כן מוצע כי נגיד בנק ישראל יהיה רשאי להטיל עיצום כספי על מפעיל מערכת מבוקרת בגין אי עמידה בחובות המוטלות על מפעיל מערכת מבוקרת. החוק יכנס לתוקף שנה לאחר מועד פרסומו. החוק המוצע צפוי להטיל על החברה מגבלות בהיותה מפעילה של מערכות תשלומים מבוקרות. תזכיר חוק זה נמצא עדיין בדיונים פנים ממשלתיים לאחר שמיעת הערות הציבור וצפוי כי הוא יונח על שולחנה של הכנסת הבאה בסמוך לאחר כינונה.

יב. רגולציה נוספת

- בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיות הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. בחודש יולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר עדכון להוראה מספר 472 לפיו חיבור מסוף שטרם השלים הסמכת תוכנה יבוצע בכפוף לקבלת התחייבות היצרן או המפיץ של המסוף להשלמת שדרוג התוכנה בבית העסק לעבודה בתקן EMV תוך 12 חודשים ממועד החיבור, וניתנו הקלות לחיבור מסופים חדשים למערכת הישנה במספר מקרים. בנוסף, תחולת מנגנון הסטת האחריות נדחתה ליום 1 בינואר 2019.
- לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה ובתקופה שלפני יישומם, ראה ביאור 2 לדוח הכספי השנתי.

יג. החוק לצמצום השימוש במזומן

בחודש מרץ, 2018, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 (להלן בסעיף זה: "החוק"). בחוק, המתבסס על המלצות "ועדת לוקר", נקבע כי מעל לסכומים מסוימים ייאסר לתת ולקבל תשלום במזומן, וזאת במגוון רחב של פעולות כספיות. המגבלות על שימוש במזומן ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר, 2019, והמגבלות על שימוש בשיקים ביום 1 ביולי, 2019. למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב ובאמצעי

תשלום מתקדמים. אולם, קיימת שאלה בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב ובאמצעי תשלום מתקדמים. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס חיוב. כמו כן, הכנסות החברה נובעות מכמות העסקאות העוברות במערכותיה ולא מסכום העסקאות.

שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס חיוב.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

11. מגזרי פעילות

ראה פרק ב', סעיף ד. בדוח הדירקטוריון - מגזרי פעילות.

• מוצרים ושירותים

להלן יפורטו השירותים והמוצרים העיקריים המוענקים על ידי החברה במסגרת מגזר הפעילות:

חיבור מסופים למערכות החברה

בגין כל מסוף המחובר למערכות החברה גובה החברה תשלום חודשי קבוע המשולם על ידי הסולקים בחלוקה בהתאם לפעילות באותם כרטיסים במהלך אותו חודש. וביחס למסופים מחוברים שאינם מעבירים עסקאות – חלוקה בהתאם לכמות הסולקים במסוף באותו חודש.

שירותי אישור עסקאות

העברת מסרי בקשות לאישור עסקאות המבוצעות בבית עסק, באמצעות כרטיסי חיוב, והמתקבלות מהמסוף שבבית העסק (POS) והעברה מנגד של אישורים לעסקאות כאמור על פי קריטריונים שסוכמו מראש בין סולקים לבין מנפיקים של כרטיסי חיוב [להערת קרן אין קריטריונים שסוכמו מראש – נא בדיקתכם]. במסגרת זו, בתהליך ביצוע עסקה בכרטיס חיוב בבתי עסק, בחלק מהמקרים, מעביר בית העסק בקשה לאישור העסקה לחברה. החברה בודקת, ככל הנדרש (לרבות, ובמידת הצורך אל מול הסולק ו/או המנפיק) את פרטי העסקה ועל בסיס האמור מועבר במסגרת הממשק אישור לעסקה או, לפי העניין, סירוב לאישורה, כאשר במקרה של אי-זמינות, מספקת החברה שירותי Stand-in ייחודיים לכל מנפיק, דהיינו, גיבוי במקרה שבו מנגנון אישורי העסקאות אינו פועל זמנית בחברת כרטיסי האשראי.

שירותי איסוף עסקאות

איסוף עסקאות מהמסוף שבבית העסק, המחובר לממשק האישורים והאיסוף של החברה, עיבודן ומיון לצורך העברתן לסולקים.

ממשק סילוקין בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב מסוגים שונים

תפעול ממשק סילוקין המאפשר ביצוע התחשבנויות והעברת מידע בין סולקים לבין מנפיקים בגין עסקאות ו/או פעולות שבהן הסולק והמנפיק הינם גופים שונים (עסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב בהם מתקיימת סליקה צולבת). במסגרת זו, באמצעות ממשק הסילוקין מתבצע חישוב של סך הזיכוי והחיוב עבור כל מנפיק וסולק, וכן, טיפול בזיכוי סולקי כרטיסי החיוב, וחיוב מנפיקי כרטיסי החיוב, בהתאם לתנאים כפי שסוכמו מראש בין הצדדים, ביחס לכל סוגי העסקאות שבוצעו בכרטיסי חיוב בבתי העסק. דוחות הסילוקין (clearing) הכוללים את נתוני הזיכויים והחיובים עבור כל מנפיק וסולק, בהתאם לכללים המוגדרים שסוכמו בין הצדדים, מועברים על ידי החברה למס"ב, אשר מבצעת את ההתחשבנות בין הסולקים והמנפיקים ומעבירה נתונים אלו לסליקה (Settlement) במערכת זה"ב.

שירותי מיתוג ATM

מערכת העברת אישורי פעולות, המתבצעות במכשירי ATM של בנקים על ידי לקוחות של בנקים אחרים. המערכת מקשרת בין רשתות ה-ATM של הבנקים השונים ובאמצעותה ניתן לבצע במכשירי ה-ATM את הפעולות הבאות באמצעות שימוש בכרטיסי החיוב: (א) העברת בקשות לאישור משיכות כספים וקבלת תשובות מסוג אישור או דחייה ו- (ב) ברור יתרות בחשבון הבנק של בעל כרטיס החיוב (בכפוף לכך שהבנק בו מתנהל החשבון יעביר את היתרה הני"ל ושמפעל מכשיר ה-ATM יאפשר את ביצוע פעולת הברור במכשיר ה-ATM והצגת היתרה); (ג) העברת מסרים מקוונים לעדכון החבות הכוללת של הלקוח, בעת הצורך; ו- (ד) במקרה של אי-זמינות, מספקת החברה שירותי Stand-in ייחודיים לכל בנק, בהתאם להוראות ספציפיות של כל אחד מהבנקים.

פיתוח והפצה של תוכנות "אשראית PC"

תוכנת "אשראית PC" הינה תוכנת תשתית למכשירי POS, אשר פותחה על ידי החברה, אשר מגדירה את אופן ביצוע ההתקשרות בנקודות המכירה בין בתי העסק לבין מערכות החברה ומאפשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב בבתי העסק. החברה מוכרת למפיצים וליצרנים של מכשירי POS שונים, את "אשראית PC", וזו משולבת על ידם במכשירים הנמכרים על ידם לבתי העסק..

שיווק והפצה

תוכנת אשראית PC המיוצרת על ידי החברה משווקת באמצעות מפיצים. המפיצים הם בחלק מהמקרים בתי תוכנה שמספקים פתרונות ניהול עסק לבתי העסק ומשלים בפתרון את אשראית PC כאמצעי לביצוע העסקאות בכרטיסי החיוב. ישנם מפיצים שמספקים שירותי payment gateway לבתי עסק/או סוחרים תוך שימוש בתוכנת אשראית PC על השרתים שלהם.

גורמי הצלחה קריטיים במגזר הפעילות

גורמי הצלחה הקריטיים העיקריים במגזר הפעילות, על ענפיו השונים, הינם כדלקמן: (1) היקף הפעילות במשק; כך למשל, ככל שמתבצעות יותר עסקאות בכרטיסי חיוב במשק (המטופלות על ידי החברה) וככל שישנם יותר בתי עסק, כך תגדל הכנסת החברה מפעילות ממשק האישורים והאיסוף וממשק הסילוקין (התלויה במספר הפעולות ולא בערכן הכספי). וכן, ככול ומתבצעות יותר פעולות של משיכת מזומנים במכשירי ה-ATM של הבנקים השונים, כך תגדל הכנסת החברה בתחום מתג ה-ATM (התלויה במספר הפעולות ולא בערכן הכספי); (2) יציבות השירות וזמינות בזמן אמת ללקוחות וכן החזקה ותפעול של מערכות מחשוב מתקדמות לצורך זמינות ויציבות השירותים הניתנים על ידי החברה והענקת תמיכה; (3) כוח אדם מקצועי ויעיל, בין השאר, לצורך הענקת תמיכה טכנית ללקוחות וטיפול בתקלות; ו- (4) מקורות מימון זמינים להשקעה בתשתיות טכנולוגיות חדישות הדרושות למתן השירותים במגזר הפעילות.

• **חסמי הכניסה העיקריים של מגזר הפעילות**

חסמי הכניסה העיקריים במגזר הפעילות: (1) עמידה בהוראות הדין והרגולציה החלים על חברות מסוגה של החברה

(2) פיתוח טכנולוגי העומד בבסיס מגזר הפעילות של החברה ובכלל זה הצורך באמצעים פיננסיים ובידע המקצועי הנדרש לשם ביצוע השקעות בתשתיות טכנולוגיות הכוללות מערך תפעול, מערכות מידע ותקשורת מתוחכמות, מערך ניהול סיכונים, אבטחת מידע, וכיוצ"ב;

ו- (3) התקשרויות עם הגורמים הפעילים בתחום הפעילות. יצוין כי הקמת מערך המתחרה עם פעילות החברה מצריך התקשרויות מרובות משתתפים – עם בתי העסק, עם הסולקים ועם המנפיקים.

• **תחליפים למוצרי מגזר הפעילות והשינויים החלים בהם**

כאמור, החברה מספקת שירותי אישור ואיסוף ושירותי ממשק סילוקין בקשר עם עסקאות המתבצעות בכרטיסי חיוב, וכן שירותי מתג ATM (כהגדרת שירותים אלה לעיל). במשק קיימים אמצעי תשלום חלופיים לתשלום באמצעות כרטיסי חיוב ולתשלום במזומן.

לאחרונה הושקו פתרונות תשלומים חדשים באפליקציות אשר נכון למועד הדוח, התשלומים באפליקציות אלו הינם מבוססי כרטיסי חיוב, כך שהממשק שלהם נסמך גם על החברה. ככל שיפותחו פתרונות תשלום שלא יהיו מבוססי כרטיסי חיוב, וככל שאכן יפותחו פתרונות כאמור, וככל שההתחשבות בגינן לא תעשה שימוש במוצרי החברה, עשויים פתרונות אלו לפגוע בהכנסות החברה. לחברה אין יכולת לצפות, בשלב זה, את התקדמות הפיתוחים ואת העדפות הצרכנים לגביהם.

למיטב ידיעת החברה, מוצרים אשר עשויים להוות תחליף לתוכנת ה-"אשראית PC", המופצת על ידי החברה, הינן תוכנות תשתית וחומרות לנקודות קצה המשווקות לבתי עסק על ידי גורמים שונים במשק (יצרנים), ואשר מאפשרות ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב באותם בתי עסק בדומה או כתחליף לתוכנת ה-"אשראית PC".

מתג ATM – למיטב ידיעת החברה אחת מהחברות בתחום ה-ATM מפעילה מתג ATM שמנתב עסקאות ישירות למנפיק ללא צורך בשימוש במתג החברה.

• **עונתיות**

הואיל והיקף העסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב כמו גם היקף הפעולות המתבצעות במכשירי ATM מבוססים בעיקרם על רמת הצריכה הפרטית בישראל, העונתיות בתחומי הפעילות של החברה נגזרת בעיקר מהעונתיות בצריכה הפרטית בישראל, המתאפיינת בביקוש גבוה לקראת חג הפסח, בחודשי חופשת הקיץ, ולקראת תקופת חגי תשרי, אולם, לעונתיות זו אין השפעה מהותית על התוצאות הרבעוניות של החברה.

דוחות רווח והפסד לרבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2018				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
הכנסות				
14,462	14,832	15,242	17,618	הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי אשראי
1,595	2,046	1,675	1,751	הכנסות ממתן שירותים לאחרים
(916)	409	988	(2,236)	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
15,141	17,287	17,905	17,133	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
7,270	6,885	7,399	8,751	משכורות והוצאות נלוות
4,364	4,091	4,415	5,682	הוצאות אחרות, נטו
11,634	10,976	11,814	14,433	סך כל ההוצאות
3,507	6,311	6,091	2,700	רווח לפני מיסים על ההכנסה
874	1,380	1,461	402	מיסים על ההכנסה
2,633	4,931	4,630	2,298	רווח נקי מפעילות נמשכת
2,633	4,931	4,630	2,298	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

בשנת 2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
הכנסות				
13,308	13,847	14,332	14,229	הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי אשראי
1,875	1,800	2,057	1,874	הכנסות ממתן שירותים לאחרים
677	2,137	1,459	4,089	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
15,860	17,784	17,848	20,192	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות				
7,132	6,627	6,753	8,601	משכורות והוצאות נלוות
4,244	4,901	4,057	5,629	הוצאות אחרות, נטו
11,376	11,528	10,810	14,230	סך כל ההוצאות
4,484	6,256	7,038	5,962	רווח לפני מיסים על ההכנסה
1,222	1,233	1,759	1,355	מיסים על ההכנסה
3,262	5,023	5,279	4,607	רווח נקי מפעילות נמשכת
3,262	5,023	5,279	4,607	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2018				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
נכסים				
7,299	13,121	18,567	21,222	מזומנים ופקדונות בבנקים
77,602	79,247	79,742	77,617	ניירות ערך למסחר
17,653	15,513	15,634	18,647	לקוחות והכנסות לקבל
21,869	22,215	21,453	20,330	רכוש קבוע, נטו
10,630	10,636	9,212	10,530	נכסים אחרים
135,053	140,732	144,608	148,346	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
15,731	16,479	15,725	16,483	התחייבויות אחרות
15,731	16,479	15,725	16,483	סך כל ההתחייבויות
119,322	124,253	128,883	131,863	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
119,322	124,253	128,883	131,863	סך כל ההון העצמי
135,053	140,732	144,608	148,346	סך כל ההתחייבויות וההון

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

בשנת 2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
אלפי ש"ח				
נכסים				
31,749	29,888	16,401	16,213	מזומנים ופקדונות בבנקים
218,377	221,949	237,630	240,436	ניירות ערך למסחר
14,064	14,542	15,182	17,333	לקוחות והכנסות לקבל
16,821	16,978	19,397	21,866	רכוש קבוע, נטו
12,962	12,408	13,452	11,442	נכסים אחרים
86	73	73	-	נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת
294,059	295,838	302,135	307,290	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
13,348	13,056	14,074	15,601	התחייבויות אחרות
150	123	123	-	התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
13,498	13,179	14,197	15,601	סך כל ההתחייבויות
280,561	282,659	287,938	291,689	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
280,561	282,659	287,938	291,689	סך כל ההון העצמי
294,059	295,838	302,135	307,290	סך כל ההתחייבויות וההון